



Kasutusjuhend

© Copyright 2019 HP Development Company, L.P.

AMD on ettevõtte Advanced Micro Devices, Inc. kaubamärk. Bluetooth on selle omaniku kaubamärk ja HP Inc. kasutab seda litsentsi alusel. Intel, Celeron ja Pentium on ettevõtte Intel Corporation kaubamärgid USA-s ja teistes riikides. microSD logo on ettevõtte SD-3C LLC kaubamärk. Windows on ettevõtte Microsoft Corporation registreeritud kaubamärk või kaubamärk USA-s ja/või muudes riikides.

Käesolevas dokumendis sisalduvat teavet võidakse ette teatamata muuta. Ainsad HP toodete ja teenuste garantiid on sätestatud vastavate toodete ja teenustega kaasnevates garantii lühiavaldustes. Käesolevas dokumendis avaldatud ei või mingil juhul tõlgendada täiendava garantii pakkumisena. HP ei vastuta siin leiduda võivate tehniliste või toimetusaluste vigade ega väljajätmistest eest.

Esimene väljaanne: juuni 2019

Dokumendi number: L58486-E41

## Tootemärkus

Selles kasutusjuhendis on kirjeldatud funktsioone, mis on enamiku mudelite puhul samad. Mõni funktsioonidest ei pruugi teie arvutis saada val alla.

Kõik funktsioonid ei ole kõigis Windowsi väljaannetes või versioonides saadaval. Süsteemid võivad vajada täiendatud ja/või eraldi ostetud riistvara, draivereid, tarkvara või BIOS-i värskendust, et Windowsi funktsioonidest maksimumi võtta. Operatsioonisüsteemi Windows 10 värskendatakse automaatselt. See funktsioon on alati lubatud. Värskenduste osas võivad aeg-ajalt rakenduda ISP tasud ning täiendavad nõuded. Vaadake jaotist <http://www.microsoft.com>.

Uusimate kasutusjuhendite nägemiseks minge aadressile <http://www.hp.com/support> ja järgige juhiseid, et leida oma toode. Seejärel klõpsake **User Guides** (Kasutusjuhendid).

## Tarkvaratingimused

Sellesse arvutisse eelinstallitud mis tahes tarkvaratoodet installides, kopeerides, alla laadides või mis tahes muul viisil kasutades nõustute, et olete kohustatud järgima HP lõppkasutaja litsentsilepingu (EULA) tingimusi. Kui te ei nõustu litsentsilepingu tingimustega, on ainuke teie jaoks saadaolev heastamisvahend kogu selle toote (riistvara ja tarkvara) kasutamata tagastamine 14 päeva jooksul raha täies mahus tagasimakse taotlemiseks kooskõlas müüja tagasimaksetingimustega.

Lisateabe saamiseks või kogu arvuti hinna ulatuses tagasimakse taotlemiseks võtke ühendust müüjaga.

## Ohutusmärkus

---


**⚠ HOIATUS!** Kuumusest tulenevate vigastuste või arvuti ülekuumenemise vältimiseks ärge hoidke arvutit kasutamise ajal süles ega tõkestage arvuti ventilatsiooniavasid. Kasutage arvutit ainult kõval tasasel alusel. Jälgige, et mõni muu kõva (nt kõrvalasuv printer) või pehme pinnaga (nt padjad, vaip või riietuse) objekt ei blokeeriks õhuvoolu liikumist ventilatsiooniavadest. Samuti ärge hoidke arvuti kasutamisel vahelduvvooluadapterit vastu nahka või pehme pinnaga objekti (nt padjad, vaip või riietuse). Arvuti ja vahelduvvooluadapter vastavad infotehnoloogiaseadmete rahvusvahelises ohutusstandardis International Standard for Safety of Information Technology Equipment (IEC 60950-1) sätestatud välispinna temperatuuri nõuetele.

---



## Protsessori konfiguratsioonisäte (ainult teatud mudelitel)

---

 **NB!** Teatud arvutimudelid on konfigureeritud Intel® Pentium®-i N35xx-/N37xx-seeria või Celeron®-i N28xx-/N29xx-/N30xx-/N31xx-seeria protsessori ja Windows®-i operatsioonisüsteemiga. **Kui teie arvuti on konfigureeritud kirjeldatud moel, ärge muutke neil mudelitel üksuses msconfig.exe protsessori konfiguratsioonisätet 4 või 2 protsessorilt 1 protsessorile.** Kui te seda teete, siis arvuti ei taaskäivitu. Algsätete taastamiseks peate taastama tehasesätteid.

---



# Sisukord

<b>1 Alustamine .....</b>	<b>1</b>
Teabe otsimine .....	2
<b>2 Komponentid .....</b>	<b>3</b>
Riistvara tuvastamine .....	3
Tarkvara tuvastamine .....	3
Parem külg .....	4
Vasak külg .....	6
Ekraan .....	7
Klaviatuuriala .....	8
Osutusseadmed .....	8
Märgutuled .....	9
Nupp, kõlarid ja sõrmejäljelugeja .....	10
Eriklahvid .....	12
Toiminguklahvid .....	13
Kiirklahvid (ainult teatud mudelitel) .....	15
Põhi .....	16
Märgised .....	16
<b>3 Võrguühendused .....</b>	<b>18</b>
Ühenduse loomine traadita võrguga .....	18
Traadita ühenduse juhtelementide kasutamine .....	18
Traadita ühenduse nupp .....	18
Operatsioonisüsteemi juhtelemendid .....	18
Ühenduse loomine WLAN-iga .....	20
HP Mobile Broadbandi kasutamine (ainult teatud toodetel) .....	20
GPS-i kasutamine (ainult teatud toodetel) .....	21
Bluetooth-seadmete (ainult teatud toodetel) kasutamine .....	21
Bluetooth-seadmete ühendamine .....	21
Lähiväljaside kasutamine teabe jagamiseks (ainult teatud mudelitel) .....	21
Jagamine .....	22
Ühenduse loomine kaabelvõrguga .....	22
Ühenduse loomine kohtvõrguga (LAN) (ainult teatud toodetel) .....	22
Funktsiooni HP LAN-Wireless Protection kasutamine (ainult teatud toodetel) .....	23
Funktsiooni HP LAN-Wireless Protection sisselülitamine ja kohandamine .....	23

Rakenduse HP MAC Address Pass Through kasutamine võrku ühendatud arvuti tuvastamiseks (ainult teatud mudelitel) .....	24
MAC Address Pass Through kohandamine .....	24
<b>4 Ekraanil navigeerimine .....</b>	<b>25</b>
Puuteplaadi- ja puutekraanižestide kasutamine .....	25
Koputamine .....	25
Kahe sõrme kokkusurumine ja laialiliigutamine suuruse muutmiseks .....	25
Kahe sõrmega libistamine (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus) .....	26
Kahe sõrmega koputus (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus) .....	26
Kolme sõrmega koputus (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus) .....	26
Nelja sõrmega koputus (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus) .....	27
Kolme sõrmega nipsamine (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus) .....	27
Nelja sõrmega nipsamine (täpse puuteplaadi lahendus) .....	28
Ühe sõrmega libistamine (puutekraanidel) .....	28
Valikulise klaviatuuri ja hiire kasutamine .....	29
Ekraaniklaviatuuri kasutamine (ainult teatud mudelitel) .....	29
<b>5 Meelelahutusfunktsioonid .....</b>	<b>30</b>
Kaamera kasutamine (ainult teatud mudelitel) .....	30
Heli kasutamine .....	30
Kõlarite ühendamine .....	30
Kõrvaklappide ühendamine .....	30
Peakomplekti ühendamine .....	30
Helisätete kasutamine .....	31
Video kasutamine .....	31
DisplayPorti seadmete ühendamine C-tüüpi USB-kaabli abil (ainult teatud mudelitel) .....	31
Vidioseadmete ühendamine VGA-kaabli abil (ainult teatud mudelitel) .....	32
Vidioseadmete ühendamine HDMI-kaabli abil (ainult teatud toodetel) .....	33
HDMI-heli häälestamine .....	34
Juhtmega kuvarite tuvastamine ja ühendamine MultiStream Transporti abil .....	34
Kuvamisseadmete ühendamine arvutitega, millel on AMD või Nvidia graafika (koos valikulise jaoturiga) .....	35
Kuvarimisseadmete ühendamine arvutitega, millel on Inteli graafika (koos valikulise jaoturiga) .....	35
Ekraanide ühendamine arvutitega, millel on Inteli graafika (koos sisseehitatud jaoturiga) .....	35
Miracastiga ühilduvate traadita kuvaseadmete leidmine ja nendega ühendamine (ainult teatud mudelitel) .....	36
Intel WiDi sertifitseeritud kuvaseadmete leidmine ja nendega ühendamine (ainult teatud Inteli mudelitel) .....	36



Andmeedastuse kasutamine .....	36
Seadmete ühendamine C-tüüpi USB-porti (ainult teatud mudelid) .....	37
<b>6 Toitehaldus .....</b>	<b>38</b>
Une- või talveunerežiimi kasutamine .....	38
Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine .....	38
Talveunerežiimi käivitamine ja sellest väljumine (ainult teatud mudelitel) .....	39
Arvuti sulgemine (väljalülitamine) .....	39
Toiteikooni ja toitesuvandite kasutamine .....	40
Arvuti kasutamine akutoitel .....	40
Funktsiooni HP Fast Charge kasutamine (ainult teatud toodetel) .....	40
Aku laetuse taseme kuvamine .....	40
Akuteabe otsimine HP Support Assistantis (ainult teatud mudelitel) .....	41
Akutoite säästmine .....	41
Aku tühjenemise tuvastamine .....	41
Tegutsemine aku tühjenemise korral .....	42
Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui välistoide on saadaval .....	42
Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui mitte ühtegi toiteallikat pole saadaval .....	42
Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui arvuti ei saa talveunerežiimist väljuda .....	42
Mitte-eemaldatav aku .....	42
Arvuti kasutamine välistoitel .....	42
<b>7 Turvalisus .....</b>	<b>44</b>
Arvuti kaitsmine .....	44
Paroolide kasutamine .....	45
Paroolide määramine Windowsis .....	45
Paroolide määramine arvuti häälestusutiliidis .....	45
BIOS-i halduriparooli haldamine .....	46
BIOS-i halduriparooli sisestamine .....	48
Drivelocki turbesuvandi kasutamine .....	48
Automaatse Drivelocki valimine (ainult teatud mudelitel) .....	48
Automaatse Drivelocki lubamine .....	48
Automaatse Drivelocki keelamine .....	49
DriveLocki automaatse parooli sisestamine .....	50
Manuaalse Drivelocki valimine .....	50
DriveLocki ülemparooli määramine .....	51
Drivelocki lubamine ja Drivelocki kasutajaparooli määramine .....	51
DriveLocki keelamine .....	52
DriveLocki parooli sisestamine .....	52
DriveLocki parooli muutmise .....	53



Windows Hello (ainult teatud mudelitel) .....	53
Viirusetõrjetarkvara kasutamine .....	53
Tulemüritarkvara kasutamine .....	54
Tarkvaravärskenduste installimine .....	54
Tarkvara HP Client Security Manager kasutamine (ainult teatud toodetel) .....	54
HP seadme teenusena kasutamine (ainult teatud tooted) .....	55
Valikulise turvakaabli (ainult teatud toodetel) kasutamine .....	55
Sõrmejäljelugeja kasutamine (ainult teatud toodetel) .....	55
Sõrmejäljelugeja asukoha tuvastamine .....	55
<b>8 Hooldus .....</b>	<b>56</b>
Jõudluse parandamine .....	56
Ketta defragmentori kasutamine .....	56
Kettapuhastuse kasutamine .....	56
HP 3D DriveGuardi kasutamine (ainult teatud toodetel) .....	56
HP 3D DriveGuard olekute tuvastamine .....	57
Programmide ja draiverite värskendamine .....	57
Arvuti puhastamine .....	57
Puhastustoimingud .....	57
Ekraani puhastamine .....	58
Külgede ja kaane puhastamine .....	58
Puuteplaadi, klaviatuuri ja hiire puhastamine (ainult teatud toodetel) .....	58
Arvutiga reisimine või selle transportimine .....	58
<b>9 Varundus, taaste ja taastamine .....</b>	<b>60</b>
Teabe varundamine ja taastekandja loomine .....	60
Windowsi tööriistade kasutamine .....	60
Rakenduse HP Cloud Recovery Download Tool kasutamine taastekandja loomiseks (ainult teatud mudelitel) .....	60
Taastamine .....	61
Taastamine, lähtestamine ja värskendamine Windowsi tööriistade abil .....	61
Taastamine HP taastekandja abil .....	61
Arvuti butimisjärjestuse muutmine .....	61
<b>10 Utiliidid Computer Setup (BIOS), TPM ja HP Sure Start .....</b>	<b>62</b>
Häälestusutiliidi Computer Setup kasutamine .....	62
Häälestusutiliidi Computer Setup avamine .....	62
Navigeerimine ja valimine häälestusutiliidis Computer Setup .....	62
Tehasesätete taastamine häälestusutiliidis Computer Setup .....	62
BIOS-i värskendamine .....	63

BIOS-i versiooni tuvastamine .....	63
BIOS-i värskenduse allalaadimine .....	63
Klahviga f9 avatava viiba kaudu buutimisjärjestuse muutmine .....	64
TPM BIOS-i sätted (ainult teatud toodetel) .....	64
HP Sure Starti kasutamine (ainult teatud toodetel) .....	65
<b>11 HP PC Hardware Diagnosticsi kasutamine .....</b>	<b>66</b>
Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows kasutamine (ainult teatud mudelitel) .....	66
Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimine .....	67
Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows uusima versiooni allalaadimine .....	67
HP Hardware Diagnostics Windows allalaadimine tootenime või -numbri alusel (ainult teatud mudelid) .....	67
Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows installimine .....	67
Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI kasutamine .....	67
Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI käivitamine .....	68
Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine USB-seadmesse .....	68
Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine. ....	68
Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine tootenime või -numbri alusel (ainult teatud mudelid) .....	69
Remote HP PC Hardware Diagnosticsi UEFI sätete (ainult teatud mudelitel) kasutamine .....	69
Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine .....	69
Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine .....	69
Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine tootenime või - numbri alusel .....	69
Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI sätete kohandamine .....	69
<b>12 Tehnilised andmed .....</b>	<b>71</b>
Toitevool .....	71
Töökeskkond .....	72
<b>13 Elektrostaatiline lahendus .....</b>	<b>73</b>
<b>14 Hõlbustus .....</b>	<b>74</b>
Hõlbustus .....	74
Vajalike tehnoloogiavahendite otsimine .....	74
Meie pühendumus .....	74
International Association of Accessibility Professionals (IAAP) .....	74
Parima abitehnoloogia otsimine .....	75
Vajaduste hindamine .....	75

Ligipääs HP toodetele .....	75
Standardid ja seadusandlus .....	76
Standardid .....	76
Volitus 376 – EN 301 549 .....	76
Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) .....	76
Seadusandlus ja regulatsioonid .....	76
Eesti .....	77
21st Century Communications and Video Accessibility Act (CVAA) .....	77
Kanada .....	77
Euroopa .....	77
Ühendkuningriik .....	78
Austraalia .....	78
Üleilmne .....	78
Kasulikud hõlbustusressursid ja lingid .....	78
Organisatsioonid .....	78
Õppeasutused .....	79
Muud puudeallikad .....	79
HP lingid .....	79
Toega ühenduse võtmine .....	79
<b>Tähestikuline register .....</b>	<b>80</b>

# 1 Alustamine

Pärast arvuti häälestamist ja registreerimist soovitame leida oma nutikast investeeringust järgnevaid juhiseid.

 **NÄPUNÄIDE.** Avatud rakendusest või Windowsi töölaualt kiiresti arvuti avakuvale naasmiseks vajutage klaviatuuril Windowsi klahvi  . Kui vajutate uuesti Windowsi klahvi, naaseb arvuti eelmisele kuvale.

- **Interneti-ühenduse loomine** – häälestage kaabel- või traadita võrk, et saaksite luua Interneti-ühenduse. Lisateavet leiate jaotisest [Võrguühendused lk 18](#).
- **Uuendage viirusetõrjetarkvara** – kaitske arvutit viiruste põhjustatava kahju eest. Tarkvara on arvutisse eelinstallitud. Lisateavet leiate jaotisest [Viirusetõrjetarkvara kasutamine lk 53](#).
- **Arvuti tundmaõppimine** – tutvuge arvuti funktsioonidega. Lisateavet leiate jaotistest [Komponendid lk 3](#) ja [Ekraanil navigeerimine lk 25](#).
- **Installitud tarkvaraga tutvumine** – uurige, milline tarkvara on arvutisse eelinstallitud.

Valige nupp **Start**.

– või –

Paremklõpsake nuppu **Start**, seejärel valige **Rakendused ja funktsioonid**.

- **Varundage kõvaketas**, luues taastekettad või USB-taastetraivi. Vaadake jaotist [Varundus, taaste ja taastamine lk 60](#).

# Teabe otsimine

Toote üksikasjade ressursside, juhiste ja muu leidmiseks kasutage seda tabelit.

**Tabel 1-1 Lisateave**

Ressurss	Sisu
<i>Häälestusjuhised</i>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Arvuti häälestuse ja funktsioonide ülevaade</li></ul>
HP tugi HP toe saamiseks avage aadress <a href="http://www.hp.com/support">http://www.hp.com/support</a> , järgige juhiseid ja leidke oma toode.	<ul style="list-style-type: none"><li>• Võrguvestlus HP tehnikuga</li><li>• Toeteenuste telefoninumbrid</li><li>• Varuosade videod (ainult teatud mudelitel)</li><li>• Hooldus- ja teenindusjuhendid</li><li>• HP teeninduskeskuste asukohad</li></ul>
<i>Ohutuse ja mugavuse juhend</i> Juhendile ligipääsemiseks tehke järgmist. ▲ Valige nupp <b>Start</b> , valige <b>HP spikker ja tugi</b> ja seejärel valige <b>HP dokumentatsioon</b> . – või – ▲ Külastage veebisaiti <a href="http://www.hp.com/ergo">http://www.hp.com/ergo</a> . <b>NB!</b> Kasutusjuhendi uusima versiooni vaatamiseks peate olema Internetiga ühendatud.	<ul style="list-style-type: none"><li>• Tööjaama õige häälestus</li><li>• Arvutikasutajate kehahoiakut ja tööharjumusi käsitlevad juhtnõõrid, mis suurendavad mugavustunnet ja vähendavad vigastusohtu</li><li>• Elektri- ja mehaanilise ohutuse teave</li></ul>
<i>Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkused</i> Dokumendile ligipääsemiseks tehke järgmist. ▲ Valige nupp <b>Start</b> , valige <b>HP spikker ja tugi</b> ja seejärel valige <b>HP dokumentatsioon</b> .	<ul style="list-style-type: none"><li>• Olulised normatiivmärkused, sh teave akude õige utiliseerimise kohta, kui on vajalik.</li></ul>
<i>Piiratud garantii*</i> Dokumendile ligipääsemiseks tehke järgmist. ▲ Valige nupp <b>Start</b> , valige <b>HP spikker ja tugi</b> ja seejärel valige <b>HP dokumentatsioon</b> . – või – ▲ Külastage veebisaiti <a href="http://www.hp.com/go/orderdocuments">http://www.hp.com/go/orderdocuments</a> . <b>NB!</b> Kasutusjuhendi uusima versiooni vaatamiseks peate olema Internetiga ühendatud.	<ul style="list-style-type: none"><li>• Arvuti spetsiaalne garantiialane teave</li></ul>
<p>HP piiratud garantii leiate toote saadaolevate kasutusjuhendite hulgast ja/või pakendis kaasas olevalt CD-lt või DVD-lt. Mõne riigi või piirkonna puhul on pakendis kaasas trükitud HP garantii. Riigi/piirkonna puhul, kus trükitud garantiid kaasas pole, võite hankida koopia veebiaadressilt <a href="http://www.hp.com/go/orderdocuments">http://www.hp.com/go/orderdocuments</a>. Aasia Vaikse ookeani piirkonnas ostetud toodete puhul saate kirjutada HP-le järgmisel aadressil: POD, PO Box 161, Kitchener Road Post Office, Singapore 912006. Kaasake kirja toote nimi, oma nimi, telefoninumber ja postiaadress.</p>	

---

## 2 Komponentid

Teie arvuti sisaldab hinnatud komponente. Selles peatükis on kirjeldatud arvuti komponente, nende asukohta ja tööd.

### Riistvara tuvastamine

Et saada teada, milline riistvara arvutisse installitud on, toimige järgmiselt:

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `seadmehaldur` ja seejärel valige rakendus **Seadmehaldur**.

Loendis kuvatakse kõik teie arvutisse installitud seadmed.


Süsteemi riistvarakomponentide kohta teabe saamiseks ja süsteemi-BIOS-i versiooninumbri nägemiseks vajutage klahvikombinatsiooni `fn+esc` (ainult teatud mudelitel).

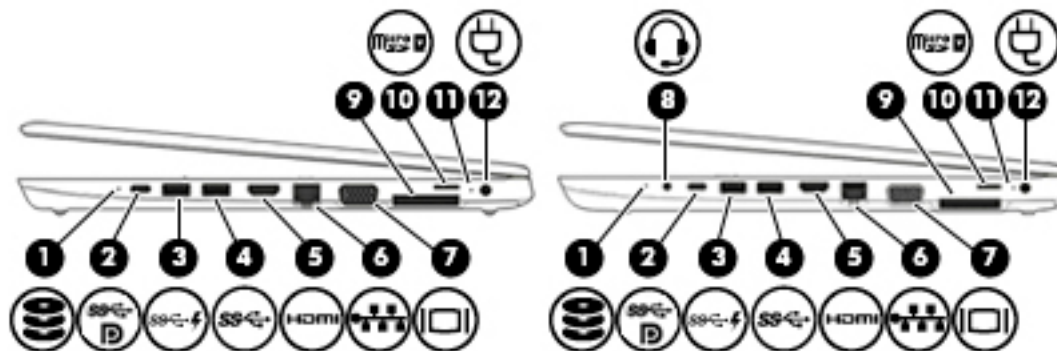
### Tarkvara tuvastamine

Et saada teada, milline tarkvara arvutisse paigaldatud on, toimige järgmiselt.









- ▲ Paremklopsake nupul **Start** ja seejärel valige **Rakendused ja funktsioonid**.

## Parem külg

 **MÄRKUS.** Vaadake joonist, mis teie arvutiga kõige enam sarnaneb.





**Tabel 2-1** Parempoolse külje komponendid ja nende kirjeldused


Komponent	Kirjeldus
(1)  Draivi märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> <li>Vilkuv valge: kõvaketas on kasutusel.</li> <li>Kollane: HP 3D DriveGuard on kõvaketta ajutiselt peatanud.</li> </ul> <p><b>MÄRKUS.</b> Lisateavet HP 3D DriveGuardi kohta leiате jaotisest <a href="#">HP 3D DriveGuardi kasutamine (ainult teatud toodetel)</a> lk 56.</p>
(2)  C-tüüpi SuperSpeedi USB-port ja DisplayPorti pistik	<p>Kui arvuti on sisse lülitatud, saab ühendada ja laadida USB-seadmeid (nt mobiiltelefon, kaamera, aktiivsusmonitor või nutikell), millel on C-tüüpi pistik, ning kasutada kiiret andmeedastust.</p> <p><b>MÄRKUS.</b> Vajalikud võivad olla kaablid ja/või adapterid (eraldi ostetavad).</p> <p>– ja –</p> <p>Võimaldab ühendada C-tüüpi USB-pistikuga DisplayPorti seadme, pakud es kuvaväljundit.</p>
(3)  HP unerežiimis laadimise funktsiooniga USB SuperSpeedi port	Võimaldab ühendada USB-seadme, pakub kiiret andmeedastust ja laeb seadmeid (nt mobiiltelefon, kaamera, aktiivsusmonitor või nutikell) ka siis, kui arvuti on väljas.
(4)  USB SuperSpeedi port	Võimaldab ühendada USB-seadmeid (mobiiltelefoni, kaamera, aktiivsusmonitori või nutikella) ja pakub kiiret andmeedastust.
(5)  HDMI-port	Ühendab valikulise video- või heliseadme, nt kõrglahutusega teleri, mis tahes ühilduva digitaal- või helikomponendi või kiire HDMI-seadme.
(6)  RJ-45 (võrk) pistikupesa/olekutuled	Võimaldab ühendada võrgukaabli. <ul style="list-style-type: none"> <li>Roheline (vasakul): võrk on ühendatud.</li> <li>Kollane (paremal): võrgus toimub tegevus.</li> </ul>
(7)  VGA-port (ainult teatud mudelitel)	Ühendab välise VGA-liidesega monitori või projektori. Mõnel tootel võib olla valikuline jadaport.
(8)  Heliväljundi (kõrvaklappide) / helisendi (mikrofoni) pistikupesa	Võimaldab ühendada valikulised aktiivstereokõlarid, kõrvaklapid, kuularid, peakomplekti või teleri helikaabli.

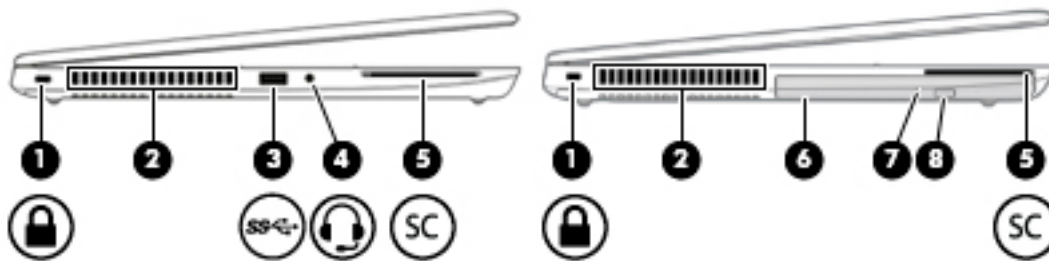


**Tabel 2-1 Parempoolse külje komponendid ja nende kirjeldused (järg)**





Komponent	Kirjeldus
	<p>Ühendada saab ka valikulise peakomplekti mikrofoni. See pesa ei toeta valikulisi eraldiseisvaid mikrofone.</p> <p><b>HOIATUS!</b> Enda vigastamise ohu vähendamiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate <i>normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest</i>.</p> <p>Juhendile juurdepääs.</p> <p>▲ Valige nupp <b>Start</b>, valige <b>HP spikker ja tugi</b> ning seejärel valige <b>HP dokumentatsioon</b>.</p> <p><b>MÄRKUS.</b> Kui sellesse pistikupessa on ühendatud mõni seade, on arvuti kõlarid keelatud.</p>
<b>(9)</b> Dokkimisliides	Võimaldab ühendada valikulise dokkimisseadme.
<b>(10)</b>  MicroSD™-mälukaartilugeja	<p>Loeb valikulisi mälukaarte, mis salvestavad, haldavad, jagavad või avavad teavet.</p> <p>Kaardi sisestamine:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Hoidke kaarti nii, et silt jääb üles ja kontaktala arvuti poole.</li><li>2. Sisestage kaart mälukaartilugejasse ja lükake, kuni see on kindlalt paigas.</li></ol> <p>Kaardi eemaldamiseks toimige järgmiselt.</p> <p>▲ Vajutage kaarti sissepoole ja seejärel eemaldage see mälukaartilugejast.</p>
<b>(11)</b> Aku märgutuli	<p>Kui vahelduvvoolutoide on ühendatud</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Valge: aku on rohkem kui 90% laetud.</li><li>• Kollane: aku on 0–90% laetud.</li><li>• Ei põle: akut ei laeta.</li></ul> <p>Kui vahelduvvoolutoide ei ole ühendatud (aku ei lae)</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Vilkuv kollane: aku laetuse tase on madal. Kui aku laetus jõuab kriitilise tasemeni, hakkab aku märgutuli kiiresti vilkuma.</li><li>• Ei põle: akut ei laeta.</li></ul>
<b>(12)</b>  Toitejuhtme ühenduspesa	Võimaldab ühendada vahelduvvooluadapteri.

# Vasak külj


 **MÄRKUS.** Vaadake joonist, mis teie arvutiga kõige enam sarnaneb.

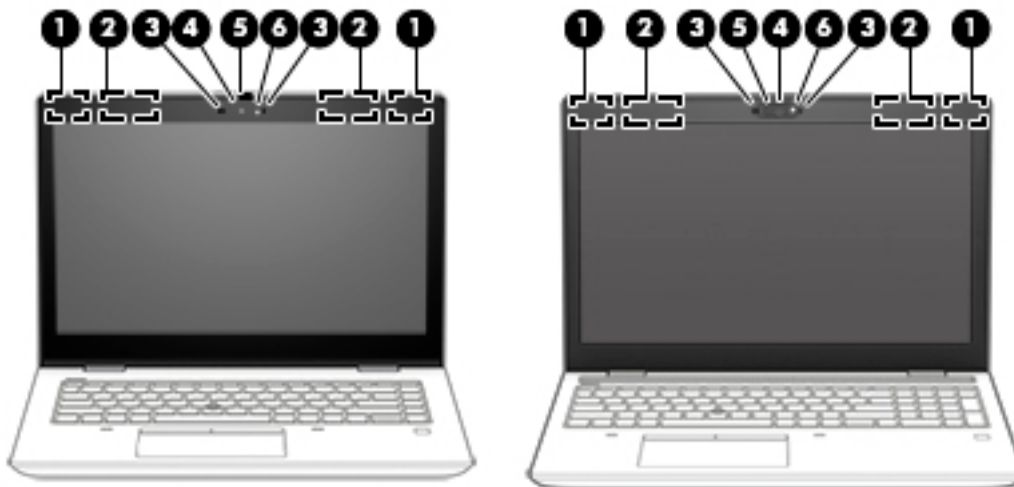


**Tabel 2-2 Vasakpoolse külje komponendid ja nende kirjeldused**

Komponent	Kirjeldus
(1)  Turvakaabli pesa	Võimaldab ühendada arvutiga valikulise turvakaabli. <b>MÄRKUS.</b> Turvakaabel on mõeldud arvuti kaitsmiseks, kuid see ei pruugi arvuti väärkasutust ega vargust ära hoida.
(2) Ventilatsiooniaava	Tagab õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks. <b>MÄRKUS.</b> Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti kasutamisel on tavaline, et selle sisemine ventilaator lülitub aeg-ajalt sisse või välja.
(3)  USB SuperSpeedi port	Võimaldab ühendada USB-seadmeid (mobiiltelefoni, kaamera, aktiivsusmonitori või nutikella) ja pakub kiiret andmeedastust.
(4)  Heliväljundi (kõrvaklappide) / helisisendi (mikrofoni) pistikupesa	Võimaldab ühendada valikulised aktiivstereokõlarid, kõrvaklapid, kuularid, peakomplekti või teleri helikaabli. Ühendada saab ka valikulise peakomplekti mikrofoni. See pesa ei toeta valikulisi eraldiseisvaid mikrofone. <b>Hoiatus!</b> Enda vigastamise ohu vähendamiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate <i>normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest</i> . Juhendile juurdepääs. ▲ Valige nupp <b>Start</b> , valige <b>HP spikker ja tugi</b> ning seejärel valige <b>HP dokumentatsioon</b> . <b>MÄRKUS.</b> Kui sellesse pistikupessa on ühendatud mõni seade, on arvuti kõlarid keelatud.
(5)  Kiipkaardilugeja (ainult teatud mudelitel)	Võimaldab valikuliste kiipkaartide kasutamist.
(6) Optiline draiv (ainult teatud toodetel)	Olenevalt arvuti mudelist loeb optilist ketast või loeb optilist ketast ja suudab sellele kirjutada.
(7) Optilise draivi märgutuli (ainult teatud mudelitel)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Põleb: optiline draiv on kasutusel.</li> <li>• Ei põle: optiline draiv ei ole kasutusel.</li> </ul>
(8) Optilise draivi väljutusnupp (ainult teatud toodetel)	Vabastab optilise draivi kettasahtli.

# Ekraan

 **MÄRKUS.** Vaadake joonist, mis teie arvutiga kõige enam sarnaneb.



**Tabel 2-3** Ekraani komponendid ja nende kirjeldused

Komponent	Kirjeldus
(1) WLAN-i antennid*	Saadavad ja võtavad vastu raadiosignaale traadita kohtvõrkudega (WLAN-id) suhtlemiseks.
(2) WWAN-i antennid* (ainult teatud mudelitel)	Saadavad ja võtavad vastu raadiosignaale traadita laivõrkudega (WWAN-id) suhtlemiseks.
(3) Sisemised mikrofonid (2)	Salvestavad heli.
(4) Kaamera	Võimaldab teil videovestelda, videot salvestada ja pilte jäädvustada. Kaamera kasutamise kohta vaadake <a href="#">Kaamera kasutamine (ainult teatud mudelitel) lk 30</a> . Mõned kaamerad võimaldavad Windowsi sisse logida, kasutades parooli asemel näotuvastust. Lisateavet leiab jaotisest <a href="#">Windows Hello (ainult teatud mudelitel) lk 53</a> . <b>MÄRKUS.</b> Kaamera funktsioonid sõltuvad kaamera riistvarast ja tarkvarast, mis on tootesse installitud.
(5) Kaamerakaane lüliti (ainult teatud mudelitel)	Katab kaamera, kui seda ei kasutata.
(6) Kaamera tuli	Põleb: kaamera on kasutusel.

\* Antenne pole väljastpoolt näha. Optimaalse signaaliedastuse tagamiseks ärge asetage antennide vahetusse lähedusse signaali takistavaid esemeid.

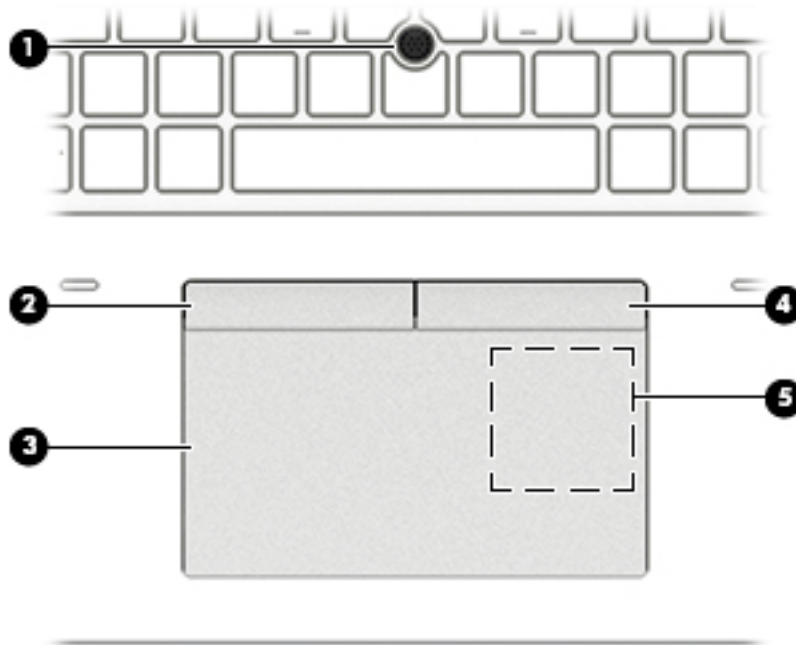
Normatiivmärkusi traadita ühenduse kohta vaadake *Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkuste* teie riiki/piirkonda käsitlevast jaotisest.

Juhendile juurdepääs.

▲ Valige nupp **Start**, valige **HP spikker ja tugi** ning seejärel valige **HP dokumentatsioon**.

# Klaviatuuriala

## Osutusseadmed



Tabel 2-4 Osutusseadme komponendid ja nende kirjeldused

Komponent		Kirjeldus
(1)	Osutushoob (ainult teatud mudelitel)	Liigutab kursorit ekraanil.
(2)	Osutushoova vasakpoolne nupp (ainult teatud mudelitel)	Toimib samamoodi nagu välise hiire vasakpoolne nupp.
(3)	Puuteplaadiala	Loeb sõrmežeste kursori liigutamiseks või üksuste aktiveerimiseks ekraanil.
(4)	Osutushoova (ainult teatud mudelitel) parem nupp	Toimib samamoodi nagu välise hiire parempoolne nupp.
(5)	Lähiväljaside (NFC) puuteala ja antenn* (ainult teatud mudelitel)	Võimaldab jagada teavet juhtmevabalt, kui toksate seda NFC-toega seadmega.

\* Antenni pole väljaspool arvutit näha. Optimaalse signaaliedastuse tagamiseks ärge asetage antenni vahetusse lähedusse esemeid.

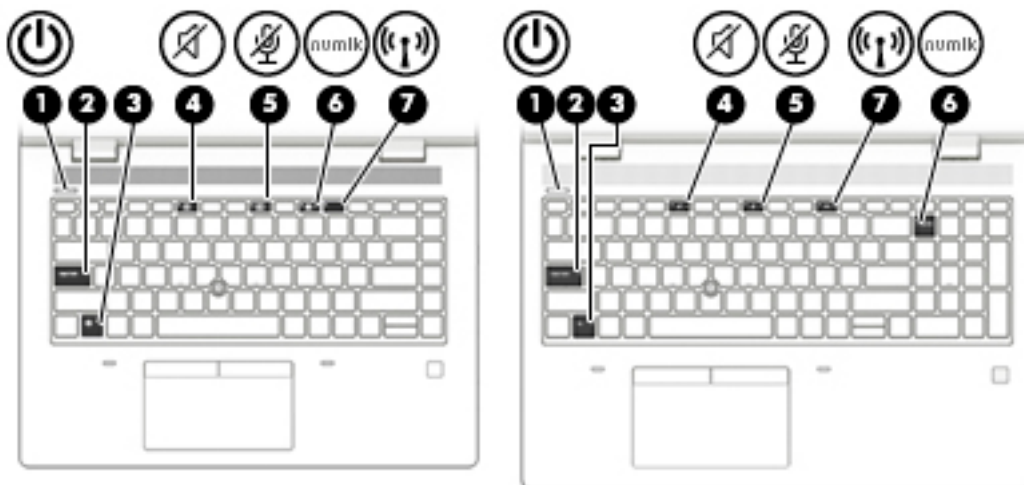
Normatiivmärkusi traadita ühenduse kohta vaadake *Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkuste* teie riiki/piirkonda käsitlevast jaotisest.

Juhendile juurdepääs.





▲ Valige nupp **Start**, valige **HP spikker ja tugi** ning seejärel valige **HP dokumentatsioon**.

## Märgutuled

 **MÄRKUS.** Vaadake joonist, mis teie arvutiga kõige enam sarnaneb.

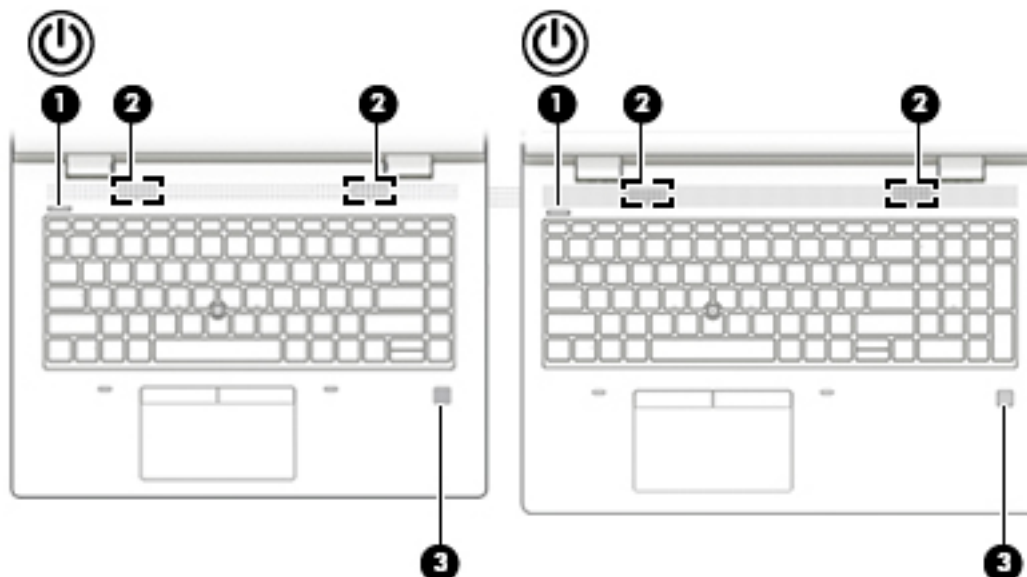


**Tabel 2-5** Märgutuled ja nende kirjeldused



Komponent	Kirjeldus
(1) 	<p>Toite märgutuli</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Pöleb: arvuti on sisse lülitatud.</li> <li>Vilgub: arvuti on unerežiimis, mis on energiasäästlik režiim. Arvuti lülitab välja ekraani ja muude ebavajalike komponentide toite.</li> <li>Ei põle: arvuti on välja lülitatud või talveunerežiimis. Talveunerežiim on energiasäästlik režiim, mis kasutab kõige vähem toidet.</li> </ul>
(2)	<p>Suurtäheluku märgutuli</p> <p>Pöleb: suurtähelukk on sisse lülitatud ning aktiveeritud on suurtähed.</p>
(3)	<p>Funktsiooniluku märgutuli</p> <p>Pöleb: <b>Fn</b>-klahv on alla vajutatud.</p>
(4) 	<p>Helivaigistuse märgutuli</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Pöleb: arvuti heli on välja lülitatud.</li> <li>Ei põle: arvuti heli on sisse lülitatud.</li> </ul>
(5) 	<p>Mikrofoni vaigistuse märgutuli</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Pöleb: mikrofoni on välja lülitatud.</li> <li>Ei põle: mikrofoni on sisse lülitatud.</li> </ul>
(6) num lk	<p>Numbriluku märgutuli</p> <p>Pöleb: numbrilukk on sisse lülitatud.</p>
(7) 	<p>Traadita ühenduse märgutuli</p> <p>Pöleb: sisseehitatud traadita ühenduse seade (näiteks traadita kohtvõrgu (WLAN) ja/või Bluetooth®-seade) on sisse lülitatud.</p> <p><b>MÄRKUS.</b> Mõne arvutimudeli puhul põleb traadita ühenduse märgutuli kollaselt, kui kõik traadita ühenduse seadmed on välja lülitatud.</p>

## Nupp, kõlarid ja sõrmejäljelugeja

 **MÄRKUS.** Vaadake joonist, mis teie arvutiga kõige enam sarnaneb.



**Tabel 2-6 Nupp, kõlarid ja sõrmejäljelugeja ning nende kirjeldused**

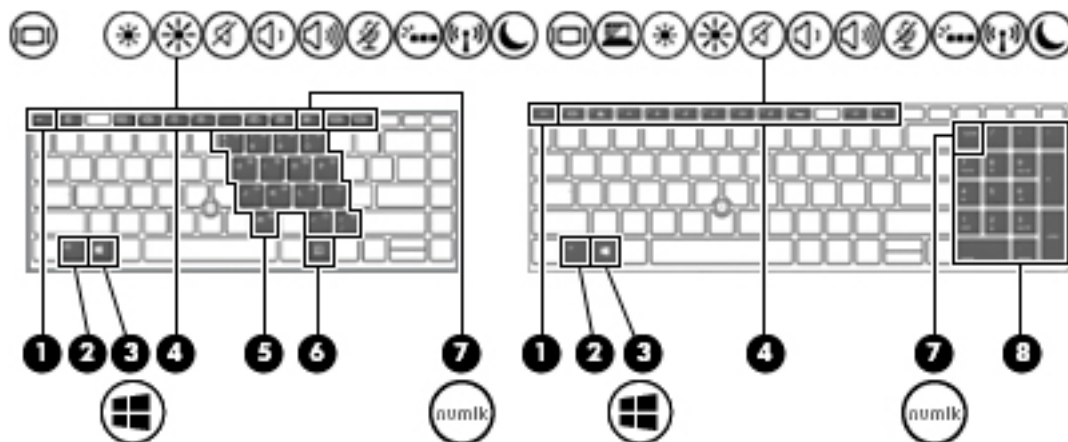
Komponent	Kirjeldus
(1)  Toitenupp	<ul style="list-style-type: none"><li>• Kui arvuti on välja lülitatud, vajutage seda nuppu arvuti sisselülitamiseks.</li><li>• Kui arvuti on sisse lülitatud, vajutage seda nuppu unerežiimi aktiveerimiseks.</li><li>• Kui arvuti on unerežiimis, vajutage unerežiimist väljumiseks seda nuppu (ainult valitud toodetel).</li><li>• Kui arvuti on talveunerežiimis, vajutage seda nuppu talveunerežiimist väljumiseks.</li></ul> <p><b>ETTEVAATUST.</b> Kui vajutate ja hoiate toitenuppu all, lähevad salvestamata jäänud andmed kaotsi.</p> <p>Kui arvuti ei reageeri ja sulgemistoimingutest pole abi, vajutage ja hoidke toitenuppu arvuti väljalülitamiseks vähemalt 5 sekundit all.</p> <p>Toitesätete kohta lisateabe saamiseks uurige arvuti toitesuvandeid.</p> <p>▲ Paremklopsake <b>toitemöödiku</b> ikoonil  ja seejärel valige <b>Energiaarežiimi suvandid</b>.</p>
(2) Kõlarid (2)	Toovad kuuldavale heli.
(3) Sõrmejäljelugeja (ainult teatud mudelitel)	Võimaldab Windowsi sisselogimiseks kasutada parooli asemel sõrmejälge.  ▲ Puudutage sõrmega sõrmejäljelugejat. Teavet leiate aadressilt <a href="#">Windows Hello (ainult teatud mudelitel)</a> lk 53.

**Tabel 2-6 Nupp, kõlarid ja sõrmejäljelugeja ning nende kirjeldused (järg)**



Komponent	Kirjeldus
	<b>NB!</b> Sõrmejäljelugeja sisselogimise probleemide vältimiseks veenduge sõrmejäljelugeja registreerimisel, et see registreeriks sõrme kõik küljed.

## Eriklahvid

 **MÄRKUS.** Vaadake joonist, mis teie arvutiga kõige enam sarnaneb.



**Tabel 2-7** Eriklahvid ja nende kirjeldused

Komponent	Kirjeldus
(1) Klahv <code>esc</code>	Kuvab süsteemiteabe, kui vajutate seda koos klahviga <code>fn</code> .
(2) Klahv <code>fn</code>	Täidavad sageli kasutatavaid süsteemifunktsioone, kui vajutate koos muu klahviga. Neid klahvikombinatsioone nimetatakse <i>kiirklahvideks</i> .  Vaadake jaotist <a href="#">Kiirklahvid (ainult teatud mudelitel)</a> lk 15.
(3)  Windowsi klahv	Avab menüü Start.  <b>MÄRKUS.</b> Kui vajutate Windowsi klahvi uuesti, suletakse menüü Start.
(4) Toiminguklahvid	Täidavad sageli kasutatavaid süsteemifunktsioone.  Vaadake jaotist <a href="#">Toiminguklahvid</a> lk 13.
(5) Sisseehitatud numbriklahvistik	Numbriklahvistik, mis kattub klaviatuuri täheklahvidega. Kui vajutate kombinatsiooni <code>fn + num lk</code> , saab klahvistikku kasutada välise numbriklahvistikuna. Iga klahvistiku klahv täidab selle paremal ülanurgal oleva ikooniga tähistatud funktsiooni.  <b>MÄRKUS.</b> Kui klahvistikufunktsioon oli arvuti väljalülitamise ajal aktiivne, rakendatakse see uuesti arvuti sisselülitamisel.
(6)  Windowsi rakendusklahv	Kuvab valitud objekti suvandid.
(7) Klahv <code>num lk</code>	Lülitab sisseehitatud numbriklahvistiku sisse või välja, kui vajutada koos klahviga <code>fn</code> .  – või –  Lülitab sisseehitatud numbriklahvistiku sisse ja välja.  – või –



**Tabel 2-7 Eriklahvid ja nende kirjeldused (järg)**


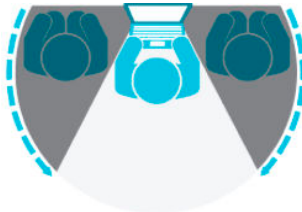





Komponent	Kirjeldus
(8)	Integreeritud numbriklahvistik
	Aktiveerib vaheldumisi integreeritud numbriklahvistiku navigeerimis- ja numbrifunktsiooni.
	Täheklahvidest paremal pool asuv eraldi klahvistik. Klahvi <b>num lock</b> vajutamisel saab integreeritud klahvistikku kasutada nagu välist numbriklahvistikku.
	<b>MÄRKUS.</b> Kui klahvistikufunktsioon oli arvuti väljalülitamise ajal aktiivne, rakendatakse see uuesti arvuti sisselülitamisel.

## Toiminguklahvid















Arvuti toiminguklahvid täidavad kindlaid funktsioone ja sõltuvad arvutist. Et teha kindlaks, millised klahvid teie arvutil on, vaadake klaviatuuril olevaid ikoonide ja sobitage need tabeli kirjeldustega.

- ▲ Toiminguklahvi kasutamiseks vajutage pikalt vastavat klahvi.

**Tabel 2-8 Toimingunupud ja nende kirjeldused**

Ikon	Kirjeldus
	Aitab takistada kõrvalseisjatel küljelt vaatamist. Vajaduse korral vähendage või suurendage hästi valgustatud või hämarates keskkondades heledust. Vajutage klahvi uuesti, et privaatsusekraan välja lülitada. <b>MÄRKUS.</b> Kõrgeima privaatsussätte kiireks sisselülitamiseks vajutage <b>fn+p</b> .
	
	Vähendab järk-järgult ekraani heledust, kui hoiate klahvi all.
	Suurendab järk-järgult ekraani heledust, kui hoiate klahvi all.
	Lülitab klaviatuuri taustvalgustuse välja või sisse. Mõne toote puhul saate reguleerida ekraani klaviatuuri taustvalgustuse heledust. Vajutage seda klahvi korduvalt, et reguleerida heledus maksimaalseks (arvuti esmakordsel käivitamisel), minimaalseks või see hoopis välja lülitada. Pärast klaviatuuri taustvalguse määramist valitakse arvuti sisselülitamisel viimati määratud taustvalguse seadistus. Klaviatuuri taustvalgustus lülitub välja pärast 30 sekundilist passiivsusperioodi. Klaviatuuri taustvalgustuse uuesti sisse lülitamiseks vajutage mis tahes klahvi või koputage puuteplaadil (ainult teatud mudelitel). Aku säästmiseks lülitage see funktsioon välja.
	Esitab heli-CD eelmist lugu või DVD- või Blu-ray-plaadi (BD) eelmist jaotist.
	Alustab heli-CD, DVD või BD taasesitust, peatab esituse või jätkab seda.

**Tabel 2-8 Toimingunupud ja nende kirjeldused (järg)**

Ikoon	Kirjeldus
	Esitab heli-CD järgmist pala või DVD või BD järgmist jaotist.
	Seiskab CD, DVD või BD esituse.
	Kõlari helitugevuse astmeline vähendamine klahvi all hoides.
	Kõlari helitugevuse astmeline suurendamine klahvi all hoides.
	Vaigistab mikrofoni.
	Vaigistab või taastab kõlariheli.
	Lülitab traadita ühenduse funktsiooni sisse või välja. <b>MÄRKUS.</b> Traadita ühenduse kasutamiseks peab olema häälestatud traadita võrk.
	Lülitab puuteplaadi ja puuteplaadi märgutule sisse või välja.
	Vahetab ekraanikujutise kuvamiskohta süsteemiga ühendatud kuvamisseadmete vahel. Näiteks kui arvutiga on ühendatud monitor, lülitab klahvi korduv vajutamine ekraanikujutise arvutiekraanilt monitori või samaaegselt nii arvutiekraanile kui ka monitori.
	Käivitab unerežiimi ja salvestab teie teabe süsteemimällu. Ekraan ja teised süsteemikomponendid lülituvad välja ning arvuti lülitub energiat säästvasse režiimi. Unerežiimist väljumiseks vajutage korraks toitenuppu. <b>ETTEVAATUST.</b> Teabekao vältimiseks salvestage alati enne unerežiimi käivitamist tehtud töö.
	Annab kiire ligipääsu rakenduse Skype for Business kalendrile. <b>MÄRKUS.</b> Selle funktsiooni kasutamiseks peab Microsoft Exchange või Office 365® serverist töötama rakendus Skype® for Business või Lync® 2013.
	Lülitab ekraani ühiskasutamisklahvi sisse või välja. <b>MÄRKUS.</b> Selle funktsiooni kasutamiseks peab Microsoft Exchange või Office 365 serverist töötama rakendus Skype for Business või Lync 2013.
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Võtab kõne vastu.</li> <li>• Alustab üks ühele vestluse ajal kõnet.</li> <li>• Paneb kõne ootele.</li> </ul> <b>MÄRKUS.</b> Selle funktsiooni kasutamiseks peab Microsoft Exchange või Office 365 serverist töötama rakendus Skype for Business või Lync 2013.
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Lõpetab kõne.</li> <li>• Keeldub sissetulevast kõnest.</li> <li>• Lõpetab ekraani ühiskasutuse.</li> </ul>

**Tabel 2-8 Toimingunupud ja nende kirjeldused (järg)**

Ikoon	Kirjeldus
	<b>MÄRKUS.</b> Selle funktsiooni kasutamiseks peab Microsoft Exchange või Office 365 serverist töötama rakendus Skype for Business või Lync 2013.



**MÄRKUS.** Toiminguklahvide funktsioon on tehases lubatud. Funktsiooni keelamiseks vajutage klahve **fn** ja vasakut **tõstuklahvi** ning hoidke neid all. Fn-luku märgutuli süttib. Pärast toiminguklahvi funktsiooni keelamist saate jätkuvalt kõiki funktsioone kasutada, vajutades klahvi **fn** koos vastava toiminguklahviga.

## Kiirklahvid (ainult teatud mudelitel)

Kiirklahv on kombinatsioon klahvist **fn** ja mõnest teisest klahvist.

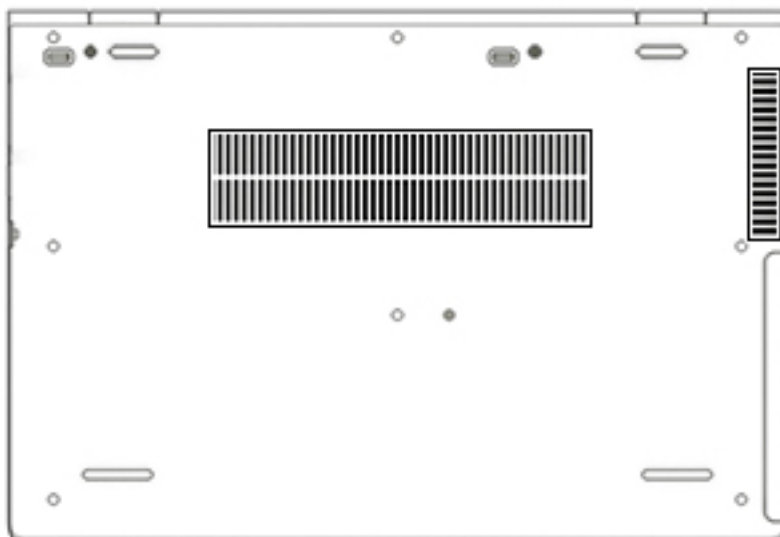
Kiirklahvi kasutamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Vajutage **fn** klahvi ning seejärel üht järgmises tabelis loetletud klahvi.

**Tabel 2-9 Kiirklahvid ja nende kirjeldused**

Klahv	Kirjeldus
C	Lülitab kerimisluku sisse.
E	Lülitab sisestusfunktsiooni sisse.
R	Katkestab toimingu.
S	Saadab programmeerimispäringu.
W	Peatab toimingu.

## Põhi



**Tabel 2-10 Põhja all asuvad komponendid ja nende kirjeldused**

Komponent	Kirjeldus
Ventilatsiooniavad	Tagavad õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks. <b>MÄRKUS.</b> Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti kasutamisel on tavaline, et selle sisemine ventilaator lülitub aeg-ajalt sisse või välja.

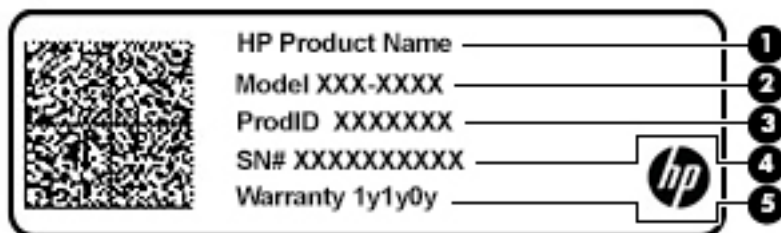
## Märgised

Arvutile kinnitatud sildid annavad teavet selle kohta, mida teil võib vaja minna probleemide tekkimisel süsteemi tõrkeotsingul või reisides arvutiga välismaal. Sildid võivad olla paberist või tootele trükitud.

**NB!** Kontrollige jaoks selles jaotises kirjeldatud märgiseid järgmistest asukohtadest: arvuti põhjal, akusahtlis, hooldusluugi all, ekraani tagaküljel või tahvelarvuti jala all.

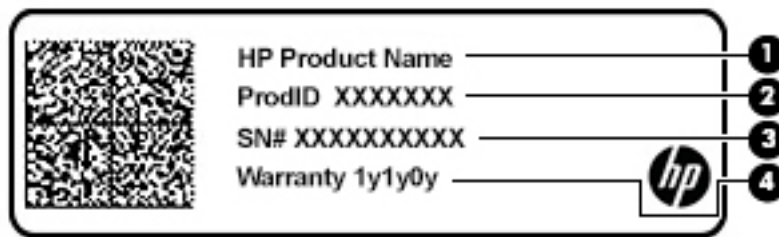
- Hooldussilt –annab olulist infot arvuti tuvastamiseks. Klienditoega ühenduse võtmisel küsitakse teilt ilmselt seerianumbrit, tootenumbrit või mudelinumbrit. Leidke need numbrid enne klienditoega ühenduse võtmist.

Hooldusmärgis sarnaneb ühe allpool toodud näidisega. Vaadake joonist, mis teie arvuti hooldusmärgisega kõige enam sarnaneb.



**Tabel 2-11 Hooldusmärgise komponendid**

Komponent	
(1)	HP tootenimi
(2)	Mudeli number
(3)	Toote ID
(4)	Seerianumber
(5)	Garantiiperiood



**Tabel 2-12 Hooldusmärgise komponendid**

Komponent	
(1)	HP tootenimi
(2)	Toote ID
(3)	Seerianumber
(4)	Garantiiperiood

- Vastavusmärgised –annavad teavet sülearvutit puudutavate eeskirjade kohta.
- Traadita ühenduse seadmete sertifitseerimismärgised –traadita seadmete sertifikaadisildid annavad teavet valikuliste traadita seadmete kohta ning heakskiidu tähistusi seadmete kasutamiseks mõnedes riikides ja piirkondades, kus nende kasutamine on heaks kiidetud.

## 3 Võrguühendused

Arvuti on valmis teiega igale poole kaasa reisima. Kuid ka kodus olles võite avastada maailma ning uurida teavet miljonitel veebisaitidel, kui kasutate arvutit ja traadita või kaabelvõrguühendust. See peatükk aitab teil maailmaga ühenduse luua.

### Ühenduse loomine traadita võrguga

Teie arvuti võib olla varustatud ühe või mitme traadita ühenduse seadmega järgmistest.

- WLAN-seade – ühendab arvuti traadita kohtvõrku (mida sageli nimetatakse Wi-Fi-võrguks, traadita LAN-iks või WLAN-iks) kodus, kontorites ja avalikes kohtades, nagu lennujaamad, restoranid, kohvikud, hotellid ja ülikoolid. WLAN-võrgus suhtleb arvuti traadita ühenduse seade traadita ühenduse marsruuteri või pääsupunktiga.
- HP mobiilse lairibaühenduse moodul (ainult teatud toodetel) – traadita laivõrgu (WWAN) seade, mis võimaldab traadita ühendust palju suuremal alal. Mobiilsidevõrkude operaatorid püstivad põhijaamu (sarnased mobiilimastidega), mis katavad võrguga ulatuslikke alasid, tagades niiviisi levi üle tervete maakondade, piirkondade ja isegi riikide.
- Bluetooth®-seade – loob personaalvõrgu (PAN), et luua ühendus muude Bluetooth-seadmetega, nagu arvutid, telefonid, printerid, peakomplektid, kõlarid ja kaamerad. PAN-võrgus suhtleb iga seade teiste seadmetega otse ja seadmed peavad paiknema suhteliselt lähestikku, tavaliselt üksteisest kuni 10 meetri kaugusel.

### Traadita ühenduse juhtelementide kasutamine

Traadita ühenduse seadmeid saab juhtida ühe või mitmega järgmistest vahenditest.

- Traadita ühenduse nupp (kasutatakse ka nimetust lennurežiimi klahv või traadita ühenduse klahv) (selles peatükis nimetatakse seda traadita ühenduse nupuks)
- Operatsioonisüsteemi juhtelemendid

### Traadita ühenduse nupp

Arvutil võib olla traadita ühenduse nupp, vähemalt üks traadita ühenduse seade ja üks või kaks traadita ühenduse märgutuld. Kõik raadiovõrgu seadmed on tehases aktiveeritud.

Traadita ühenduse märgutuli näitab arvuti traadita ühenduse seadmete üldist toiteolekut, mitte ainult üksikute seadmete olekut.

### Operatsioonisüsteemi juhtelemendid

Võrgu- ja ühiskasutuskeskuse abil saab häälestada ühenduse või võrgu, luua võrguga ühenduse ning diagnoosida ja lahendada võrguprobleeme.


Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale **juhtpaneel** ja valige seejärel **Juhtpaneel**.
2. Valige suvand **Võrk ja Internet** ning seejärel **Võrgu- ja ühiskasutuskeskus**.

– või –

- ▲ Valige tegumiribal võrgu oleku ikoon ja valige **Võrgu ja Interneti sätted**.


## Ühenduse loomine WLAN-iga

 **MÄRKUS.** Kodus Interneti-ühendust häälestades tuleb kõigepealt luua Interneti-teenuse pakkuja (ISP) juures konto. Interneti-teenuse tellimiseks ja modemi soetamiseks võtke ühendust kohaliku Interneti-teenuse pakkujaga. Interneti-teenuse pakkuja aitab teil häälestada modemit, paigaldada võrgukaablit traadita ühendusega marsruuteri ja modemi vahele ning katsetada Interneti-teenuse tööd.

WLAN-iga ühenduse loomiseks toimige järgmiselt.

1. Veenduge, et WLAN-seade on sisse lülitatud.
2. Valige tegumiribal asuv võrgu oleku ikoon ja looge ühendus ühe saadaoleva võrguga.

Kui valitud võrk on turbetoega WLAN, palutakse teil sisestada võrgu turvakood. Sisestage kood ja ühenduse loomiseks valige **Edasi**.

 **MÄRKUS.** Kui loendis pole ühtegi WLAN-i, on võimalik, et te pole ühegi traadita ühenduse marsruuteri ega pöörduspunkti levialas.

 **MÄRKUS.** Kui soovitud WLAN-i ei kuvata, siis toimige järgmiselt.

1. Paremklõpsake tegumiribal asuvat võrgu oleku ikooni ja valige **Ava võrgu ja Interneti sätted**.

– või –

Valige tegumiribal võrgu oleku ikoon ja valige **Võrgu ja Interneti sätted**.


2. Valige jaotises **Muuda võrgusätteid** suvand **Võrgu- ja ühiskasutuskeskus**.

3. Valige **Häälesta uus ühendus või võrk**.

Kuvatakse valikute loend, kus on võimalik käsitsi võrku otsida ja sellega ühendus luua või luua uus võrguühendus.

3. Ühenduse lõpule viimiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Kui ühendus on loodud, vajutage tegumiriba paremas otsas oleval asuvat võrgu oleku ikooni, et kontrollida ühenduse nime ja olekut.

 **MÄRKUS.** Tööpiirkond (kui kaugele traadita ühenduse signaal levib) sõltub WLAN-i seadistusest, marsruuteri tootjast ja häiretest, mida põhjustavad muud elektroonikaseadmed või ehituslikud tõkked, nagu seinad ja põrandad.

## HP Mobile Broadbandi kasutamine (ainult teatud toodetel)

HP Mobile Broadbandiga arvutil on sisseehitatud mobiilse lairibaühenduse teenuse tugi. Teie uus arvuti koos mobiilsideoperaatori võrguga võimaldab teil Wi-Fi tööpunkti puudumisel Interneti-ühenduse luua, e-posti saata või oma ettevõtte võrguga ühenduse luua.

Mobiilse lairibaühenduse teenuse aktiveerimiseks võib vajalik olla HP mobiilse lairibaühenduse mooduli IMEI- ja/või MEID-number. Number võib olla trükitud kleebiselgele, mis asub arvuti põhjal akusahtli sees, hooldusluugi all või ekraani tagaküljel.

– või –

1. Valige tegumiribal võrgu oleku ikoon.
2. Valige **Võrgu ja Interneti sätted**.
3. Valige jaotises **Võrk ja Internet** suvand **Mobiiltelefonid** ja seejärel **Täpsemad suvandid**.

Mõni mobiilsidevõrgu operaator nõuab SIM-kaardi kasutamist. SIM-kaart sisaldab teie kohta põhiteavet, nagu isiklikku identifitseerimisnumbrit (PIN-kood) ja võrguteavet. Mõned arvutid sisaldavad eelinstallitud SIM-



kaarti. Kui SIM-kaart ei ole paigaldatud, võib see olla arvutiga kaasas oleva HP Mobile Broadbandi teabe juures või saab selle mobiilsidevõrgu operaatorilt eraldi.

Teavet HP Mobile Broadbandi ja selle kohta, kuidas aktiveerida teenust eelistatud mobiilsidevõrgu operaatoriga, leiate arvutiga kaasas olevast teabest HP Mobile Broadbandi kohta.

## GPS-i kasutamine (ainult teatud toodetel)

Arvutile saab lisada GPS-mooduli (Global Positioning System – globaalne positsioonimissüsteem). GPS-mooduliga seadmed võtavad GPS-satelliitidelt vastu asukohta-, kiiruse- ja suunateavet.

GPS-i lubamiseks veenduge, et asukoht on Windowsi privaatsussättes lubatud.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna **asukoht** ja seejärel valige **Asukohta privaatsussätteid**.
2. Asukohasätete kasutamiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

## Bluetooth-seadmete (ainult teatud toodetel) kasutamine

Bluetooth-seade pakub kaabelühenduse asemel väikse leviulatusega traadita sidet, mida kasutatakse tavaliselt järgmiste elektroonikaseadmete ühendamiseks:


- arvutid (lauaarvutid, sülearvutid);
- telefonid (mobiiltelefonid, juhtmeta telefonid, nutitefonid);
- pildindusseadmed (printerid, kaamerad);
- heliseadmed (peakomplektid, kõlarid);
- hiir;
- väline klavvistik.


## Bluetooth-seadmete ühendamine

Enne kui saate Bluetooth-seadet kasutada, peate looma Bluetoothi ühenduse.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna **bluetooth** ja seejärel valige **Bluetoothi ja teiste seadmete sätted**.
2. Lülitage Bluetooth sisse, kui see pole juba sisse lülitatud.
3. Valige **Lisa Bluetooth või muu seade**, seejärel valige dialoogiaknas **Add a device** (Lisa seade) valik **Bluetooth**.
4. Valige seade loendist ja järgige seejärel ekraanil kuvatavaid suuniseid.

---

 **MÄRKUS.** Kui vajalik on seadme kinnitamine, kuvatakse sidumiskood. Järgige lisatava seadme ekraanil kuvatavaid juhiseid, et veenduda, et seadme kood sobib sidumiskoodiga. Lisateabe saamiseks tutvuge seadmega kaasas olevate dokumentidega.

 **MÄRKUS.** Kui teie seadet loendis ei kuvata, veenduge, et seadmel on Bluetooth sisse lülitatud. Mõnel seadmel võib olla lisanõudeid; tutvuge seadmega kaasas olevate dokumentidega.

---

## Lähiväljaside kasutamine teabe jagamiseks (ainult teatud mudelitel)

Teie arvuti toetab lähiväljasidet (NFC), mis võimaldab traadita kahe NFC-toega seadme vahel teavet jagada. Teabe edastamist puudutage arvuti lähiväljaside ala (antenni) telefoni või muu seadme lähiväljaside alaga. NFC ja toetatud rakenduste kaudu saab jagada veebisaite, edastada kontaktteavet ja makseid ning NFC-toega printerites printida.



**MÄRKUS.** Arvuti lähiväljaside ala tuvastamiseks vt [Komponendid lk 3](#).

## Jagamine

1. Veenduge, et lähiväljaside funktsioon on sisse lülitatud.
  - a. Sisestage tegumiriba otsingualale sõna juhtmevaba ja valige seejärel **Lülita juhtmevabad seadmed sisse või välja**.
  - b. Veenduge, et lähiväljaside on **sees**.
2. Puudutage lähiväljaside ala lähiväljasidet toetava seadmega. Võite kuulda seadmete ühendamisel heli.



**MÄRKUS.** Teise NFC-seadme antenni asukoha leidmiseks vaadake seadme suuniseid.

3. Jätkamiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

## Ühenduse loomine kaabelvõrguga

Mõned tooted võivad lubada traadiga ühendusi: kohtvõrguühendus (LAN-ühendus) ja modemiühendus. LAN-ühendus kasutab võrgukaablit ja on palju kiirem kui modemiühendus, mis kasutab telefonikaablit. Mõlemat kaablit müüakse eraldi.



**HOIATUS!** Elektrilöögi, tulekahju ja seadme kahjustamise ohu vältimiseks ärge ühendage RJ-45-pistikupessa (võrgupessa) modemi- ega telefonikaablit.

## Ühenduse loomine kohtvõrguga (LAN) (ainult teatud toodetel)

Kui soovite ühendada arvuti otse kodus oleva marsruuteriga (traadita ühenduse loomise asemel) või kontori võrguga, kasutage kohtvõrguühendust (LAN).




**MÄRKUS.** Arvutis võib olla sisse lülitatud funktsioon HP LAN-Wireless Protection. See suleb traadita ühenduse (Wi-Fi) või WWAN-ühenduse, kui arvuti on ühendatud kohtvõrku. Lisateavet funktsiooni HP LAN-Wireless Protection kohta leiate jaotisest [Funktsiooni HP LAN-Wireless Protection kasutamine \(ainult teatud toodetel\) lk 23](#).

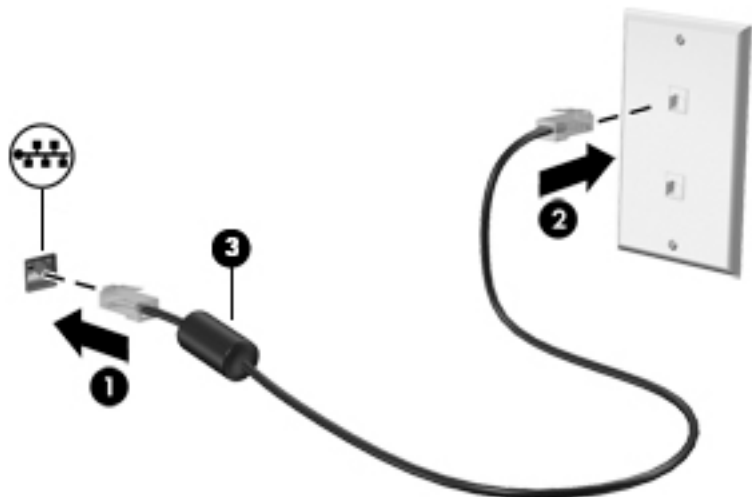
LAN-ühenduse loomiseks on vajalik 8-viiguline RJ-45 võrgukaabel või valikuline dokkimisseade või laiendusport, kui arvutil ei ole RJ-45-porti.

Võrgukaabli ühendamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage võrgukaabel arvuti või sellega ühendatud valikulise dokkimis- või laiendusportiseadme võrgupistikupessa **(1)**.

2. Ühendage kaabli teine ots seina võrgupistikupessa (**2**) või marsruuteriga.

 **MÄRKUS.** Kui võrgukaablil on televisiooni- ja raadiosignaalidest tingitud häirete eest kaitsvad mürasummutusahelad (**3**), ühendage kaabel arvutiga nii, et mürasummutiga ots jääb arvuti poole.




## Funktsiooni HP LAN-Wireless Protection kasutamine (ainult teatud toodetel)

Kohtvõrgu keskkonnas saate seadistada funktsiooni HP LAN-Wireless Protection, et kaitsta kohtvõrku lubamatu traadita juurdepääsu eest. Kui HP LAN-Wireless Protection on lubatud, siis pärast otse kohtvõrku ühendamist lülitatakse WLAN- (Wi-Fi) või WWAN-ühendus välja.

## Funktsiooni HP LAN-Wireless Protection sisselülitamine ja kohandamine

1. Ühendage võrgukaabel arvuti või sellega ühendatud valikulise dokkimis- või laiendusporidiseadme võrgupistikupessa.
2. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup (BIOS).
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage tahvelarvuti ning seejärel vajutage kiirelt ja hoidke all helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü. Puudutage häälestusutiliidi Computer Setup avamiseks klahvi **f10**.
3. Valige suvand **Advanced** (Täpsem) ja seejärel valige **Built-in Device Options** (Seadmesse sisseehitatud suvandid).
4. Valige märkeruut **LAN/WLAN automaatlülitus** ja/või **LAN/WWAN automaatlülitus**, et WLAN- ja/või WWAN-ühendused välja lülitada ja seejärel kohtvõrguga ühendus luua.
5. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).

 **MÄRKUS.** Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama **sisestusklahvi**.

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

# Rakenduse HP MAC Address Pass Through kasutamine võrku ühendatud arvuti tuvastamiseks (ainult teatud mudelitel)

MAC Address Pass Through pakub kohandatavat viisi arvuti ja selle sidevõrkude tuvastamiseks. Süsteemi MAC-aadress annab unikaalse tuvastamismeetodi isegi siis, kui arvuti on ühendatud Etherneti võrguadapteri kaudu. See aadress on vaikimisi sisse lülitatud.

## MAC Address Pass Through kohandamine

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup (BIOS).
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage tahvelarvuti ning seejärel vajutage kiirelt ja hoidke helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü. Puudutage häälestusutiliidi Computer Setup avamiseks klahvi **F10**.
2. Valige suvand **Täpsem**, seejärel valige **MAC Address Pass Through**.
3. Valige suvandist **Host Based MAC Address** (Hostipõhine MAC-aadress) paremale jääv valik **System Address** (Süsteemi aadress), et MAC-aadress lubada või **Custom Address** (Kohandatud aadress), et aadress ise kohandada.
4. Kohandatud suvandi valimisel valige **MAC ADDRESS** (MAC-aadress), sisestage kohandatud süsteemi MAC- aadress ning selle salvestamiseks vajutage klahvi **Enter**.
5. Kui arvutis on sisse-ehitatud kohtvõrk ja soovite süsteemi MAC-aadressina kasutada sisse-ehitatud MAC-aadressi, valige **Reuse Embedded LAN Address** (Kasuta sisseehitatud LAN-aadressi).  
– või –  
Valige **Main** (Põhimenüü), seejärel valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).



**MÄRKUS.** Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama [sisestusklahvi](#).

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

## 4 Ekraanil navigeerimine

Arvutiekraanil navigeerimiseks on üks või mitu võimalust:

- Puutežestide kasutamine otse arvutiekraanil (ainult teatud mudelitel).
- Puutežestidee puuteplaadil kasutamine.
- Klaviatuuri ja valikulise hiire (eraldi ostetav) kasutamine.
- Ekraaniklaviatuuri kasutamine.
- Osutushoova (ainult teatud mudelitel) kasutamine.

### Puuteplaadi- ja puutekraanižestide kasutamine

Puuteplaadi abil saab arvuti ekraanil lihtsate puutežestidega navigeerida ja kursorit juhtida. Puuteplaadi vasak- ja parempoolset nuppu saab kasutada samamoodi nagu välise hiire vasak- ja parempoolset nuppu. Puutekraanil (ainult teatud mudelitel) navigeerimiseks kasutage ekraanil selles peatükis kirjeldatud puutežeste.

Puutežestide kohandamiseks ja nende kasutamist kirjeldavate videote vaatamiseks tippige tegumiriba otsinguväljale `juhtpaneel` valige **Juhtpaneel** ja seejärel **Riistvara ja heli**. Valiku **Seadmed ja printerid** alt valige **Hiir**.

Mõned tooted sisaldavad täpse puuteplaadi lahendust, mis pakub täiustatud žestide funktsiooni. Et teha kindlaks, kas teil on täpse puuteplaadi lahendus ja lisateabe saamiseks valige **Start**, valige **Sätted**, seejärel **Seadmed** ja siis **Puuteplaat**.



**MÄRKUS.** Kui pole teisiti öeldud, saab žeste kasutada nii puuteplaadil kui ka puutekraanil.

### Koputamine

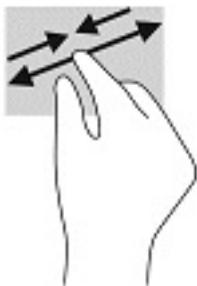
Osutage ekraanil olevale üksusele ja seejärel koputage valimiseks ühe sõrmega puuteplaadialal või puutekraanil. Üksuse avamiseks tehke topeltkoputus.



### Kahe sõrme kokkusurumine ja laialiliigutamine suuruse muutmiseks

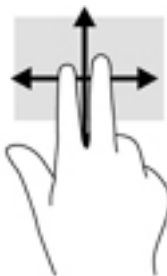
Kahe sõrmega kokkusurumine ja suumimine võimaldab piltide ja teksti välja- ning sissesuumimist.

- Vähendamiseks asetage kaks sõrme lahus puuteplaadilale või puutekraanile ja seejärel viige need kokku.
- Suurendamiseks asetage kaks sõrme koos puuteplaadialale või puutekraanile ja seejärel viige need üksteisest lahku.



### Kahe sõrmega libistamine (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus)

Asetage kaks sõrme (nii et nende vahel oleks väike vahe) puuteplaadialale ja seejärel lohistage sõrmi üles, alla, vasakule või paremale, et liikuda leheküljel või pildil üles, alla või külgedele.

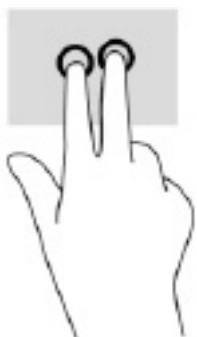


### Kahe sõrmega koputus (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus)

Valitud objekti suvandite menüü avamiseks koputage kahe sõrmega puuteplaadialal.



**MÄRKUS.** Kahe sõrmega koputuse funktsioon on sama kui paremklops hiirega.



### Kolme sõrmega koputus (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus)

Vaikimisi avab kolme sõrmega koputus Cortana, häälk aktiveeritud virtuaalse assistendi. Žesti sooritamiseks koputage puuteplaadialal kolme sõrmega.



Täpsel puuteplaadil selle žesti funktsiooni muutmiseks valige **Start**, seejärel **Sätted**, siis **Seadmed** ja lõpuks **Puuteplaat**. Valige jaotises **Kolme sõrmega žestid** lahtris **Koputused** žesti säte.

### Nelja sõrmega koputus (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus)

Vaikimisi avab nelja sõrmega koputus Toimingukeskuse. Žesti sooritamiseks koputage puuteplaadialal nelja sõrmega.



Täpsel puuteplaadil selle žesti funktsiooni muutmiseks valige **Start**, seejärel **Sätted**, siis **Seadmed** ja lõpuks **Puuteplaat**. Valige jaotises **Nelja sõrmega žestid** lahtris **Koputused** žesti säte.

### Kolme sõrmega nipsamine (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus)

Vaikimisi liigub kolme sõrmega nipsamine avatud rakenduste ja töölaua vahel.

- Nipsake kolme sõrmega endast eemale, et näha kõiki avatud aknaid.
- Nipsake kolme sõrmega enda poole, et näha töölauda.
- Nipsake kolme sõrmega vasakule või paremale, et lülitada avatud akende vahel.



Täpsel puuteplaadil selle žesti funktsiooni muutmiseks valige **Start**, seejärel **Sätted**, siis **Seadmed** ja lõpuks **Puuteplaat**. Valige jaotises **Kolme sõrmega žestid** lahtris **Nipsamised** žesti säte.

## Nelja sõrmega nipsamine (täpse puuteplaadi lahendus)

Vaikimisi liigub nelja sõrmega nipsamine avatud töölaudade vahel.

- Nipsake 4 sõrmega endast eemale, et näha kõiki avatud aknaid.
- Nipsake 4 sõrmega enda poole, et näha töölauda.
- Nipsake 4 sõrmega vasakule või paremale, et liikuda töölaudade vahel.



Selle žesti funktsiooni muutmiseks valige **Start**, seejärel **Sätted**, siis **Seadmed** ja lõpuks **Puuteplaat**. Valige jaotises **Nelja sõrmega žestid** lahtris **Nipsamised** žesti säte.

## Ühe sõrmega libistamine (puutekraanidel)

Kasutage ühe sõrmega libistamise žesti loendite ja leheküljede panoraamimiseks ja kerimiseks või objekti liigutamiseks.

- Ekraanil kerimiseks libistage üht sõrme üle ekraani suunas, kuhu soovite liikuda.
- Objekti teisaldamiseks vajutage ja hoidke sõrme sellel ning lohistage seejärel objekt soovitud kohta.





## Valikulise klaviatuuri ja hiire kasutamine

Klaviatuuri või valikulist hiirt kasutades saate sisestada teksti, valida üksusi, kerida ning teha samu toiminguid, mida puutežestidega. Klaviatuur võimaldab teatud toimingute teostamiseks ka toimu- ja kiirklahvide kasutamist.

## Ekraaniklaviatuuri kasutamine (ainult teatud mudelitel)

1. Ekraaniklaviatuuri kuvamiseks koputage tegumiriba paremas servas asuvas olekualas klaviatuuriikoonil.
2. Alustage tippimist.



**MÄRKUS.** Ekraaniklaviatuuri kohal võidakse kuvada soovitatud sõnad. Koputage sõnal selle valimiseks.



**MÄRKUS.** Toimu- ja kiirklahve ei kuvata ja need ei toimi ekraaniklaviatuuril.

## 5 Meelelahutusfunktsioonid

Kasutage oma HP arvutit nii tööks kui ka vaba aja veetmiseks, et kohtuda teistega kaamera vahendusel, segada omavahel heli ja videot või ühendada väliseid seadmeid, nagu projektor, monitor, teler või kõlarid. Arvuti heli-, video- ja kaamerafunktsioonide tuvastamiseks vt jaotist [Komponendid lk 3](#).

### Kaamera kasutamine (ainult teatud mudelitel)

Teie arvutil on kaamera (integreeritud kaamera), mis salvestab videot ja jäädvustab fotosid. Mõned mudelid võimaldavad pidada videokonverentse ning video voogesituse kaudu võrgus vestelda.

- ▲ Kaamera avamiseks sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `kaamera` ja seejärel valige rakenduste loendist **Kaamera**.

### Heli kasutamine

Saate muusikat alla laadida ja kuulata, veebist helisisu (sh raadiot) voogesitada, heli salvestada ning segada multimeediumisisu loomiseks omavahel heli ja videot. Samuti saate esitada arvutis (teatud toodetel) muusika CD-sid või ühendada välise optilise draivi CD-de esitamiseks. Kuulamisnaudingut võimendamiseks ühendage kõrvaklapid või kõlarid.

### Kõlarite ühendamine

Juhtmega kõlarid saab ühendada arvutiga arvuti USB-pordi või heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi (mikrofon) ühendpesa või dokkimisjaama kaudu.

Kui soovite ühendada arvutiga juhtmevabad kõlarid, järgige tootja juhiseid. Teavet kõrglahutusega kõlarite ühendamise kohta leiate jaotist [HDMI-heli häälestamine lk 34](#). Enne kõlarite ühendamist vähendage helitugevust.

### Kõrvaklappide ühendamine

- ⚠ **HOIATUS!** Kuulmiskahjustuste vältimiseks vähendage enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate *Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest*.

Juhendile juurdepääs.

- ▲ Valige nupp **Start**, valige **HP spikker ja tugi** ning seejärel valige **HP dokumentatsioon**.

Juhtmega kõrvaklapid saate ühendada arvuti heliväljundi (kõrvaklappide) pistikupessa või helisisendi (mikrofoni) pistikupessa.

Kui soovite ühendada arvutiga juhtmevabad kõrvaklapid, järgige tootja juhiseid.

### Peakomplekti ühendamine

- ⚠ **HOIATUS!** Kuulmiskahjustuste vältimiseks vähendage enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate *Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest*.

Juhendile juurdepääs.

- ▲ Valige nupp **Start**, valige **HP spikker ja tugi** ning seejärel valige **HP dokumentatsioon**.

Mikrofoniga kõrvaklappe nimetatakse peakomplektideks. Juhtmega peakomplekti saate ühendada arvuti heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi (mikrofon) ühendpesaga.

Kui soovite ühendada arvutiga juhtmevaba peakomplekti, järgige tootja juhiseid.

## Helisätete kasutamine

Kasutage helisätteid, et reguleerida süsteemi helitugevust, muuta süsteemi helisid või hallata heliseadmeid.

Helisätete vaatamiseks või muutmiseks toimige järgmiselt:

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `juhtpaneel`, valige **Juhtpaneel, Riistvara ja heli** ning seejärel **Heli**.

Teie arvuti võib sisaldada täiustatud helisüsteemi Bang & Olufsenilt, DTS-ilt, Beats Audiolt või mõnelt teiselt pakkujalt. Selle tulemusena võib teie arvuti sisaldada täiustatud helifunktsioone, mida saab juhtida teie helisüsteemile vastava heli juhtpaneeli abil.


Kasutage heli juhtpaneeli helisätete vaatamiseks ja juhtimiseks.

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `juhtpaneel`, valige **Juhtpaneel, Riistvara ja heli** ning seejärel teie süsteemile vastav heli juhtpaneel.

## Video kasutamine


Teie arvuti on ka võimas videoseade, millega saate lemmikveebisaitidelt voogesitust kasutades videoid vaadata ning videoid ja filme alla laadida, et neid siis arvuti abil võrguühenduseta nautida.

Vaatamisnaudingu täiustamiseks ühendage ühte arvuti videoportidest väline monitor, projektor või teler.

 **NB!** Veenduge, et ühendate välisseadme arvuti õigesse porti ja kasutate õiget kaablit. Järgige seadme tootja juhiseid.

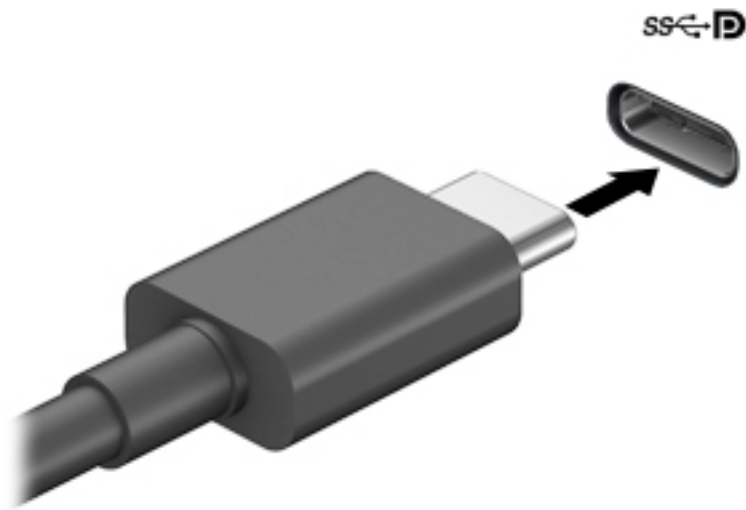
Teavet videofunktsioonide kasutamise kohta leiate HP Support Assistantist.

## DisplayPorti seadmete ühendamine C-tüüpi USB-kaabli abil (ainult teatud mudelitel)

 **MÄRKUS.** C-tüüpi USB-ga DisplayPort-seadme ühendamiseks arvutiga on vaja C-tüüpi USB-kaablit, mida müüakse eraldi.


Suure eraldusvõimega kuvaväljundi nägemiseks välises DisplayPort-seadmes ühendage DisplayPort-seade järgmiste juhiste järgi.

1. Ühendage C-tüüpi USB-kaabli üks ots arvuti USB SuperSpeedi pordiga ja DisplayPorti pistik arvutiga.



2. Ühendage kaabli teine ots välise DisplayPort-seadmega.
3. Vajutage **f4**, et liikuda läbi nelja valiku:
  - **Ainult arvuti ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult arvutis.
  - **Dubleeri:** ekraanikujutis kuvatakse korraga nii arvutis kui ka välisseadmes.
  - **Laienda:** ekraanikujutis laiendatakse korraga üle arvuti ekraani ja välisseadme ekraani.
  - **Ainult teine ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult välisseadmes.

Iga kord, kui klahvi **f4** vajutate, muutub kuvaolek.

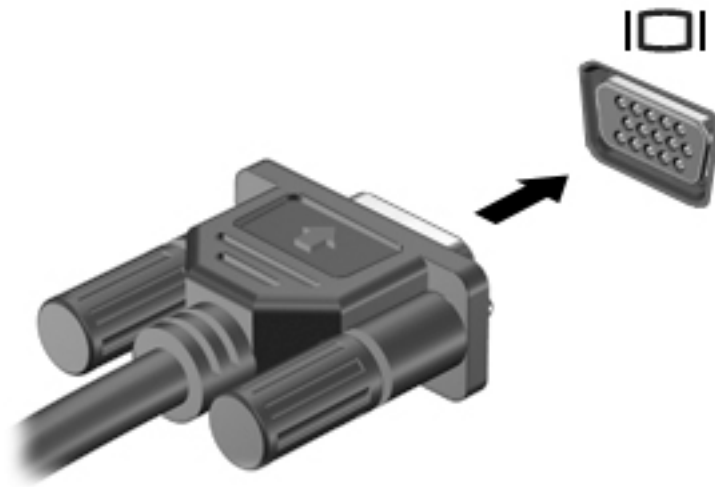
 **MÄRKUS.** Parimate tulemuste saavutamiseks, seda eelkõige juhul, kui kasutate suvandit „Laienda”, suurendage välisseadme ekraani eraldusvõimet, toimides järgmiselt. Valige nupp **Start**, valige **Seaded** ja seejärel valige **Süsteem**. Valige jaotises **Ekraan** sobiv eraldusvõime ja seejärel suvand **Säilita muudatused**.

## Videseadmete ühendamise VGA-kaabli abil (ainult teatud mudelitel)

 **MÄRKUS.** VGA-videseadme ühendamiseks arvutiga on teil tarvis VGA-kaablit (müüakse eraldi).

Arvutiekraani kujutise nägemiseks välisel VGA-monitoril või selle projitseerimiseks esitluse tarbeks ühendage monitor või projektor arvuti VGA-porti.


1. Ühendage monitori või projektori VGA-kaabel joonisel kujutatud viisil arvuti VGA-porti.



2. Vajutage **f4**, et liikuda läbi nelja valiku:

- **Ainult arvuti ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult arvutis.
- **Dubleeri:** ekraanikujutis kuvatakse korraga nii arvutis kui ka välisseadmes.
- **Laienda:** ekraanikujutis laiendatakse korraga üle arvuti ekraani ja välisseadme ekraani.
- **Ainult teine ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult välisseadmes.

Iga kord, kui klahvi **f4** vajutate, muutub kuvaolek.

 **MÄRKUS.** Parimate tulemuste saavutamiseks, seda eelkõige juhul, kui kasutate suvandit „Laienda”, suurendage välisseadme ekraani eraldusvõimet, toimides järgmiselt. Valige nupp **Start**, valige **Seaded** ja seejärel valige **Süsteem**. Valige jaotises **Ekraan** sobiv eraldusvõime ja seejärel suvand **Säilita muudatused**.

## Videseadmete ühendamise HDMI-kaabli abil (ainult teatud toodetel)

 **MÄRKUS.** HDMI-seadme ühendamiseks arvutiga on teil tarvis HDMI-kaablit (müüakse eraldi).


Arvuti ekraanikujutise nägemiseks kõrglahutusega teleris või monitoril ühendage kõrglahutusega seade vastavalt järgmistele juhiste:

1. Sisestage HDMI-kaabli üks ots arvuti HDMI-porti.



2. Ühendage kaabli teine ots kõrglahutusega teleri või monitoriga.
3. Vajutage **f4**, et liikuda läbi nelja valiku:
  - **Ainult arvuti ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult arvutis.
  - **Dubleeri:** ekraanikujutis kuvatakse korraga nii arvutis kui ka välisseadmes.
  - **Laienda:** ekraanikujutis laiendatakse korraga üle arvuti ekraani ja välisseadme ekraani.
  - **Ainult teine ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult välisseadmes.

Iga kord, kui klahvi **f4** vajutate, muutub kuvaolek.

 **MÄRKUS.** Parimate tulemuste saavutamiseks, seda eelkõige juhul, kui kasutate suvandit „Laienda”, suurendage välisseadme ekraani eraldusvõimet, toimides järgmiselt. Valige nupp **Start**, valige **Seaded** ja seejärel valige **Süsteem**. Valige jaotises **Ekraan** sobiv eraldusvõime ja seejärel suvand **Säilita muudatused**.

## HDMI-heli häälestamine

HDMI on ainus videoliides, mis toetab kõrglahutusega videot ja heli. Pärast HDMI-teleri ühendamist arvutiga saate HDMI-heli sisse lülitada järgmiste toimingutega:

1. Paremklopsake tegumiriba paremas osas asuvas teavitusalas ikoonil **Kõlarid** ja seejärel valige **Taasesitusseadmed**.
2. Valige vahekaardil **Taasesitus** digitaalväljundseadme nimi.
3. Valige **Tee vaikesätteks** ja seejärel valige **OK**.

Helivoo taastamiseks arvutikõlarites toimige järgmiselt:

1. Paremklopsake tegumiriba paremas osas asuvas teavitusalas ikoonil **Kõlarid** ja seejärel valige **Taasesitusseadmed**.
2. Valige vahekaardil **Taasesitus** üksus **Kõlarid**.
3. Valige **Tee vaikesätteks** ja seejärel valige **OK**.

## Juhtmega kuvarite tuvastamine ja ühendamine MultiStream Transporti abil

MultiStream Transporti (MST) abil saab ühendada arvutiga mitu juhtmega kuvamisseadet, kasutades ühendamiseks arvuti VGA-porti või DisplayPorti pesa või jaoturi või välise dokkimisjaama VGA-porti või

DisplayPorti pesa. Ühendada saab mitut moodi, sõltuvalt sellest, mis tüüpi graafikakontroller on arvutisse paigaldatud ning kas arvutis on sisseehitatud jaotur. Teavet selle kohta, mis riistvara arvutisse paigaldatud on, saate seadmehaldurist.

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `seadmehaldur` ja seejärel valige rakendus **Seadmehaldur**. Loendis kuvatakse kõik teie arvutisse installitud seadmed.


## Kuvarisseadmete ühendamine arvutitega, millel on AMD või Nvidia graafika (koos valikulise jaoturiga)

 **MÄRKUS.** AMD graafikakontrolleri ja valikulise jaoturi abil saate ühendada kuni kuus välist kuvarisseadet.

 **MÄRKUS.** Nvidia graafikakontrolleri ja valikulise jaoturi abil saate ühendada kuni neli välist kuvarisseadet.

Mitme kuvarisseadme häälestamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage väline jaotur (eraldi ostetav) DP-DP-kaabli (eraldi ostetav) abil arvuti DisplayPorti (DP). Veenduge, et jaoturi toiteadapter oleks ühendatud vahelduvvoolutoitega.
2. Ühendage välised kuvarisseadmed jaoturi VGA-pordi või DisplayPorti pistikutega.
3. Kõigi ühendatud kuvarisseadmete nägemiseks sisestage tegumiriba otsinguväljale tekst `seadmehaldur` ja seejärel valige rakendus **Seadmehaldur**. Kui te ei näe kõiki ühendatud kuvarisseadmeid, siis veenduge, et iga seade oleks ühendatud jaoturi õige pordiga.


 **MÄRKUS.** Mitme kuvarisseadme valikute hulka kuuluvad suvandid **Dubleeri**, mis peegeldab arvutiekraani kõigisse lubatud kuvarisseadmetesse, ja **Laienda**, mis venitab arvutiekraani üle kõigi lubatud kuvarisseadmete.

## Kuvarisseadmete ühendamine arvutitega, millel on Inteli graafika (koos valikulise jaoturiga)

 **MÄRKUS.** Inteli graafikakontrolleri ja valikulise jaoturi abil saate ühendada kuni kolm kuvarisseadet.

Mitme kuvarisseadme häälestamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage väline jaotur (eraldi ostetav) DP-DP-kaabli (eraldi ostetav) abil arvuti DisplayPorti. Veenduge, et jaoturi toiteadapter oleks ühendatud vahelduvvoolutoitega.
2. Ühendage välised kuvarisseadmed jaoturi VGA-pordi või DisplayPorti pistikutega.
3. Kui Windows tuvastab DisplayPort-jaoturisse ühendatud monitori, kuvatakse dialoogiboks **DisplayPorti topoloogia teavitus**. Valige kuvarite konfigureerimiseks sobivad suvandid. Mitme kuvari valikud on **Dubleeri**, mis peegeldab arvutiekraani kõigisse lubatud kuvarisseadmetesse, ja **Laienda**, mis laiendab ekraanikujutise üle kõigi lubatud kuvarisseadmete ekraanide.

 **MÄRKUS.** Kui seda dialoogiboksi ei kuvata, siis veenduge, et iga väline kuvarisseade oleks ühendatud jaoturi õige pordiga. Valige nupp **Start**, valige **Seaded** ja seejärel valige **Süsteem**. Valige jaotises **Ekraan** sobiv eraldusvõime ja seejärel suvand **Säilita muudatused**.

## Ekraanide ühendamine arvutitega, millel on Inteli graafika (koos sisseehitatud jaoturiga)

Sisemise jaoturi ja Inteli graafikakontrolleri abil saate ühendada kuni kolm kuvarisseadet järgmiste konfiguratsioonidega:

- kaks arvutiga ühendatud 1920 x 1200 DisplayPort monitori + üks valikulise dokkimisjaamaga ühendatud 1920 x 1200 VGA-monitor;
- üks arvutiga ühendatud 2560 x 1600 DisplayPort monitor + üks valikulise dokkimisjaamaga ühendatud 1920 x 1200 VGA-monitor.

Mitme kuvamisseadme häälestamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage välised kuvamisseadmed arvuti alusel või dokkimisjaamal asuvasse VGA-portidesse või DisplayPortidesse.
2. Kui Windows tuvastab DisplayPort-jaoturisse ühendatud monitori, kuvatakse dialoogiboks **DisplayPorti topoloogia teavitus**. Valige kuvarite konfigurimiseks sobivad suvandid. Mitme kuvari valikud on **Dubleeri**, mis peegeldab arvutiekraani kõigisse lubatud kuvamisseadmetesse, ja **Laienda**, mis laiendab ekraanikujutise üle kõigi lubatud kuvamisseadmete ekraanide.



**MÄRKUS.** Kui seda dialoogiboksi ei kuvata, siis veenduge, et iga väline kuvamisseade oleks ühendatud jaoturi õige pordiga. Valige nupp **Start**, valige **Seaded** ja seejärel valige **Süsteem**. Valige jaotises **Ekraan** sobiv eraldusvõime ja seejärel suvand **Säilita muudatused**.

## Miracastiga ühilduvate traadita kuvaseadmete leidmine ja nendega ühendamine (ainult teatud mudelitel)



**MÄRKUS.** Teabe saamiseks selle kohta, millist tüüpi kuvamisseade teil on (Miracastiga ühilduv või Intel WiDi), vaadake teleri või täiendava kuvamisseadme dokumentatsiooni.

Miracastiga ühilduva traadita kuvaseadme leidmiseks ja sellega ühenduse loomiseks avatud rakendustest väljumata toimige järgmiselt.

Miracasti avamiseks toimige järgmiselt:

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna **projekteeri** ja seejärel valige **Projekteeri teisele ekraanile**. Valige **Juhtmeta kuvariga ühenduse loomine** ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

## Intel WiDi sertifitseeritud kuvaseadmete leidmine ja nendega ühendamine (ainult teatud Inteli mudelitel)

Kasutage Intel WiDit fotode, muusika- või videofailide juhtmevabaks projekteerimiseks või kogu arvutiekraani pildi dubleerimiseks teleris või täiendavas kuvamisseadmes.

Intel WiDi, Miracasti tiptaseme lahendus, mis võimaldab lisada lihtsalt ja sujuvalt täiendava kuvamisseadme; pakub täisekraanvaate dubleerimist ja täiustab kiirust, kvaliteeti ning skaleerimist.

Intel WiDi sertifitseeritud ekraaniga ühenduse loomiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna **projekteeri** ja seejärel valige **Projekteeri teisele ekraanile**. Valige **Juhtmeta kuvariga ühenduse loomine** ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Intel WiDi avamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale **Intel WiDi** ja seejärel klõpsake suvandil **Intel WiDi**.

## Andmeedastuse kasutamine

Teie arvuti on võimas meelelahutuskeskus, mis võimaldab USB-seadmes olevaid fotosid, videoid ja filme arvutis vaadata.

Vaatamisnaudingi täiustamiseks kasutage arvuti ühte C-tüüpi USB-porti ja ühendage sinna USB-seade, nt mobiiltelefon, kaamera, aktiivsusmonitor või nutikell, ja edastage failid arvutisse.



**NB!** Veenduge, et ühendate välisseadme arvuti õigesse porti ja kasutate õiget kaablit. Järgige seadme tootja juhiseid.

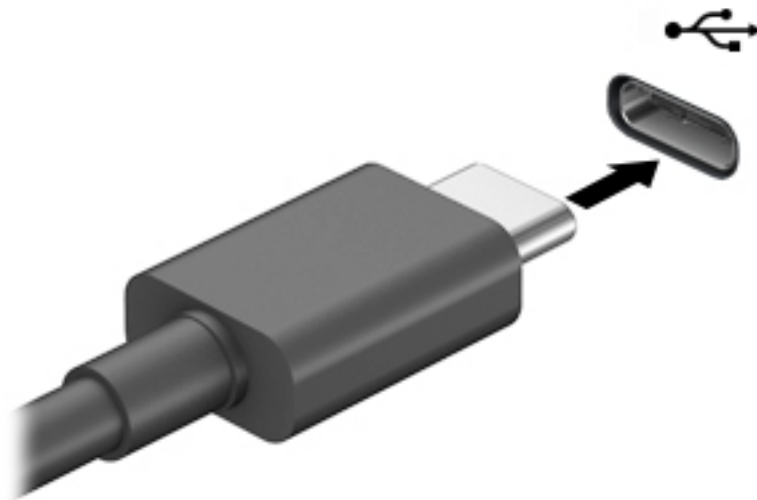
Teavet C-tüüpi USB funktsioonide kasutamise kohta leiate HP Support Assistantist.



## Seadmete ühendamine C-tüüpi USB-porti (ainult teatud mudelid)

 **MÄRKUS.** C-tüüpi USB-seadme ühendamiseks arvutiga on vaja C-tüüpi USB-kaablit, mida müüakse eraldi.

1. Ühendage C-tüüpi USB-kaabli üks ots arvuti C-tüüpi USB-pordiga.




2. Ühendage kaabli teine ots välisseadmega.

## 6 Toitehaldus

Arvuti saab töötada nii aku- kui ka välistoitel. Kui arvuti töötab akutoitel ja selle laadimiseks pole väline toiteallikas saadaval, on oluline aku laetust jälgida ja akut säästa.

Mõned selles peatükis nimetatud toitehaldusfunktsioonid ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

### Une- või talveunerežiimi kasutamine

 **ETTEVAATUST.** Kui arvuti on unerežiimis, eksisteerib mitu teadaolevat haavatavat kohta. Kui arvuti ei ole mingil ajal teie läheduses, soovitatav HP selleks, et takistada volitamata kasutajate juurdepääsu teie arvutis olevatele andmetele (isegi krüptitud andmetele), lülitada arvuti unerežiimi asemel talveunerežiimi. See on eriti oluline, kui reisite koos arvutiga.

**ETTEVAATUST.** Võimaliku heli- ja videokvaliteedi halvenemise, teabekao või heli või video esituse funktsiooni kao riski vähendamiseks ärge käivitage ketta või välise meediumikaardi lugemisel või sellele kirjutamisel unerežiimi.

Windowsil on kaks energiasäästurežiimi: une- ja talveunerežiim.

- Unerežiim – unerežiim käivitatakse automaatselt pärast passiivsuseperioodi. Teie töö salvestatakse mälu, mis võimaldab unerežiimist väljumisel kiiresti tööd jätkata. Unerežiimi saab ka käsitsi käivitada. Lisateavet leiate jaotisest [Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine lk 38](#).
- Talveunerežiim – talveunerežiim käivitatakse automaatselt, kui aku jõuab kriitilisele tasemele või kui arvuti on olnud pikemat aega unerežiimil. Talveunerežiimis salvestatakse teie töö kõvakettale uinakufaili ja arvuti lülitub välja. Talveunerežiimi saab ka käsitsi käivitada. Lisateavet leiate jaotisest [Talveunerežiimi käivitamine ja sellest väljumine \(ainult teatud mudelitel\) lk 39](#).

### Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine


Unerežiimi sisenemiseks on järgmised võimalused.

- Valige **Start**, seejärel valige ikoon **Toide** ja seejärel **Unerežiim**.
- Sulgege ekraan (ainult teatud mudelitel).
- Vajutage unerežiimi kiirklahvi (ainult teatud mudelitel); näiteks **fn+f1** või **fn+f12**.
- Vajutage korraks toitenuppu (ainult teatud mudelitel).

Unerežiimist väljumiseks on järgmised võimalused.


- Vajutage lühidalt toitenuppu.
- Kui arvuti on suletud, tõstke ekraan üles (ainult teatud mudelitel).
- Vajutage klaviatuuri klahvi (ainult teatud mudelitel).
- Puudutage puuteplaati (ainult teatud mudelitel).


Arvuti väljumisel unerežiimist kuvatakse teie töö uuesti ekraanil.

 **MÄRKUS.** Kui olete määranud, et unerežiimist väljumisel küsitaks parooli, peate enne töö jätkamist sisestama Windowsi parooli.


## Talveunerežiimi käivitamine ja sellest väljumine (ainult teatud mudelitel)

Toitesuvandite abil saate lubada kasutajapoolse käivitamisega talveunerežiimi ning muuta muid toitesätteid ja ajalõppe.

1. Paremklõpsake funktsiooni **Toide** ikooni  ja seejärel valige **Energiarežiimi suvandid**.
2. Valige vasakpoolsel paanil **Valige, mida toitenupud teevad** (sõnastus võib mudelist olenevalt erineda).
3. Olenevalt mudelist saate akutoite või välistoite säästmiseks talveunerežiimi lubada ühel järgmisel viisil:
  - **Toitenupp** –valige jaotises **Toite- ja unerežiimisätete nupud ja kaane sätted** (sõnastus võib mudelist olenevalt erineda) valik **Kui vajutan toitenuppu**, seejärel valige **Talveunerežiim**.
  - **Uinakunupp** (ainult teatud mudelitel) –valige jaotises **Toite- ja unerežiimisätete nupud ja kaane sätted** (sõnastus võib mudelist olenevalt erineda) valik **Kui vajutan uinakunuppu**, seejärel valige **Talveunerežiim**.
  - **Kaas** (ainult teatud toodetel) –valige jaotises **Toite- ja unerežiimisätete nupud ja kaane sätted** (sõnastus võib mudelist olenevalt erineda) valik **Kaane sulgemisel**, seejärel valige **Talveunerežiim**.
  - **Toitemenüü** –valige **Muuda sätteid, mis ei ole hetkel kättesaadavad**, seejärel märkige jaotises **Sulgemise sätted** märkeruut **Talveunerežiim**.  
Toitemenüü avamiseks valige nupp **Start**.
4. Valige **Salvesta muudatused**.
  - ▲ Käivitage talveunerežiim viisil, mille lubasite etapis 3.
  - ▲ Talveunerežiimist väljumiseks vajutage korraks toitenuppu.

 **MÄRKUS.** Kui olete määranud, et talveunerežiimist väljumisel küsitaks parooli, peate enne töö jätkamist sisestama Windowsi parooli.


## Arvuti sulgemine (väljalülitamine)

 **ETTEVAATUST.** Arvuti väljalülitamisel lähevad salvestamata andmed kaotsi. Enne arvuti väljalülitamist salvestage kindlasti oma töö.

Käsk Sule arvuti sureb kõik programmid ja operatsioonisüsteemi, seejärel lülitab välja ekraani ja arvuti.

Sulgege arvuti, kui seda ei kasutata pikema aja vältel ning selle välistoite lahutatakse.

Soovitav on kasutada Windowsi sulgemiskäsku.


 **MÄRKUS.** Kui arvuti on une- või talveunerežiimis, tuleb sellest väljuda, vajutades põgusalt toitenuppu.



1. Salvestage oma töö ja sulgege kõik avatud programmid.
2. Valige **Start**, seejärel valige ikoon **Toide** ja seejärel **Sule arvuti**.

Kui arvuti ei reageeri ja kirjeldatud sulgemistoiminguid pole võimalik kasutada, proovige järgmisi hädasulgemistoiminguid esitatud järjekorras.

- Vajutage klahve **ctrl+alt+delete**, valige ikoon **Toide** ja seejärel valige **Sule arvuti**.
- Vajutage toitenuppu ja hoidke seda vähemalt 10 sekundit all.
- Kui teie arvutil on kasutaja vahetatav aku (ainult teatud mudelitel), lahutage arvuti välistoite ja seejärel eemaldage aku.


## Toiteikooni ja toitesuvandite kasutamine

Toiteikoon  asub Windowsi tegumiribal. Toiteikooni abil pääsete kiiresti juurde toitesätetele ja saate vaadata aku laetuse taset.

- Aku laetuse taseme protsendi vaatamiseks hõljutage kursorit **Toiteikooni**  kohal.
- Energiarežiimi suvandite kasutamiseks paremklõpsake **toiteikoonil**  ja seejärel valige **Energiarežiimi suvandid**.


Eri toiteikoonid näitavad, kas arvuti töötab aku- või välistoitel. Kui osutate hiirekursoriga ikoonile, kuvatakse koos ikooniga ka teade, kui aku laetuse tase on madal või kriitiline.

## Arvuti kasutamine akutoitel

 **HOIATUS!** Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat akut, HP asendusakut või ühilduvat HP esindusest ostetud akut.

Kui arvutis on laetud aku ja arvuti pole ühendatud välistoitega, töötab arvuti akutoitel. Arvuti aku tühjeneb tasapisi, kui arvuti on välja lülitatud ja välistoitest lahutatud. Kui aku on jõudnud laetuse madalale või kriitilisele tasemele, kuvab arvuti teate.

Aku kasutusaeg varieerub, sõltudes energiahalduse sätetest, töötavatest programmidest, ekraani heledusest, ühendatud välisseadmetest ja muudest teguritest.

 **MÄRKUS.** Arvuti välistoitest lahutamisel vähendatakse aku säästmiseks automaatselt ekraani heledust. Teatud arvutitooted saavad aku säästmiseks graafikakaarte vahetada.


## Funktsiooni HP Fast Charge kasutamine (ainult teatud toodetel)

HP Fast Charge võimaldab arvutiaku kiiret laadimist. Laadimisaeg võib varieeruda +/-10%. Sõltuvalt arvuti mudelist ja sellega kaasas olnud HP vahelduvvooluadapterist, töötab HP Fast Charge ühel või mitmel järgmistest viisidest:

- Kui aku laetuse tase jääb nulli ja 50% vahele, laetakse aku 50%-ni täismahutavusest kuni 30-45 minutiga sõltuvalt arvuti mudelist.
- Kui aku laetustase jääb nulli ja 90% vahele, laetakse aku 90%-ni kuni 90 minutiga.

Funktsiooni HP Fast Charge kasutamiseks lülitage arvuti välja ja seejärel ühendage vahelduvvooluadapter arvuti ja välistoitega.

## Aku laetuse taseme kuvamine

Aku laetuse taseme protsendi vaatamiseks hõljutage kursorit **Toiteikooni**  kohal.

## Akuteabe otsimine HP Support Assistantis (ainult teatud mudelitel)

Akuteabe kuvamiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support`, seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.

– või –

Valige tegumiribal küsimärgiikoon.

2. Valige **Törkeotsing ja parandused**, valige jaotis **Diagnostika** ja seejärel **HP akukontroll**. Kui HP akukontroll tuvastab, et aku vajab asendamist, võtke ühendust toega.

HP Support Assistantis on aku jaoks saadaval järgmine teave ja järgmised tööriistad:

- HP akukontroll
- teave akutüüpide, spetsifikatsiooni, kasutusea ja mahtuvuse kohta

## Akutoite säästmine

Näpunäited akutoite säästmiseks ja aku kasutusaja pikendamiseks:


- Vähendage ekraani heledust.
- Lülitage välja traadita ühenduse seadmed, kui te neid ei kasuta.
- Lahutage välisseadmed, mida te ei kasuta ja mis ei ole ühendatud välistoitega, näiteks USB-porti ühendatud väline kõvaketas.
- Peatage, keelake või eemaldage kõik välised meediumikaardid, mida te ei kasuta.
- Kui lõpetate arvutiga töötamise, käivitage unerežiim või lülitage arvuti välja.

## Aku tühjenemise tuvastamine

Kui arvuti ainsaks toiteallikaks oleva aku laetuse tase langeb madalale või kriitilisele tasemele, võib toimuda järgmine:

- Aku märgutuli (ainult teatud toodetel) näitab aku laetuse madalat või kriitilist taset.

– või –

- Toiteikoon  kuvab aku madala või kriitilise taseme teate.



**MÄRKUS.** Lisateavet toiteikooni kohta leiate jaotisest [Toiteikooni ja toitesuvandite kasutamine lk 40](#).

Aku laetuse kriitilisel tasemel toimib arvuti järgmiselt:

- Kui talveunerežiim ei ole lubatud ja arvuti on sisse lülitatud või unerežiimis, jääb arvuti korraks unerežiimi ja lülitub seejärel välja ning kõik salvestamata andmed lähevad kaotsi.
- Kui talveunerežiim on lubatud ja arvuti töötab või on unerežiimis, käivitab arvuti talveunerežiimi.

## Tegutsemine aku tühjenemise korral

### Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui välistoide on saadaval

Ühendage arvuti ja välistoitega üks järgmistest:

- vahelduvvooluadapter,
- valikuline dokkimisalus või laiendustoode,
- HP-lt tarvikuna ostetud toiteadapter.

### Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui mitte ühtegi toiteallikat pole saadaval

Salvestage oma töö ja lülitage arvuti välja.

### Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui arvuti ei saa talveunerežiimist väljuda

1. Ühendage vahelduvvooluadapter arvuti ja välistoitega.
2. Vajutage talveunerežiimist väljumiseks toitenuppu.

## Mitte-eemaldatav aku

Aku oleku jälgimiseks või selle tuvastamiseks, kas aku ei hoi enam laengut, kasutage üksuses HP Support Assistant saadaolevat HP akukontrolli (ainult teatud mudelitel).

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support`, seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.

– või –

Valige tegumiribal küsimärgiikoon.

2. Valige **Törkeotsing ja parandused**, valige jaotis **Diagnostika** ja seejärel **HP akukontroll**. Kui HP akukontroll tuvastab, et aku vajab asendamist, võtke ühendust toega.

Selle toote akut (või akusid) ei saa kasutajad ise lihtsasti vahetada. Aku eemaldamine või vahetamine võib mõjutada garantiid. Kui aku ei hoi enam laengut, võtke ühendust toega.

## Arvuti kasutamine välistoitel

Teavet arvuti välistoitega ühendamise kohta leiate arvutiga kaasas olevalt teabelehel *Häälestusjuhised*.

Kui arvuti on ühendatud heakskiidu saanud vahelduvvooluadapteri kaudu välistoitega või dokkimis- või laiendusseadmega, ei kasuta arvuti akut.

---

**⚠ HOIATUS!** Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat vahelduvvooluadapterit, HP asendusadapterit või ühilduvat HP esindusest ostetud vahelduvvooluadapterit.

---

**⚠ HOIATUS!** Ärge laadige arvuti akut, kui viibite lennukipardal.


---

Ühendage arvuti välistoitega järgmistes olukordades:


- aku laadimisel või kalibreerimisel,
- süsteemi tarkvara installimisel või värskendamisel,
- süsteemi BIOS-i värskendamisel,
- teabe kirjutamisel kettale (ainult teatud toodetel),

- sisemiste kõvaketastega arvutitel kettadefragmentori kasutamisel,
- andmete varundamisel või taastamisel.

Kui ühendate arvuti välistoitega, toimub järgmine:

- aku hakkab laadima,
- ekraani heledus suureneb,
- toiteikoon  muudab ilmet.





Välistoite katkestamisel:

- arvuti lülitub akutoitele,
- ekraani heledus väheneb automaatselt aku säästmiseks,
- toiteikoon  muudab ilmet.

# 7 Turvalisus

## Arvuti kaitsmine

Windowsi operatsioonisüsteemis ja mitte-Windowsi häälestusutiliidis Computer Setup (BIOS, mis on olemas igas operatsioonisüsteemis) sisalduvad standardsed turbefunktsioonid kaitsevad teie isiklikke sätteid ja andmeid mitme ohu eest.

-  **MÄRKUS.** Turbemeetmed on mõeldud tõkestamiseks. Tõkestamine ei pruugi ära hoida toote väärkasutamist või vargust.
-  **MÄRKUS.** Enne kui arvuti hooldusse saadate, varundage ja kustutage konfidentsiaalsed failid ning eemaldage kõik paroolisätteid.
-  **MÄRKUS.** Mõni loetletud funktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.
-  **MÄRKUS.** Arvuti toetab mõnes piirkonnas saadaolevat võrgupõhist jälitus-turvateenust Computrace. Kui arvuti varastatakse, saab Computrace arvuti asukoha tuvastada, kui volitamata kasutaja Interneti-ühenduse loob. Lahenduse Computrace kasutamiseks tuleb osta tarkvara ja tellida teenus. Teavet Computrace'i tarkvara tellimise kohta leiate aadressilt <http://www.hp.com>.

**Tabel 7-1 Turbelahendused**

Oht arvutile	Turbefunktsioon
Arvuti volitamata kasutamine	<ul style="list-style-type: none"><li>• Tarkvara HP Client Security koos parooli, kiipkaardi, kontaktivaba kaardi, registreeritud sõrmejälgede või muu autentimislahendusega</li><li>• BIOS, sisselülitusparool</li></ul>
Arvuti häälestusutiliidi Computer Setup (BIOS) volitamata avamine	BIOS-i halduriparool utiliidis Computer Setup (arvuti häälestus)*
Volitamata juurdepääs kõvakettasisule	DriveLocki parool (ainult teatud toodetel) häälestusutiliidis Computer Setup *
Volitamata käivitamine valikuliselt väliselt optiliselt draivilt (ainult teatud toodetel), valikuliselt väliselt kõvakettalt (ainult teatud toodetel) või sisemise võrguadapteri abil	Alglaadimisvalikute funktsioon arvuti häälestusutiliidis*
Volitamata juurdepääs Windowsi kasutajakontole	Windowsi kasutajaparool
Volitamata juurdepääs andmetele	Windows BitLocker
Arvuti volitamata teisaldamine	Turvakaabli pesa (kasutusel valikulise turvakaabliga ainult teatud toodetel)

\*Arvuti häälestusutiliit on ROM-il põhinev manusutiliit, mida saab kasutada ka siis, kui operatsioonisüsteem ei tööta või ei käivitu. Häälestusutiliidis Computer Setup navigeerimiseks ja valikute tegemiseks saab kasutada osutusseadet (puuteplaat, osutushoob või USB-hiir) või klaviatuuri.

**MÄRKUS.** Klaviatuurita tahvelarvutitel saate kasutada puutekraani.



## Paroolide kasutamine

Parool on märgijada, mis valitakse arvutis talletatava teabe kaitseks. Määrata saab mitut tüüpi paroole, olenevalt sellest, mil viisil soovite juurdepääsu teabele juhtida. Paroole saab kehtestada Windowsis ja arvutisse eelinstallitud häälestusutiliidis Computer Setup.

- BIOS-i halduri-, sisselülitus- ja DriveLocki paroole saab määrata häälestusutiliidis Computer Setup ja neid haldab süsteemi BIOS.
- Windowsi paroole saab määrata ainult Windowsi operatsioonisüsteemis.
- Kui unustate nii häälestusutiliidis määratud DriveLocki kasutajaparooli kui ka häälestusutiliidis määratud DriveLocki ülemparooli, on paroolidega kaitstav kõvaketas jäädavalt lukus ja seda ei saa enam kasutada.

Te võite kasutada sama parooli nii arvuti häälestusutiliidi kui ka Windowsi turbefunktsiooni puhul.

Juhinduge paroolide loomisel ja salvestamisel järgmistest soovitudest.

- Järgige paroolide loomisel programmi asjakohaseid nõudeid.
- Ärge kasutage samu paroole mitmes rakenduses ega veebisaidil. Ärge kasutage Windowsi parooli üheski muus rakenduses ega veebisaidil.
- Enda veebilehtede ja rakenduste kasutajanimede ja paroolide talletamiseks kasutage tarkvara HP Client Security funktsiooni Password Manager. Kui olete need unustanud, saate neid turvaliselt vaadata.
- Ärge hoidke paroole arvutis failis.

Järgmistes tabelites on loetletud tavapäraselt kasutatavad Windowsi ja häälestusutiliidi halduriparoolid ja kirjeldatud nende funktsioone.

## Paroolide määramine Windowsis

**Tabel 7-2 Windowsi paroolide tüübid ja nende funktsioonid**

Parool	Funktsioon
Halduriparool*	Piirab juurdepääsu Windowsi haldajataseme kasutajakontole. <b>MÄRKUS.</b> Windowsi halduriparooli kehtestamine ei kehtesta BIOS-i halduriparooli.
Kasutajaparool*	Kaitseb Windowsi kasutajakontot volitamata juurdepääsu eest.

\*Windowsi halduriparooli või Windowsi kasutajaparooli määramise kohta lisateabe saamiseks tippige tegumiriba otsinguväljale märksõna `tugi` ja seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.

## Paroolide määramine arvuti häälestusutiliidis

**Tabel 7-3 Arvuti seadistuse paroolide tüübid ja nende funktsioonid**

Parool	Funktsioon
BIOS-i halduriparool*	Piirab juurdepääsu arvuti häälestusutiliidile. <b>MÄRKUS.</b> Kui lubatud on BIOS-i halduriparooli eemaldamist takistavad funktsioonid, ei pruugi teil olla võimalik seda eemaldada kuni funktsioonide keelamiseni.
Sisselülitusparool	<ul style="list-style-type: none"><li>• See parool tuleb sisestada igal arvuti käivitamisel või taaskäivitamisel.</li></ul>

**Tabel 7-3 Arvuti seadistuse paroolide tüübid ja nende funktsioonid (järg)**

Parool	Funktsioon
	<ul style="list-style-type: none"><li>Kui unustate sisselülitusparooli, ei saa te arvutit käivitada ega taaskäivitada.</li></ul>
DriveLocki ülemparool*	Kaitseb juurdepääsu sisemisele kõvakettale, mida kaitseb DriveLock; see määratakse DriveLocki paroolide all protsessi lubamisel. Seda parooli kasutatakse ka DriveLocki kaitse eemaldamiseks.
DriveLocki kasutajaparool*	Kaitseb juurdepääsu sisemisele kõvakettale, mida kaitseb DriveLock; see määratakse DriveLocki paroolide all protsessi lubamisel.

\* Lisateavet nende paroolide kohta leiate järgmistest jaotistest.

## BIOS-i halduriparooli haldamine

Parooli seadistamiseks, muutmiseks või kustutamiseks toimige järgmiselt.

### BIOS-i halduriparooli seadistamine

- Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    - Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    - Lülitage tahvelarvuti välja. Vajutage korraka toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü, ja seejärel koputage **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
- Valige **Security** (Turvalisus), valige **Create BIOS administrator password** (Loo BIOS-i halduriparool) või **Set Up BIOS administrator Password** (Määra BIOS-i halduriparool) (ainult teatud toodetel) ja vajutage sisestusklahvi **Enter**.
- Küsimisel tippige parool.
- Küsimisel tippige parool selle kinnitamiseks uuesti.
- Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).



**MÄRKUS.** Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama **sisestusklahvi**.

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

### BIOS-i halduriparooli muutmine

- Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    - Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid

- ▲ Lülitage tahvelarvuti välja. Vajutage korraka toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü, ja seejärel koputage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
2. Sisestage oma kehtiv BIOS-i halduriparool
  3. Valige **Security** (Turvalisus), valige **Change BIOS administrator Password** (Muuda BIOS-i halduriparooli) või **Change Password** (Muuda parooli) (ainult teatud toodetel) ja vajutage sisestusklahvi **Enter**.
  4. Küsimisel tippige praegune parool.
  5. Küsimisel tippige uus parool.
  6. Küsimisel tippige uus parool ja kinnitage see.
  7. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).



**MÄRKUS.** Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama [sisestusklahvi](#).

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

### BIOS-i halduriparooli kustutamine

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage tahvelarvuti välja. Vajutage korraka toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü, ja seejärel koputage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
2. Sisestage oma kehtiv BIOS-i halduriparool
3. Valige **Security** (Turvalisus), valige **Change BIOS administrator Password** (Muuda BIOS-i halduriparooli) või **Change Password** (Muuda parooli) (ainult teatud toodetel) ja vajutage sisestusklahvi **Enter**.
4. Küsimisel tippige praegune parool.
5. Kui teil palutakse sisestada uus parool, jätke väli tühjaks ja vajutage sisestusklahvi **Enter**.
6. Kui teil palutakse uuesti uus parool sisestada, jätke väli tühjaks ja vajutage sisestusklahvi **Enter**.
7. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).



**MÄRKUS.** Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama [sisestusklahvi](#).

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

## BIOS-i halduriparooli sisestamine

Viibal **BIOS administrator password** (BIOS-i halduriparool) sisestage parool (kasutades samu klahve, mida kasutate parooli määramiseks), seejärel vajutage sisestusklahvi **Enter**. Pärast BIOS-i halduriparooli sisestamise kahte ebaõnnestunud katset peate uuesti proovimiseks arvuti taaskäivitama.

## Drivelocki turbesuvandi kasutamine

DriveLocki kaitse kaitseb kõvakettasisu volitamata avamise eest. DriveLocki saab rakendada ainult arvuti sisemisele kõvakettele. Kui draiv on DriveLocki kaitsega kaitstud, tuleb draivi avamiseks sisestada kehtiv parool. Draivi avamiseks peab see olema paigaldatud arvutisse või eripordilaiendisse.

DriveLocki turbesuvandid pakuvad järgmisi võimalusi.

- **Automaatne DriveLock** – vt [Automaatse Drivelocki valimine \(ainult teatud mudelitel\) lk 48](#).
- **DriveLocki ülemparooli seadistamine** – vt [Manuaalse Drivelocki valimine lk 50](#).
- **Drivelocki lubamine** – vt [Drivelocki lubamine ja Drivelocki kasutajaparooli määramine lk 51](#).

## Automaatse Drivelocki valimine (ainult teatud mudelitel)

Enne DriveLocki automaatse parooli lubamist tuleb määrata BIOS-i halduriparool. Kui automaatne Drivelock on lubatud, luuakse juhuslik Drivelocki kasutajaparool ja BIOS-i halduriparoolist tuletatud Drivelocki ülemparool. Kui arvuti sisse lülitatakse, avab juhuslik kasutajaparool kettaseadme automaatselt. Kui kettaseade paigaldatakse teise arvutisse, peate ketta avamiseks sisestama Drivelocki parooliküsimise viibas algse arvutis kehtestatud BIOS-i halduriparooli.

## Automaatse Drivelocki lubamine

Automaatse DriveLocki lubamiseks toimige järgmiselt.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    1. Lülitage arvuti välja.
    2. Vajutage toitenuppu ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    1. Lülitage tahvelarvuti välja.
    2. Vajutage korraga toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü, ja seejärel koputage **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
2. Sisestage BIOS-i halduriparooli sisestamise viibas BIOS-i halduriparool ja vajutage sisestusklahvi **Enter**.
3. Valige **Security** (Turvalisus), valige **Hard Drive Utilities** (Kõvaketta utiliidid), valige **DriveLock/Automatic DriveLock** (DriveLock/Automaatne DriveLock) ja vajutage sisestusklahvi **Enter**.
4. Valige sisestusklahviga **Enter**, vasakpoolse hiireklahviga või puutekraani abil märkeruut **Automatic DriveLock** (Automaatne Drivelock).
5. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).



**MÄRKUS.** Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama **sisestusklahvi**.

## Automaatse Drivelocki keelamine

Automaatse DriveLocki keelamiseks toimige järgmiselt.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    1. Lülitage arvuti välja.
    2. Vajutage toitenuppu ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    1. Lülitage tahvelarvuti välja.
    2. Vajutage korraga toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü, ja seejärel koputage **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
2. Sisestage BIOS-i halduriparooli sisestamise viibas BIOS-i halduriparool ja vajutage sisestusklahvi **Enter**.
3. Valige **Security** (Turvalisus), valige **Hard Drive Utilities** (Kõvaketta utiliidid), valige **DriveLock/Automatic DriveLock** (DriveLock/Automaatne DriveLock) ja vajutage sisestusklahvi **Enter**.
4. Valige sisemine kõvaketas ning vajutage sisestusklahvi **Enter**.
5. Eemaldage sisestusklahviga **Enter**, vasakpoolse hiireklahviga või puuteekraani abil märke märkeruudust **Automatic DriveLock** (Automaatne Drivelock).
6. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).



**MÄRKUS.** Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama **sisestusklahvi**.

## DriveLocki automaatse parooli sisestamine

Kui automaatne Drivelock on lubatud ja kettaseade jääb algse arvutiga ühendatuks, ei küsita kettaseadme avamiseks Drivelocki parooli. Kui aga kettaseade teise arvutisse paigaldatakse või algse arvuti emaplaat välja vahetatakse, palutakse Drivelocki parooli sisestamist.

Kui see juhtub viibas **DriveLock Password** (Drivelocki parool), sisestage algse arvuti BIOS-i halduriparool (kasutades samu klahve, mida kasutasite parooli määramiseks) ning vajutage sisestusklahvi **Enter**.

Pärast parooli sisestamise kolme ebaõnnestunud katset peate uuesti proovimiseks arvuti välja lülitama ja uuesti proovima.

## Manuaalse DriveLocki valimine



**NB!** DriveLocki kaitsega kõvaketta kasutuskõlbmatuks muutumise vältimiseks kirjutage DriveLocki kasutajaparool ja DriveLocki ülemparool üles ja hoidke neid turvalises kohas arvutist eraldi. Kui unustate mõlemad DriveLocki paroolid, lukustub kõvaketas jäädavalt ja seda ei saa enam kasutada.

DriveLocki kaitse rakendamiseks sisemisele kõvakettale manuaalselt tuleb määrata utiliidis Computer Setup (Arvuti häälestus) ülemparool ja DriveLock tuleb lubada. DriveLocki kaitset kasutades pidage meeles järgmist.


- Kui kõvakettale on rakendatud DriveLocki kaitse, pääseb kõvakettale juurde ainult DriveLocki kasutajaparooli või ülemparooli sisestamisel.
- DriveLocki kasutajaparooli omanik peaks olema kaitstud kõvaketta igapäevane kasutaja. DriveLocki ülemparooli omanik võib olla kas süsteemi haldur või igapäevane kasutaja.
- DriveLock kasutajaparool ja DriveLocki ülemparool võivad olla identsed.

## DriveLocki üleparooli määramine

DriveLocki üleparooli määramiseks toimige järgmiselt.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    1. Lülitage arvuti välja.
    2. Vajutage toitenuppu ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    1. Lülitage tahvelarvuti välja.
    2. Vajutage korruga toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü, ja seejärel koputage **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
2. Valige **Security** (Turvalisus), tehke valik **Hard Drive Utilities** (Kõvaketta utiliidid), valige **DriveLock/Automatic DriveLock** (DriveLock/Automaatne DriveLock) ja vajutage sisestusklahvi **Enter**.
3. Valige kõvaketas, mida soovite kaitsta, ja seejärel vajutage sisestusklahvi **Enter**.
4. Valige **Set DriveLock Master Password** (Määra DriveLocki üleparool) ja seejärel vajutage sisestusklahvi **Enter**.
5. Lugege hoiatust hoolikalt.
6. DriveLocki üleparooli määramiseks järgige ekraanile kuvatavaid juhiseid.


---

 **MÄRKUS.** Saate Drivelocki lubada ja Drivelocki kasutajaparooli määrata enne utiliidist Computer Setup väljumist. Lisateavet leiate jaotisest [Drivelocki lubamine ja Drivelocki kasutajaparooli määramine lk 51](#).

---

7. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).

---

 **MÄRKUS.** Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama [sisestusklahvi](#).

---

## Drivelocki lubamine ja Drivelocki kasutajaparooli määramine

Drivelocki lubamiseks ja Drivelocki kasutajaparooli määramiseks toimige järgmiselt.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    1. Lülitage arvuti välja.
    2. Vajutage toitenuppu ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    1. Lülitage tahvelarvuti välja.
    2. Vajutage korruga toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü, ja seejärel koputage **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
2. Valige **Security** (Turvalisus), valige **Hard Drive Utilities** (Kõvaketta utiliidid), valige **DriveLock/Automatic DriveLock** (DriveLock/Automaatne DriveLock) ja vajutage sisestusklahvi **Enter**.
3. Valige kõvaketas, mida soovite kaitsta, ja seejärel vajutage sisestusklahvi **Enter**.

4. Valige **Enable DriveLock** (Luba DriveLock) ja seejärel vajutage sisestusklahvi **Enter**.
5. Lugege hoiatust hoolikalt.
6. Drivelocki kasutajaparooli määramiseks ja DriveLocki lubamiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
7. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).



**MÄRKUS.** Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama **sisestusklahvi**.

## DriveLocki keelamine

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    1. Lülitage arvuti välja.
    2. Vajutage toitenuppu ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    1. Lülitage tahvelarvuti välja.
    2. Vajutage korraga toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü, ja seejärel koputage **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
2. Valige **Security** (Turvalisus), valige **Hard Drive Utilities** (Kõvaketta utiliidid), valige **DriveLock/Automatic DriveLock** (DriveLock/Automaatne DriveLock) ja vajutage sisestusklahvi **Enter**.
3. Valige kõvaketas, mida soovite hallata, ja seejärel vajutage sisestusklahvi **Enter**.
4. Valige **Disable DriveLock** (Keela DriveLock) ja seejärel vajutage sisestusklahvi **Enter**.
5. DriveLocki keelamiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
6. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).



**MÄRKUS.** Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama **sisestusklahvi**.

## DriveLocki parooli sisestamine

Veenduge, et kõvaketas on sisestatud arvutisse (mitte valikulisse dokkimisseadmesse või välisesse MultiBay seadmesse).

Sisestage viibas **DriveLock Password** (DriveLocki parool) oma DriveLocki kasutaja- või ülemparool (sama klahvikombinatsioon, mida kasutasite parooli määramisel) ja vajutage sisestusklahvi **Enter**.

Pärast parooli sisestamise kolme ebaõnnestunud katset peate uuesti proovimiseks arvuti välja lülitama ja uuesti proovima.




## DriveLocki parooli muutmine

DriveLocki parooli muutmiseks häälestusutiliidis toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti välja.
2. Vajutage toitenuppu.
3. Sisestage viibas **DriveLock Password** (DriveLocki parool) kehtiv DriveLocki kasutajaparool või ülemparool, mida soovite muuta, vajutage sisestusklahvi **Enter** ja seejärel vajutage või koputage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
4. Valige **Security** (Turvalisus), valige **Hard Drive Utilities** (Kõvaketta utiliidid), valige **DriveLock/Automatic DriveLock** (DriveLock/Automaatne DriveLock) ja vajutage sisestusklahvi **Enter**.
5. Valige kõvaketas, mida soovite hallata, ja seejärel vajutage sisestusklahvi **Enter**.
6. Valige muudetav DriveLocki parool ja seejärel järgige paroolide sisestamiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.


---

 **MÄRKUS.** Suvand **Change DriveLock Master Password** (Muuda DriveLocki ülemparool) on nähtav ainult siis, kui ülemparool on kolmandas etapis DriveLocki parooli viibas sisestatud.

---

7. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).

---

 **MÄRKUS.** Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama **sisestusklahvi**.

---


## Windows Hello (ainult teatud mudelitel)

Sõrmejäljelugeri või infrapunakaameraga toodete puhul saate kasutada rakendust Windows Hello, et sisse logida sõrmega ekraanil tõmmates või kaamerasse vaadates.

Windows Hello häälestamine

1. Valige nupp **Start**, valige **Sätted**, valige **Kontod**, seejärel valige **Sisselogimisvalikud**.
2. Parooli lisamiseks valige **Lisa**.
3. Valige **Alustamine** ning järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid, registreerige oma sõrmejalg või näotunnus ning seadistage PIN-kood.

---

 **NB!** Sõrmejäljega sisselogimise probleemide vältimiseks veenduge, et sõrmejäljeluger registreeriks sõrmejälje registreerimisel kogu sõrmejälje.

 **MÄRKUS.** PIN-koodi pikkus pole piiratud. Vaikesättena kasutatakse üksnes numbreid. Alfabeetiliste või erimärkide kaasamiseks valige märkeruut **Kaasa tähed ja sümbolid**.

---

## Viirusetõrjetarkvara kasutamine

Kui kasutate arvutit e-posti lugemiseks või võrku või Interneti ühendatuna, võib see olla avatud arvutiviirustele. Arvutiviirused võivad halvata operatsioonisüsteemi, programmide või utilitiidide töö või põhjustada nende töös tõrkeid.

Viirusetõrjetarkvara suudab tuvastada enamiku viirusi, need hävitada ja enamikul juhtudel ka parandada nende tekitatud kahju. Hiljuti avastatud viiruste vastu pideva kaitse tagamiseks tuleb viirusetõrjetarkvara hoida ajakohasena.

Teie arvutisse on eelinstallitud Windows Defender. Arvuti täielikuks kaitsmiseks soovime jätkata viirusetõrjeprogrammi kasutamist.

Lisateabe saamiseks arvutiviiruste kohta avage rakendus HP Support Assistant.

## Tulemüiritarkvara kasutamine

Tulemüürid on mõeldud süsteemile või võrgule volitamata juurdepääsu takistamiseks. Tulemüür võib olla nii arvutisse ja/või võrku installitav tarkvara kui ka riist- ja tarkvarast koosnev lahendus.

Valida on kaht tüüpi tulemüüride vahel:

- hostipõhine tulemüür – programm, mis kaitseb vaid arvutit, kuhu see on installitud;
- võrgupõhine tulemüür – installitakse DSL- või kaabelmodemi ja koduvõrgu vahele, et kaitsta võrgu kõiki arvuteid.

Kui süsteemi on installitud tulemüür, jälgitakse kõiki süsteemi saadetavaid ja vastuvõetavaid andmeid ning neid võrreldakse kasutaja määratud turvakriteeriumidega. Andmed, mis neile kriteeriumidele ei vasta, blokeeritakse.

Arvutis või võrguseadmetes võib tulemüür juba installitud olla. Vastasel korral on saadaval tarkvaralised tulemüüri lahendused.



**MÄRKUS.** Mõnel juhul võib tulemüür takistada juurdepääsu Interneti-mängudele, häirida printimist või failide ühiskasutusse andmist võrgus või blokeerida lubamatud e-kirjade manused. Probleemi ajutiseks lahendamiseks keelake tulemüür, tehke soovitud toiming ja lubage tulemüür uuesti. Probleemi püsivaks lahendamiseks konfigureerige tulemüür ümber.

## Tarkvaravärskenduste installimine

Arvutisse installitud nii HP, Windowsi kui ka kolmandate tootjate tarkvara tuleb turvaprobleemide vältimiseks ja tarkvara jõudluse parandamiseks regulaarselt uuendada.



**NB!** Microsoft saadab Windowsi värskenduste teateid. Värskendused võivad hõlmata ka turvavärskendusi. Arvuti kaitsmiseks turvaaukude ja arvutiviiruste eest installige Microsofti värskendused kohe, kui nende kohta teade ilmub.

Neid värskendusi saab installida automaatselt.

Sätete vaatamine või muutmine.

1. Klõpsake **Start** nupul, valige **Sätted** ja seejärel valige **Värskendused ja turvalisus**.
2. Valige üksus **Windows Update** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
3. Värskenduste installimise ajastamise jaoks valige **Täpsemad sätted** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

## Tarkvara HP Client Security Manager kasutamine (ainult teatud toodetel)

Tarkvara HP Client Security on arvutisse eelinstallitud. Tarkvarale pääseb juurde HP Client Security ikooni kaudu, mis asub tegumiriba paremal pool või Windowsi juhtpaneelil. Tarkvara sisaldab turbefunktsioone arvuti, võrkude ja privaatsete andmete kaitsmiseks volitamata juurdepääsu eest. Lisateavet leiate tarkvara HP Client Security spikrist.

## HP seadme teenusena kasutamine (ainult teatud tooted)

HP DaaS on pilvepõhine IT-lahendus, mis võimaldab ettevõtetel efektiivselt hallata ja kaitsta oma vara. HP DaaS aitab kaitsta seadmeid pahavara ja muude rünnete vastu, jälgida seadme tervist ja aitab vähendada seadme- ja turvaprobeeme. Saate kiiresti tarkvara alla laadida ja installida, mis on traditsiooniliste ettevõttesiseste lahendustega võrreldes väga kuluefektiivne. Lisateabeks uurige <https://www.hptouchpointmanager.com/>.

## Valikulise turvakaabli (ainult teatud toodetel) kasutamine

Turvakaabel (eraldi ostetav) toimib pigem takistavalt, kuid ei välista toote väärkasutamist ega selle vargust. Turvakaabli arvutiga ühendamiseks järgige seadme tootja juhiseid.

## Sõrmejäljelugeja kasutamine (ainult teatud toodetel)

Teatud toodetel on saadaval sisseehitatud sõrmejäljelugejad. Sõrmejäljelugeja kasutamiseks peate oma sõrmejäljed registreerima HP Client Security rakenduses Credential Manager. Lisateavet leiate HP Client Security tarkvaraspikrist.

Pärast rakenduses Credential Manager sõrmejälgede registreerimist võite kasutada toetatud rakendustes ja veebisaitidel kasutajanimede ja paroolide talletamiseks ja sisestamiseks tarkvara HP Client Security funktsiooni Password Manager.

## Sõrmejäljelugeja asukoha tuvastamine

Sõrmejäljelugeja on väike metallist andur, mis võib asuda ühes järgmistest asukohtadest:

- puuteplaadi alaosa juures;
- klaviatuuri paremal poolel;
- ekraani paremas ülaservas;
- ekraani vasakul poolel;
- ekraani tagaküljel.

Olenevalt tootest võib lugeja suund olla horisontaalne või vertikaalne.

## 8 Hooldus

Tähtis on arvutit regulaarselt hooldada, et see oleks optimaalses seisukorras. Selles jaotises selgitatakse, kuidas kasutada tööriistu nagu kettadefragmentor ja kettapuhastus. Jaotises pakutakse ka juhiseid programmide ja draiverite värskendamiseks, samme arvuti puhastamiseks ja näpunäiteid arvutiga reisimiseks (või selle transpordiks).

### Jõudluse parandamine

Kui viite läbi regulaarseid hooldustoiminguid nagu ketta defragmentimine ja kettapuhastus, saate oma arvuti jõudlust oluliselt parandada.

### Ketta defragmentori kasutamine

HP soovib kasutada ketta defragmentimist, et defragmenteerida kõvaketast vähemalt korra kuus.



**MÄRKUS.** Pooljuhtdraivid (SSD) pole ketta defragmentori kasutamine tarvilik.

Ketta defragmentori käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage arvuti vahelduvvoolutoitega.
2. Tippige tegumiriba otsinguväljale `defragmentimine` ja seejärel valige **Ketaste defragmentimine ja optimeerimine**.
3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Lisateavet leiate ketta defragmentori tarkvaraspikrist.

### Kettapuhastuse kasutamine

Kettapuhastus otsib kõvakettalt ebavajalikke faile, mida saate kettaruumi vabastamiseks ja arvuti tõhusama käitamise soodustamiseks turvaliselt kustutada.

Kettapuhastuse käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Tippige tegumiriba otsinguväljale tekst `ketas`, seejärel valige **Kettapuhastus**.
2. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

### HP 3D DriveGuardi kasutamine (ainult teatud toodetel)

HP 3D DriveGuard kaitseb kõvaketast, parkides draivi ja peatades kõik andmepäringud ühel järgmistest tingimustest:

- arvuti kukub maha;
- liigutate suletud ekraaniga arvutit, kui arvuti töötab akutoitel.

Lühikest aega pärast ühe eelmainitud sündmuse lõppu taastab HP 3D DriveGuard kõvaketta normaaltöö.



**MÄRKUS.** HP 3D DriveGuard kaitseb ainult sisemisi kõvakettaid. HP 3D DriveGuard ei kaitse dokkimisseadmetesse paigaldatud või USB-pordi kaudu ühendatud kõvakettaid.

 **MÄRKUS.** Kuna pooljuhtketastel (SSD-d) ei ole liikuvaid osi, ei ole HP 3D DriveGuard nende ketaste jaoks vajalik.

---

## HP 3D DriveGuard olekute tuvastamine

Kui esmases või teiseses (ainult teatud toodetel) kõvakettasahtlis olev draiv pargitakse, muudab arvutil olev draivi märgutuli värvi.

## Programmide ja draiverite värskendamine

HP soovib programme ja draivereid regulaarselt värskendada. Värskendused lahendavad probleeme ja lisavad arvutisse uusi funktsioone ja valikuid. Näiteks vanemad graafikakomponendid ei pruugi kõige uuema mängutarkvaraga hästi töötada. Uusima draiverita ei saaks te oma seadmeid maksimaalselt kasutada.

HP programmide ja draiverite uusimate versioonide allalaadimiseks minge veebilehele <http://www.hp.com/support>. Lisaks võite tellida automaatsed teavitused, mis kuvatakse uute värskenduste olemasolul.

Kui soovite programme ja draivereid värskendada, järgige järgmisi juhiseid.


1. Tippige tegumiriba otsinguväljale `tugi` ja seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.  
– või –  
Valige tegumiribal küsimärgiikoon.
2. Valige **Minu sülearvuti**, valige vahekaart **Värskendused** ja seejärel valige suvand **Kontrollige värskendusi ja sõnumeid**.
3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

## Arvuti puhastamine

Arvuti ohutuks puhastamiseks kasutage järgmisi tooteid.

- Alkoholivaba klaasipuhastusvedelik
- Vee ja pehme seebi lahus
- Kuiv mikrokiust puhastuslapp või seemisnahk (õlivaba staatilist elektrit mittetekitav lapp)
- Staatilist elektrit mittetekitav lapp.

---

 **ETTEVAATUST.** Vältige tugevatoimeliste puhastusvahendite või bakteritsiidsete puhastuslappide kasutamist, mis võivad arvutit jäädavalt kahjustada. Kui te pole kindel, kas puhastusvahend on arvuti jaoks ohutu, kontrollige toote koostist ja veenduge, et see ei sisalda selliseid koostisaineid nagu alkohol, atsetoon, ammooniumkloriid, metüleenkloriid, vesinikperoksiid, nafta ja süsivesinik.

---

Kiulised materjalid, nagu pabersalvrätikud, võivad arvuti pinda kriimustada. Ajapikku võivad mustuse osakesed ja puhastusained kriimudesse koguneda.

## Puhastustoimingud

Arvuti ohutuks puhastamiseks järgige selles jaotises esitatud protseduure.

---

**⚠ HOIATUS!** Elektrilöögi või komponentide kahjustamise vältimiseks ärge üritage arvutit puhastada selle töötamise ajal.

1. Lülitage arvuti välja.
2. Katkestage vahelduvvooluühendus.
3. Eemaldage kõik elektritoitega välisseadmed.

**⚠ ETTEVAATUST.** Sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge pihustage puhastusvahendit või vedelikku otse arvuti pinnale. Pinnale tilkunud vedelik võib jäädavalt sisemisi komponente kahjustada.

---

## Ekraani puhastamine

Pühkige ekraani õrnalt, kasutades alkoholivaba klaasipuhastusvedelikuga niisutatud pehmet ebemevaba lappi. Enne ekraani sulgemist veenduge, et ekraan on kuiv.

## Külgede ja kaane puhastamine

Külgede ja kaane puhastamiseks kasutage ühe eelnevalt nimetatud puhastuslahusega niisutatud pehmet mikrokiust lappi või seemisnahka, või kasutage sobivat ühekordset lappi.

**📝 MÄRKUS.** Arvuti kaane puhastamisel rakendage mustuse ja prahi eemaldamiseks ringjaid liigutusi.

---

## Puuteplaadi, klaviatuuri ja hiire puhastamine (ainult teatud toodetel)

**⚠ HOIATUS!** Elektrilöögi saamise ja arvuti sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge kasutage klaviatuuri puhastamiseks tolmuimejat. Tolmuimejaga puhastamisel võib klaviatuuri pinnale sattuda majapidamistolm.

**⚠ ETTEVAATUST.** Sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge laske vedelikel klahvide vahele tilkuda.

---

- Puuteplaadi, klaviatuuri ja hiire puhastamiseks kasutage ühe eelnevalt nimetatud puhastuslahusega niisutatud pehmet mikrokiust lappi või seemisnahka.
- Klahvide kinnijäämise vältimiseks ja tolmu, ebemete ning osakeste eemaldamiseks klaviatuurist kasutage suruõhku.

## Arvutiga reisimine või selle transportimine

Kui peate arvutiga reisima või seda transportima, pidage seadmete ohutuks transportimiseks silmas järgmisi nõuandeid.

- Toimige enne arvuti reisile kaasa võtmist või transportimist järgmiselt.
  - Varundage oma teave välisele draivile.
  - Eemaldage kõik kettad ja välised andmekandjad (nt mälukaardid).
  - Lülitage välja kõik välisseadmed ja ühendage need seejärel arvutist lahti.
  - Lülitage arvuti välja.
- Võtke kaasa andmete varukoopiaid. Ärge hoidke varukoopiaid ja arvutit ühes kohas.
- Lennukiga reisides võtke arvuti käsipagasina endaga kaasa. Ärge registreerige seda koos muu pagasiga.

---

**⚠ ETTEVAATUST.** Vältige draivi sattumist magnetvälja mõjualasse. Magnetväljaga turvaseadmed on näiteks lennujaamade turvakontrolliväravad ja metallidetektorid. Lennujaama konveierlindid ja muud turvaseadmed, millega kontrollitakse käsipagasit, kasutavad magnetvälja asemel röntgenkiiri ja need ei kahjusta draive.

---

- Kui plaanite arvutit lennu ajal kasutada, kuulake lennueelset teadet, kus öeldakse, millal võite arvutit kasutada. See, kas arvuti kasutamine on lennu ajal lubatud, sõltub lennufirmast.
- Kasutage arvuti või draivi transportimisel sobivat kaitsepakendit ja märgistage see kirjaga „ÖRN“ või „FRAGILE“.
- Traadita võrguseadmete kasutamine võib olla teatud keskkondades keelatud. Sellised keelud võivad kehtida lennuki pardal, haiglates, lõhkeainete läheduses ja ohtlikes piirkondades. Kui te pole traadita võrguseadmete kasutamise eeskirjades kindel, peaksite enne arvuti sisselülitamist luba küsima.
- Rahvusvahelistel reisidel juhinduge järgmistest soovitustest.
  - Kontrollige igas sihtriigis/-piirkonnas arvutiseadmetele kehtestatud tollieeskirju.
  - Kontrollige toitejuhtme- ja adapterinõudeid asukohtades, kus plaanite arvutit kasutada. Pinge, sagedus ja pistiku kuju võivad riigiti/piirkonniti erineda.

---


**⚠ HOIATUS!** Elektrilöögi, tulekahju ja seadmete kahjustamise ohu vähendamiseks ärge proovige kasutada arvuti toiteallikana tarvikute jaoks müüdavat pingemuundurikomplekti.

---

## 9 Varundus, taaste ja taastamine

Selles peatükis käsitletakse järgmisi teemasid, mis on enamiku toodete puhul standardne.


- **Isikliku teabe varundamine** – Windowsi tööriistade abil saab isiklikku teavet varundada (vt [Windowsi tööriistade kasutamine lk 60](#)).
- **Taastepunkti loomine** – Windowsi tööriistade abil saate luua taastepunkti (vt [Windowsi tööriistade kasutamine lk 60](#)).
- **Taastekandja loomine** (ainult teatud mudelitel) – taastekandja loomiseks saate kasutada rakendust HP Cloud Recovery Download Tool (ainult teatud mudelitel) (vt [Rakenduse HP Cloud Recovery Download Tool kasutamine taastekandja loomiseks \(ainult teatud mudelitel\) lk 60](#)).
- **Taastamine** – Windows pakub eri võimalusi varundusest taastamiseks, arvuti värskendamiseks ning tehaseadete taastamiseks (vt [Windowsi tööriistade kasutamine lk 60](#)).

 **NB!** Kui kasutate süsteemi taastamise protseduure tahvelarvutil, peab tahvelarvuti aku olema enne taasteprotsessi alustamist laetud vähemalt 70% ulatuses.


**NB!** Eemaldatava klaviatuuriga tahvelarvutite puhul ühendage enne taasteprotsesside toimingutega alustamist tahvelarvuti klaviatuuri külge.

## Teabe varundamine ja taastekandja loomine

### Windowsi tööriistade kasutamine

 **NB!** Isiklikku teavet saab varundada ainult Windowsi abil. Teabe kadumise vältimiseks varundage seda regulaarselt.

Windowsi tööriistade abil saab varundada isiklikku teavet ning luua süsteemi taastepunktid ja taastekandja.

 **MÄRKUS.** Kui mälu on 32 GB või vähem, on Microsofti süsteemitaaste vaikimisi keelatud.

Lisateabe saamiseks vaadake spikrirakendust.

1. Vajutage nuppu **Start**, seejärel valige rakendus **Spikker**.
2. Sisestage toiming, mida soovite sooritada.

 **MÄRKUS.** Spikrirakenduse avamiseks peab teil olema Interneti-ühendus.

### Rakenduse HP Cloud Recovery Download Tool kasutamine taastekandja loomiseks (ainult teatud mudelitel)

Võite kasutada rakendust HP Cloud Recovery Tool, et luua buuditaval USB-mäluseadmel HP taastekandja.

Rakenduse allalaadimiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Avage Microsoft Store ja otsige rakendust HP Cloud Recovery.

Lisateabe saamiseks avage <http://www.hp.com/support>, otsige rakendust HP Cloud Recovery, seejärel valige HP PCs – Using the Cloud Recovery Tool (Windows 10, 7) (HP arvutid – rakenduse Cloud Recovery Tool kasutamine (Windows 10, 7)).





**MÄRKUS.** Kui te ei saa taastekandjat luua, võtke taasteketaste saamiseks ühendust klienditoega. Minge aadressile <http://www.hp.com/support>, valige oma riik või piirkond ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

## Taastamine

### Taastamine, lähtestamine ja värskendamine Windowsi tööriistade abil

Windows pakub taastamiseks, lähtestamiseks ja värskendamiseks mitmesuguseid võimalusi. Üksikasju vt jaotisest [Windowsi tööriistade kasutamine lk 60](#).

### Taastamine HP taastekandja abil

HP taastekandjat saab kasutada algse operatsioonisüsteemi ja tehases installitud programmide uuesti installimiseks. Teatud toodete puhul saab selle luua buuditavale USB-mäluseadmele, kasutades rakendust HP Cloud Recovery Download Tool. Üksikasju vt jaotisest [Rakenduse HP Cloud Recovery Download Tool kasutamine taastekandja loomiseks \(ainult teatud mudelitel\) lk 60](#).



**MÄRKUS.** Kui te ei saa taastekandjat luua, võtke taasteketaste saamiseks ühendust klienditoega. Minge aadressile <http://www.hp.com/support>, valige oma riik või piirkond ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Süsteemi taastamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Sisestage HP taastekandja ja taaskäivitage arvuti.

### Arvuti butimisejärjestuse muutmine

Kui arvuti HP taastekandja kasutamisel ei taaskäivitu, tuleb muuta butimisejärjestust. See on BIOS-is kuvatud seadmete järjekord, kust arvuti otsib käivitusteavet. Olenevalt HP taastekandja asukohast saate valida optilise draivi või USB-mäluseadme.

Buutimisejärjestuse muutmiseks toimige järgmiselt.



**NB!** Eemaldatava klaviatuuriga tahvelarvuti puhul ühendage enne järgmiste toimingutega alustamist klaviatuur klaviatuuridoki külge.

1. Sisestage HP taastekandja.
2. Avage süsteemi **käivitusmenüü**.

Klaviatuuriga arvutite või tahvelarvutite puhul:

- ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti või tahvelarvuti, vajutage kiiresti klahvi **esc**, seejärel vajutage algaadimissuvandite vaatamiseks klahvi **f9**.

Klaviatuurita tahvelarvutid

- ▲ Lülitage tahvelarvuti sisse või taaskäivitage see ning seejärel vajutage **f9**.

– või –

Tahvelarvuti sisselülitamiseks või taaskäivitamiseks vajutage kiiresti helitugevuse vähendamise nuppu ja hoidke seda all, seejärel vajutage klahvi **f9**.

3. Valige optiline draiv või USB-mäluseade, millelt soovite buutida, seejärel järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

# 10 Utiliidid Computer Setup (BIOS), TPM ja HP Sure Start

## Häälestusutiliidi Computer Setup kasutamine

Häälestusutiliit Computer Setup (BIOS) juhib süsteemi kõigi sisend- ja väljundseadmete (nt draivid, ekraan, klaviatuur, hiir, printer) vahelist suhtlust. Häälestusutiliit Computer Setup sisaldab installitud seadmete sätteid, arvuti käivitussätteid ning süsteemi- ja laiendmälu mahu sätteid.

 **MÄRKUS.** Olge häälestusutiliidis Computer Setup muudatuste tegemisel äärmiselt ettevaatlik. Vead võivad takistada arvuti korralikku tööd.

## Häälestusutiliidi Computer Setup avamine


- ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.

## Navigeerimine ja valimine häälestusutiliidis Computer Setup


- Menüü või menüü-üksuse valimiseks kasutage **tabeldusklahvi** ja klaviatuuri nooleklahve ning vajutage **sisestusklahvi**, või kasutage üksuse klõpsamiseks osutusseadet.
- Üles ja alla kerimiseks valige ekraani paremas ülanurgas üles- või allanool või kasutage klaviatuuri ülesnoole- või allanooleklahvi.
- Avatud dialoogibokside sulgemiseks ja häälestusutiliidi Computer Setup põhivaatesse naasmiseks vajutage klahvi **ESC** ja järgige ekraanil kuvavaid suuniseid.

Häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks toimige järgmiselt.

- Häälestusutiliidi Computer Setup menüüdest väljumiseks muudatusi salvestamata valige **Main** (Põhimenüü), seejärel valige **Ignore Changes and Exit** (Ignoreeri muutusi ja välju) ning **Yes** (Jah).

 **MÄRKUS.** Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama **sisestusklahvi**.

- Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), seejärel valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).

 **MÄRKUS.** Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama **sisestusklahvi**.

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.


## Tehasesätete taastamine häälestusutiliidis Computer Setup


 **MÄRKUS.** Vaikesätete taastamine ei muuda kõvakettarežiimi.

Häälestusutiliidi Computer Setup kõigi sätete tehases määratud vaikeväärtuste taastamiseks toimige järgmiselt.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup. Vt [Häälestusutiliidi Computer Setup avamine lk 62](#).
2. Valige **Main** (Põhimenüü), seejärel **Apply Factory Defaults and Exit** (Rakenda tehase vaikesätteid ja välju) ning **Yes** (Jah).

---

 **MÄRKUS.** Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama [sisestusklahvi](#).

 **MÄRKUS.** Teatud toodetes võidakse valikuna kuvada suvandi **Restore Defaults** (Taasta vaikesätted) asemel suvandit **Apply Factory Defaults and Exit** (Rakenda vaikesätted ja välju).

---

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

 **MÄRKUS.** Vaikesätete taastamisel ei muudeta parooli- ega turbesätteid.

---

## BIOS-i värskendamine

HP veebisaidil võivad olla saadaval BIOS-i värskendatud versioonid.

Enamik HP veebisaidil olevaid BIOS-i värskendusi on pakitud tihendatud failidesse, mida nimetatakse *SoftPaqideks*.


Mõni allalaaditav pakett sisaldab seletusfaili Readme.txt, milles on esitatud teave faili installimise ja tõrkeotsingu kohta.

## BIOS-i versiooni tuvastamine

Et aru saada, kas teil on vaja häälestusutiliiti Computer Setup (BIOS) värskendada, tehke kõigepealt kindlaks arvutis oleva BIOS-i versioon.

BIOS-i versiooniteabe (tuntud ka kui *ROM-i kuupäev* ja *süsteemi BIOS*) kuvamiseks saab kasutada klahvikombinatsiooni **fn + esc** (kui olete juba Windowsi sisse loginud) või häälestusutiliiti Computer Setup.


1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup. Vt [Häälestusutiliidi Computer Setup avamine lk 62](#).
2. Valige **Main** (Põhimenüü) ja koputage **System Information** (Süsteemiteave).
3. Häälestusutiliidi Computer Setup menüüdest väljumiseks muudatusi salvestamata valige **Main** (Põhimenüü), seejärel valige **Ignore Changes and Exit** (Ignoreeri muutusi ja välju) ning **Yes** (Jah).

 **MÄRKUS.** Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama [sisestusklahvi](#).

---

BIOS-i uuemate versioonide otsimiseks vt [BIOS-i värskenduse allalaadimine lk 63](#).

## BIOS-i värskenduse allalaadimine

 **ETTEVAATUST.** Arvuti kahjustamise ja installi nurjumise riski vähendamiseks laadige alla ja installige BIOS-i värskendusi ainult siis, kui arvuti on ühendatud vahelduvvooluadapteri kaudu usaldusväärse välistoiteallikaga. Ärge laadige alla ega installige BIOS-i värskendusi siis, kui arvuti töötab akutoitel või on ühendatud dokkimisseadme või ebakindla toiteallikaga. Allalaadimisel ja installimisel järgige järgmist.

Ärge eraldage arvutit vooluvõrgust, eemaldades toitejuhtme vahelduvvooluvõrgu pistikupesast.

Ärge lülitage arvutit välja ega käivitage unerežiimi.

Ärge sisestage, eemaldage, ühendage ega lahutage ühtegi seadet, kaablit ega juhet.


---

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support` ja seejärel valige rakendus HP Support Assistant.  
– või –  
Valige tegumiribal küsimärgiikoon.
2. Valige **Värskendused** ja seejärel valige **Otsi värskendusi ja teateid**.

3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
4. Toimige allalaadimisalal järgmiselt.
  - a. Leidke viimane BIOS-i värskendus ja võrrelge seda arvutisse installitud BIOS-i versiooniga. Märkige üles kuupäev, nimi või mõni muu identifikaator. Seda teavet võib hiljem tarvis minna värskenduse otsimiseks pärast selle allalaadimist kõvakettale.
  - b. Järgige oma valiku kõvakettale allalaadimiseks ekraanil kuvatavaid suuniseid.

Märkige üles allalaaditava BIOS-i värskenduse salvestuskoht (tee) kõvakettal. Hiljem tuleb värskenduse installimiseks see koht avada.

---

 **MÄRKUS.** Kui kasutate arvutiga võrguühendust, pidage enne tarkvaravärskenduste, eriti BIOS-i värskenduste installimist nõu võrguhalduriga.


---

BIOS-i installimise toimingud võivad erineda. Järgige pärast allalaadimise lõpulejõudmist ekraanil kuvatavaid juhiseid. Kui juhiseid ei kuvata, toimige järgmiselt.

1. Tippige tegumiriba otsinguväljale märksõna `file` ja seejärel valige **File Explorer**.
2. Valige kõvaketta märgistus. Kõvaketta märgistus on üldjuhul Kohalik ketas (C:).
3. Avage varem üles märgitud kõvakettatee põhjal värskendust sisaldav kaust.
4. Topeltklõpsake laiendiga `.exe` faili (nt `failinimi.exe`).

Algab BIOS-i install.
5. Järgige installimise lõpuleviimiseks ekraanil kuvatavaid suuniseid.

---

 **MÄRKUS.** Pärast seda, kui ekraanil kuvatakse teade installi õnnestumise kohta, võite allalaaditud faili kõvakettalt kustutada.

---


## Klahviga f9 avatava viiba kaudu muutimise järjekord

Buutimisseadme dünaamiliseks valimiseks arvuti käivitamisel toimige järgmiselt.

1. Avage menüü Boot Device Options (Buutimisseadme suvandid).
  - Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **f9**, et siseneda menüüsse Boot Device Options (Buutimisseadme suvandid).
2. Valige buutimisseade loendist, vajutage klahvi **enter** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

## TPM BIOS-i sätted (ainult teatud toodetel)

---

 **NB!** Enne usaldusväärse platvormi mooduli (TPM) funktsionaalsuse lubamist selles süsteemis peate tagama, et teie TPM-i sihtotstarve vastab asjakohastele kohalikele seadustele, eeskirjadele ja poliitikatele ning olemasolul tuleb hankida load või litsentsid. Mis tahes TPM-i kasutamisest/käitamisest tulenevate vastavusprobleemide puhul, mis rikuvad ülalmainitud nõuet, kannate täielikku vastutust ainult teie. HP ei vastuta mis tahes seotud rikkumiste eest.

---

TPM tagab teie arvutile täiendava turvalisuse. TPM-i sätteid saate muuta häälestusutiliidis Computer Setup (BIOS).

---

 **MÄRKUS.** Kui muudate TPM-i sätteid peidetuks, pole TPM operatsioonisüsteemis nähtav.

---

TPM -i sätete avamiseks häälestusutiliidis Computer Setup toimige järgmiselt.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup. Vt [Häälestusutiliidi Computer Setup avamine lk 62](#).
2. Valige **Security** (Turvalisus), valige **TPM Embedded Security** (TPM-i manustatud turvalisus) ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

## HP Sure Starti kasutamine (ainult teatud toodetel)

Osadel arvutimudelitel on konfigureeritud tehnoloogia HP Sure Start, mis kontrollib arvuti BIOS-i rünnete ja rikkumiste osas. Kui BIOS on rikutud või seda on rünnatud, taastab HP Sure Start BIOS-i automaatselt ilma kasutaja sekkumiseta varasemale turvalisele seisundile.

HP Sure Start on konfigureeritud ja juba lubatud, nii et enamik kasutajaid saavad kasutada HP Sure Starti vaikekonfiguratsiooni. Edasijõudnud kasutajad saavad vaikekonfiguratsiooni kohandada.

HP Sure Starti uusima dokumentatsiooni vaatamiseks avage aadress <http://www.hp.com/support>. Valige **Leia toode** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

# 11 HP PC Hardware Diagnosticsi kasutamine

## Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows kasutamine (ainult teatud mudelitel)

HP PC Hardware Diagnostics Windows on Windowsi-põhine utiliit, mis võimaldab teil arvuti riistvara hea töökorra kontrollimiseks käivitada diagnostikateste. See tööriist töötab Windowsi operatsioonisüsteemis riistvara probleemide diagnoosimiseks.

Kui arvutisse pole rakendust HP PC Hardware Diagnostics Windows installitud, tuleb see esmalt alla laadida ja installida. Rakenduse HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimiseks vt [Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimine lk 67](#).

Kui HP PC Hardware Diagnostics Windows on installitud, toimige selle HP spikris ja toes või rakenduses HP Support Assistant avamiseks järgmiselt.

1. HP spikris ja toes rakenduse HP PC Hardware Diagnostics Windows avamiseks toimige järgmiselt.
  - a. Valige nupp **Start** ja seejärel valige **HP spikker ja tugi**.
  - b. Paremklopsake valikul **HP PC Hardware Diagnostics Windows**, valige **Veel** ning seejärel **Käivita administraatorina**.

– või –

Rakenduse HP PC Hardware Diagnostics Windows avamiseks rakenduses HP Support Assistant toimige järgmiselt.

- a. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support`, seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.
  - või –  
Valige tegumiribal küsimärgiikoon.
  - b. Valige **Tõrkeotsing ja parandused**.
  - c. Valige **Diagnostika** ja seejärel **HP PC Hardware Diagnostics Windows**.
2. Diagnostikatööriista käivitumisel valige soovitud diagnostikatesti tüüp ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.



**MÄRKUS.** Kui peate diagnostikatesti seiskama, valige **Tühista**.

Kui HP PC Hardware Diagnostics Windows tuvastab tõrke, mis nõuab riistvara asendamist, luuakse 24-kohaline tõrke ID kood. Ekraanil kuvatakse üks järgmistest valikutest.

- Kuvatakse tõrke ID link. Valige link ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
- Kuvatakse kiirvastuse kood. Skannige mobiilseadmes koodi ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
- Kuvatakse telefonitoe juhised. Järgige neid juhiseid.

## Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimine

- Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimisjuhised on saadaval üksnes inglise keeles.
- Allalaadimiseks peate kasutama Windowsi arvutit, sest saadaval on ainult .exe failid.

## Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows uusima versiooni allalaadimine

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimiseks toimige järgmiselt.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags>. Kuvatakse HP PC Diagnosticsi avaleht.
2. Valige jaotises **HP PC Hardware Diagnostics** suvand **Laadi alla**, seejärel valige arvutis või USB-mäluseadmes asukoht.

Tööriist laaditakse valitud asukohta.

## HP Hardware Diagnostics Windows allalaadimine tootenime või -numbri alusel (ainult teatud mudelid)



**MÄRKUS.** Teatud toodete puhul võib osutada vajalikuks tarkvara laadimine USB-mällu, milleks kasutage tootenime või -numbrit.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows tootenime või -numbri alusel allalaadimiseks toimige järgmiselt.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/support>.
2. Valige **Hangi tarkvara ja draiverid**, valige oma toote tüüp ning sisestage kuvatud otsingukasti toote nimi või number.
3. Klõpsake jaotises **Diagnostics** (Diagnostika) nuppu **Download** (Laadi alla) ning seejärel järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid, et valida sobiv Windowsi diagnostika versioon, mille oma arvutisse või USB-mälupulgale alla laadida.

Tööriist laaditakse valitud asukohta.

## Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows installimine

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows installimiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Valige arvutis või USB-mäluseadmes kaust, kuhu .exe fail laaditi, tehke .exe failil topeltklõps ja järgige kuvatavaid juhiseid.

## Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI kasutamine



**MÄRKUS.** Windows 10 S arvutite puhul peate HPO UEFI allalaadimiseks ja toekeskonna loomiseks kasutama Windowsi arvutit ja USB-mäluseadet, sest pakutakse ainult .exe-faile. Lisateavet leiate jaotisest [Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine USB-seadmesse lk 68](#).

HP PC Hardware Diagnostics on ühtne laiendatav püsivara liides (UEFI), mis võimaldab teil arvuti riistvara hea töökorra kontrollimiseks käivitada diagnostikateste. Operatsioonisüsteemist või muudest tarkvarakomponentidest tingitud riistvararikete välistamiseks töötab kõnealune vahend operatsioonisüsteemi väliselt.

Kui arvuti ei algkäivita Windowsi, saate kasutada utiliiti HP PC Hardware Diagnostics UEFI riistvara probleemide diagnoosimiseks.


Kui HP PC Hardware Diagnostics Windows tuvastab tõrke, mis nõuab riistvara asendamist, luuakse 24-kohaline tõrke ID kood. Probleemi lahendamisel abi saamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Valige **Get Support** (Hankige abi), seejärel skannige mobiilsideseadmega ekraanil kuvatavat QR-koodi. HP klienditoe ja klienditeeninduse lehel kuvatakse automaatselt teie tõrke ID ja toote number. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

– või –

Võtke klienditoeiga ühendust ja esitage tõrke ID kood.

---

 **MÄRKUS.** Diagnostika käivitamiseks konverteeritaval arvutil peab teie arvuti olema sülearvuti režiimil ja peate kasutama ühendatud klaviatuuri.

 **MÄRKUS.** Kui peate diagnostikakontrolli seiskama, vajutage klahvi **esc**.

---


## Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI käivitamine

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics (UEFI) käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ning vajutage kiiresti klahvi **esc**.
2. Vajutage klahvi **f2**.

BIOS otsib diagnostikatööriistu kolmest kohast alltoodud järjekorras.

- a. Ühendatud USB-mäluseade

 **MÄRKUS.** Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimiseks USB-mäluseadmesse vt teemat [Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine. lk 68.](#)

---

- b. Kõvaketas
- c. BIOS


3. Diagnostikatööriista käivitumisel valige keel, soovitud diagnostikatesti tüüp ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

## Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine USB-seadmesse

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine USB-mäluseadmesse võib olla kasulik järgmistes oludes.

- HP PC Hardware Diagnostics UEFI ei sisaldu eelinstallitud kujutises.
- HP PC Hardware Diagnostics UEFI ei sisaldu partitsioonis HP Tool.
- Kõvaketas on rikkis.

---

 **MÄRKUS.** Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimisjuhised on saadaval üksnes inglise keeles ja te peate HP UEFI tugikeskkonna allalaadimiseks ja loomiseks kasutama Windowsi arvutit, kuna saadaval on ainult .exe-failid.

---


## Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni laadimiseks USB-seadmesse toimige järgmiselt.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags>. Kuvatakse HP PC Diagnosticsi avaleht.
2. Valige **Download HP Diagnostics UEFI** (HP Diagnostics UEFI allalaadimine) ja seejärel valige **Run** (Käivita).



## Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine tootenime või -numbri alusel (ainult teatud mudelid)

 **MÄRKUS.** Teatud toodete puhul võib osutuda vajalikuks tarkvara laadimine USB-mällu, milleks kasutage tootenime või -numbrit.

Tootenime või -numbri alusel utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine USB-mällu.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/support>.
2. Sisestage tootenimi või -number, valige oma arvuti ja seejärel operatsioonisüsteem.
3. Järgige jaotises **Diagnostic** (Diagnostika) soovitud UEFI versiooni valimiseks ja allalaadimiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.

## Remote HP PC Hardware Diagnosticsi UEFI sätete (ainult teatud mudelitel) kasutamine

See on püsivarafunktsioon (BIOS), mis laadib HP PC Hardware Diagnostics UEFI teie arvutisse alla. See käivitab arvutis diagnostika ning võib diagnostika tulemused eelkonfigureeritud serverisse üles laadida. Lisateabe leidmiseks utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI kohta avage veebisait <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags> ja valige **Find out more** (Lisateave).

### Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine


 **MÄRKUS.** Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI on saadaval Softpaq programmina, mille saab laadida serverisse

### Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimiseks toimige järgmiselt.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags>. Kuvatakse HP PC Diagnosticsi avaleht.
2. Valige **Download Remote Diagnostics** (Remote Diagnostics allalaadimine) ja seejärel valige **Run** (Käivita).

### Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine tootenime või -numbri alusel

 **MÄRKUS.** Teatud toodete puhul võib osutuda vajalikuks tarkvara allalaadimine tootenime või -numbri alusel.

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI tootenime või -numbri alusel allalaadimiseks toimige järgmiselt.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/support>.
2. Valige **Hangi tarkvara ja draiverid**, valige oma toote tüüpi, sisestage kuvatud otsingukasti toote nimi või number, valige arvuti ning seejärel operatsioonisüsteem.
3. Jaotises **Diagnostics** (Diagnostika) järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid ning valige ja laadige toote jaoks alla õige **Remote UEFI** versioon.

### Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI sätete kohandamine

Remote HP PC Hardware Diagnosticsi sätete kasutamisel häälestusutiliidis Computer Setup (BIOS) saate teha järgmisi kohandusi.

- Seadistada ajakava, millal järelevalveta diagnostikat teha. Diagnostika saab ka kohe käivitada, kui valite **Execute Remote HP PC Hardware Diagnostics** (Käivita Remote HP PC Hardware Diagnostics).
- Määrata diagnostikatööriistade allalaadimise asukohta. See funktsioon võimaldab juurdepääsu tööriistadele HP veebisaidi või serveri kaudu, mis on kasutamiseks eelkonfigureeritud. Arvuti ei vaja tavapärasest kohalikku mäluseadet (nagu kettadraiv või USB-mälupulk), et kaugdiagnostikat teha.
- Määrata asukohta testitulemuste talletamiseks. Saate seadistada ka üleslaadimiseks kasutatavad kasutajanime ja parooli sätteid.
- Kuvada olekuteabe varem tehtud diagnostika kohta.

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI sätete kohandamiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
2. Valige **Advanced** (Täpsem) ja seejärel **Settings** (Sätteid).
3. Tehke kohandamiseks valikud.
4. Valige sätete salvestamiseks **Main** (Peamine) ja seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju).

Muudatused rakendatakse pärast arvuti taaskäivitamist.

# 12 Tehnilised andmed

## Toitevool

Järgmisse tabelisse koondatud toiteteave võib olla kasulik, kui kavatsete arvutiga välismaale reisida.

Arvuti töötab alalisvooluga, mida võib saada nii vahelduv- kui ka alalisvooluallikast. Vahelduvvooluallika nimiväärtused peavad olema 100–240 V, 50–60 Hz. Kuigi arvuti võib töötada autonoomse alalisvooluallikaga, tuleb seda siiski kasutada ainult koos vahelduvvooluadapteri või alalisvooluallikaga, mis on HP tarnitud ning mille HP on selle arvutiga kasutamiseks heaks kiitnud.

Arvuti töötab alalisvooluga, mis vastab järgmistele tehnilistele andmetele. Arvuti tööpinge ja -vool on märgitud vastavusmäärgisele.

**Tabel 12-1 Alalisvoolutoite tehnilised andmed**

Toitevool	Hinnang
Talituspinge ja voolutugevus	5 V alalisvool, 2 A / 12 V alalisvool, 3 A / 15 V alalisvool, 3 A – 45 W USB-C
	5 V alalisvool @ 3 A / 9 V alalisvool @ 3 A / 12 V alalisvool @ 3,75 A / 15 V alalisvool @ 3 A – 45 W USB-C
	5 V alalisvool, 3 A / 9 V alalisvool, 3 A / 10 V alalisvool, 3,75 A / 12 V alalisvool, 3,75 A / 15 V alalisvool, 3 A / 20 V alalisvool, 2,25 A – 45 W USB-C
	5 V alalisvool @ 3 A / 9 V alalisvool @ 3 A / 12 V alalisvool @ 5 A / 15 V alalisvool @ 4,33 A / 20 V alalisvool @ 3,25 A – 65 W USB-C
	5 V alalisvool, 3 A / 9 V alalisvool, 3 A / 10 V alalisvool, 5 A / 12 V alalisvool, 5 A / 15 V alalisvool, 4,33 A / 20 V alalisvool, 3,25 A – 65 W USB-C
	5 V alalisvool, 3 A / 9 V alalisvool, 3 A / 10 V alalisvool, 5 A / 12 V alalisvool, 5 A / 15 V alalisvool, 5 A / 20 V alalisvool, 4,5 A – 90 W USB-C
	19,5 V alalisvoolupinge 2,31 A ja 45 W juures
	19,5 V alalisvoolupinge 3,33 A ja 65 W juures
	19,5 V alalisvoolupinge 4,62 A ja 90 W juures
	19,5 V alalisvoolupinge 6,15 A ja 120 W juures
	19,5 V alalisvoolupinge 6,9 A ja 135 W juures
	19,5 V alalisvoolupinge 7,70 A ja 150 W juures
	19,5 V alalisvoolupinge 10,3 A ja 200 W juures
	19,5 V alalisvoolupinge 11,8 A ja 230 W juures
	19,5 V alalisvoolupinge 16,92 A ja 330 W juures



**MÄRKUS.** See toode on ette nähtud Norra IT-energiasüsteemide tarbeks, mille faasidevaheline pingeline ületa 240 V (rk-väärtus).

# Töökeskkond

**Tabel 12-2 Töökeskkonna tehnilised andmed**

<b>Parameeter</b>	<b>Meetermõõdustikus</b>	<b>USA mõõdustikus</b>
<b>Temperatuur</b>		
Töörežiimis (optilisele kettale kirjutamisel)	<b>5 °C kuni 35 °C</b>	41 °F kuni 95 °F
Väljalülitatuna	<b>-20 °C kuni 60 °C</b>	-4 °F kuni 140 °F
<b>Suhteline õhuniiskus</b> (mittekondenseeruv)		
Töörežiimis	<b>10–90%</b>	10–90%
Väljalülitatuna	<b>5–95%</b>	5–95%
<b>Maksimaalne kõrgus merepinnast</b> (survestamata)		
Töörežiimis	<b>-15 kuni 3048 m</b>	-50 kuni 10 000 jalga
Väljalülitatuna	<b>-15 kuni 12 192 m</b>	-50 kuni 40 000 jalga

---

## 13 Elektrostaatiline lahendus

Elektrostaatiline lahendus tähendab staatilise elektri laengu vabanemist kahe objekti kokkupuutel (nt kui kõnnite üle vaiba ja puudutate metallist käepidet).

Elektrostaatiline lahendus sõrmedelt või mis tahes esemetelt võib elektroonikakomponente kahjustada.



**NB!** Arvuti või mõne draivi kahjustamise või teabekao vältimiseks järgige järgmisi ettevaatusabinõusid.

- Kui eemaldus- või paigaldusjuhiste järgi tuleb arvuti vooluvõrgust eemaldada, tehke seda, kui olete seadme korralikult maandanud.
  - Hoidke komponente elektrostaatiliselt ohututes pakendites, kuni olete valmis neid paigaldama.
  - Vältige kontaktnõelte, viikude ja elektrisüsteemi komponentide puudutamist. Puudutage elektroonikakomponente nii vähe kui võimalik.
  - Kasutage magnetivabasid tööriistu.
  - Enne komponentide käsitlemist puudutage staatilise elektri laengu lahendamiseks komponendi värvimata metallpinda.
  - Kui eemaldate mõne komponendi, asetage see elektrostaatiliselt ohutusse pakendisse.
-

---

# 14 Hõlbustus

## Hõlbustus

HP soovib põimida ettevõttesse mitmekesisust, kaasamist ning töö ja elu - peegeldama seda kõiges. Siin on toodud mõned näited, kuidas erinevused toimima seame ja loome kaasava keskkonna, mis on suunatud inimeste ühendamisele ja tehnoloogia arendamisele terves maailmas..

## Vajalike tehnoloogiavahendite otsimine

Tehnoloogia võib inimeste potentsiaali valla päästa. Abitehnoloogia kõrvaldab takistused ja aitab tagada sõltumatuse kodus, tööl ja kogukonnas. Abitehnoloogia aitab elektroonika ja infotehnoloogia funktsionaalseid võimalusi suurendada, hallata ja parandada. Lisateavet leiate jaotisest [Parima abitehnoloogia otsimine lk 75](#).

## Meie pühendumus

HP on pühendunud pakkuma tooteid ja teenuseid puuetega inimestele. See pühendumis toetab meie ettevõtte mitmekesisuse eesmärke ja aitab tagada tehnoloogia kättesaadavuse kõigile.

Meie eesmärk on luua, toota ja turustada tooteid ja teenuseid, mida saavad kasutada kõik, sealhulgas puuetega inimesed, kas eraldiseisvalt või sobivate abiseadmete abil.

Eesmärgi saavutamiseks loob see hõlbustuspoliitika seitse peamist ja meie ettevõtte tegevusi suunavat eesmärki. Kõigilt HP juhtidelt ja töötajatelt oodatakse nende eesmärkide toetamist ja rakendamist kooskõlas ülesannete ja vastutuselaga.

- Tõsta teadlikkust ettevõttes esinevate hõlbustusprobleemide asjus ja pakkuda töötajatele hõlbustustoodete ja teenuste loomiseks, tootmiseks ja turustamiseks vajalikku väljaõpet.
- Arendada toodete ja teenuste hõlbustussuuniseid, kohustama tootearendusrühmi neid suuniseid rakendama, kui need on konkurentsieelise saamiseks, tehniliselt ja majanduslikult mõistlikud.
- Kaasata hõlbustussuuniste loomisel ning toodete ja teenuste väljatöötamisel ja testimisel puuetega inimesi.
- Dokumenteerida hõlbustusfunktsioone ja avaldada teavet toodete ja teenuste kohta hõlpsalt kasutatavas vormis.
- Luua suhteid juhtivate abistamistehnoloogiate ja lahenduste pakkujatega.
- Toetada sise- ja välisuuringuid ja arendusi, mis parandavad meie toodete ja teenuste jaoks olulisi abistamistehnoloogiaid.
- Toetada ja panustada hõlbustusstandardite ja suuniste loomist.

## International Association of Accessibility Professionals (IAAP)

IAAP on mittetulundusühing, mille eesmärgiks on parandada hõlbustusametnike tööd võrgunduse, koolitamise ja sertifitseerimise kaudu. Eesmärgiks on aidata hõlbustusametnikel areneda ja liikuda karjäärireedelil, et aidata organisatsioonidel hõlbustusfunktsioone toodetesse ja taristusse integreerida.

HP on IAAP asutajaliige ning liitumise teiste organisatsioonidega just hõlbustusvaldkonna täiustamiseks. Selline pühendumus toetab meie ettevõtte hõlbustuseesmärke luua, toota ja turustada tooteid ja teenuseid, mida saavad kasutada ka puuetega inimesed.

IAAP muudab meid tugevamaks, ühendades selleks iniviidid, tudengid ja organisatsioonid üle terve ilma. Lisateabe saamiseks avage veebiaadress <http://www.accessibilityassociation.org>, liituge siduskogukonnaga, tellige uudiskirjad ja tutvuge liikmetele saada olevate valikutega.

## Parima abitehnoloogia otsimine

Kõik, sh puuetega inimesed ja vanurid, peaksid saama tehnoloogia abil suhelda, end väljendada ja maailmaga ühenduses olla. HP on pühendunud suurendama teadlikkust hõlbustuse osas HP-s, meie klientide ja partnerite seas. Olgu selleks suurem ja silmi säästev kirjatüüp, häältuvastus, mis annab puhkust kätele või muu abitehnoloogia - erinevad abitehnoloogiad muudavad HP toodete kasutamise hõlpsamaks. Kuidas valida?

## Vajaduste hindamine

Tehnoloogia võib potentsiaali valla päästa. Abitehnoloogia kõrvaldab takistused ja aitab tagada sõltumatuse kodus, tööl ja kogukonnas. Abitehnoloogia (AT) aitab elektroonika ja infotehnoloogia funktsionaalseid võimalusi suurendada, hallata ja parandada.

Saate valida paljude AT toodete vahel. AT hinnang peaks aitama hinnata mitut toodet, vastama tekkinud küsimustele ja hõlbustada olukorra jaoks parima lahenduse leidmist. Saate teada, et AT hinnanguid looma kvalifitseeritud professionaalid on paljudest valdkondadest, sh füsioteraapia, kutsehaiguste teraapia, kõne-/ keelepatoloogia ja muudes valdkondades litsentseeritud või sertifitseeritud eksperdid. Hinnanguid võivad anda ka sertifitseerimata või litsentsimata isikud. Et saada teada, kas isik vastab teie vajadustele, küsige tema kogemuse, ekspertiisi ja küsitavate tasude kohta.

## Ligipääs HP toodetele

Järgmised lingid pakuvad teavet hõlbustusfunktsioonide ja abitehnoloogiate kohta, sh erinevate HP toodete kohta. Need ressursid aitavad valida kindlad, just teie vajadustele vastavad abitehnoloogia funktsioonid ja tooted.

- [HP Elite x3 – hõlbustussuvandid \(Windows 10 Mobile\)](#)
- [HP arvutid – Windows 7 hõlbustussuvandid](#)
- [HP arvutid – Windows 8 hõlbustussuvandid](#)
- [HP arvutid – Windows 10 hõlbustussuvandid](#)
- [HP Slate 7 tahvelarvutid – HP tahvelarvutis hõlbustusfunktsioonide aktiveerimine \(Android 4.1/Jelly Bean\)](#)
- [HP SlateBook arvutid – hõlbustusfunktsioonide aktiveerimine \(Android 4.3,4.2/Jelly Bean\)](#)
- [HP Chromebook arvutid – HP Chromebook või Chromebox arvutis hõlbustusfunktsioonide aktiveerimine \(Chrome OS\)](#)
- [HP pood – HP toodete välisseadmed](#)

Kui vajate HP toote hõlbustusfunktsioonide asjus täiendavat tuge, vt [Toega ühenduse võtmine lk 79](#).

Siin on toodud välispartnerite ja tarnijate lingid täiendava abi pakkumiseks:

- [Microsoft Accessibility teave \(Windows 7, Windows 8, Windows 10, Microsoft Office\)](#)
- [Google'i toodete hõlbustusteave \(Android, Chrome, Google rakendused\)](#)

- [Puude tüübi alusel sorditud abitehnoloogiad](#)
- [Toote tüübi alusel sorditud abitehnoloogiad](#)
- [Abitehnoloogiate pakkujad koos tootekirjeldusega](#)
- [Assistive Technology Industry Association \(ATIA\)](#)

## Standardid ja seadusandlus

### Standardid

Föderaalse hankeregulatsiooni (FAR) lõigu 508 standardid loodi asutuses US Access Board, et pöörata tähelepanu füüsilise, aistingu või kognitiivse puudega inimestele suunatud teabe- ja sidetehnoloogiatele (ICT). Standardid sisaldavad eri tehnoloogiate tehnilisi kriteeriume ning jõudluspõhiseid nõudeid, mis on suunatud toodete funktsionaalsetele võimalustele. Konkreetsed kriteeriumid tarkvararakendustele ja operatsioonisüsteemidele, veebipõhisele teabele ja rakendustele, arvutitele, kaugsidetoodetele, videole ja multimeediumile ning iseseisvatele suletud toodetele.

### Volitus 376 – EN 301 549

EN 301 549 standardi koostas Euroopa Liit kooskõlas volitusega 376, et pakkuda avalikke hankestandardeid ICT toodete sidustööriistakomplektidele. See standard täpsustab ICT toodetele ja teenustele rakenduvad funktsionaalhõlbustuse nõuded ja kirjeldab iga hõlbustusnõude testtoiminguid ja hindamise meetodeid.

### Web Content Accessibility Guidelines (WCAG)

Veebi sisu hõlbustussuunised (WCAG) W3C WAI-st aitavad veebikujundajatel ja arendajatel luua puuetega inimeste või vanurite vajadustele vastavaid saite. WCAG täiustab juurdepääsu erinevale veebis sisule (tekstile, kujutistele, audiole ja videole) ning veebirakendustele. WCAG-d saab täpselt testida ning seda on lihtne mõista ja kasutada ning pakub veebiarendajatele innovaatilist paindlikkust. WCAG 2.0 on saanud [ISO/IEC 40500:2012 heakskiidu](#).

WCAG tegeleb peamiselt probleemidega, mis tekivad visuaalse, helilise, füüsilise, kognitiivse ja neuroloogilise puudega inimestel ja vanematel kasutajatel veebikogemuse saamisel. WCAG 2.0 pakub järgmist hõlbustussisu:

- **Tajutatavad** (nt tekstialternatiivid kujutistele, subtiitrid, esitluse kohandatavus ja värvikontrast)
- **Kasutatavad** (klahvistik, värvikontrast, sisestamise ajastus, haigushoo vältimine ja navigeeritavus)
- **Mõistetavad** (loetavus, ennustatavus, sisestusabi)
- **Töökindel** (ühilduvus abitehnoloogiatega)

### Seadusandlus ja regulatsioonid

IT hõlbustus ja teave on seadusandluse jaoks vägagi oluliseks muutunud. Selles lõigus on toodud lingid seadusandlustele, regulatsioonidele ja standarditele

- [Eesti](#)
- [Kanada](#)
- [Euroopa](#)
- [Ühendkuningriik](#)



- [Austraalia](#)
- [Üleilmne](#)

## Eesti

Saneerimisseaduse lõik 508 täpsustab, et ametkonnad peavad märkima, millised standardid rakenduvad ICT hankimisele, sooritama turu-uuringu, et määrata hõlbustustoodete ja teenuste kättesaadavus ja dokumenteerida turu-uuringu tulemused Järgmised ressursid aitavad täita lõigu 508 esitatud nõudeid:

- [www.section508.gov](http://www.section508.gov)
- [Osta juurdepääs](#)

U.S. Access Board uuendab lõigu 508 standardeid. Selle käigus pööratakse tähelepanu uutele tehnoloogiatele ja valdkondadele, mille standardeid tuleb muuta. Lisateavet vt [Section 508 Refresh](#).

Kaugside sätte lõigus 255 sätestatakse kaugsidetoodetele ja teenustele juurdepääs puuetega inimestele. FCC reeglid katavad kõiki kodus või kontoris kasutatavate telefonivõrguseadmete ja kaugsideseadmete riist- ja tarkvara. Selliste seadmete hulka kuuluvad telefonid, juhtmevabad komplektid, faksid, automaatvastajad ja piiparid. FCC reeglid katavad ka tavalised ja erikaugsideteenused, sh tavalised telefonikõned, kõneooted, kiirvalimise, kõneedastamise, arvuti pakutava kataloogiabi, kõneseire, helistaja tuvastamise, kõne jälitamise, kordusvalimise ning kõneposti ja interaktiivse kõnevastussüsteemid, mis pakuvad helistajatele menüüvalikuid. Lisateavet vt [Federal Communication Commission Section 255 information](#).

## 21st Century Communications and Video Accessibility Act (CVAA)

CVAA värskendab föderaalset sideseadused ka puuetega inimestele tänapäevaste sideseadmete kasutamiseks ning rakendab 1980-ndatel ja 1990-ndatel kehtestatud seadused uutele digitaalsetele, lairiba- ja mobiillahendustele. Regulatsioone jõustab FCC ja need on dokumenteeritud 47 CFR osas 14 ja 79.

- [FCC juhend CVAA kohta](#)

Muud USA seadusandlused ja algatused

- [Americans with Disabilities Act \(ADA\), Telecommunications Act, Rehabilitation Act ja muud](#)

## Kanada

The Accessibility for Ontarians with Disabilities Act loodi, et töötada välja ja rakendada hõlbustusstandardid, et pakkuda kaupu, teenuseid ja rajatisi puuetega isikutele ja kaasata neid hõlbustusstandardite loomises. AODA esimene standard on klienditeenindusstandard; samas töötatakse välja ka standardeid transpordile, tööhõivele ja sidele. AODA rakendub järgmistele asutustele Government of Ontario, Legislative Assembly, kõikidele avaliku sektori organisatsioonidele ning isikutele või organisatsioonidele, mis pakuvad kaupu, teenuseid või rajatisi avalikkusele või kolmandatele osapooltele ning kus töötab vähemalt üks inimene Ontarios. Hõlbustusmeetmed tuleb rakendada enne 1. jaanuarit 2025. Lisateavet vt [Accessibility for Ontarians with Disability Act \(AODA\)](#).

## Euroopa

EL-i volituse 376 ETSI tehniline aruanne ETSI DTR 102 612: "Human Factors (HF); Euroopa hõlbustuse nõuded ICT domeeni toodete ja teenuste hangetele (Euroopa komisjoni volitus M 376, faas 1)" on avaldatud.

Taust: kolm Euroopa standardiorganisatsiooni koostasid kaks paralleelset projektirühma, et täita Euroopa komisjoni volituses 376 CEN, CENELEC ja ETSI sätestatud kohustused ICT domeeni toodete ja teenustele seatud hõlbustusnõuetele.

ETSI TC Human Factors Specialist Task Force 333 töötas välja standardi ETSI DTR 102 612. Lisateavet STF333 tehtud töö kohta (nt viitenõuded, üksikasjalid tööülesanded, eelmised mustandid, saadud kommentaarid ning kontaktandmed) leiate aadressilt [Special Task Force 333](#).

Sobilike testimis- ja vastavuskavade hindamisega seotud osad koostati paralleelselt ja on esitatud standardis CEN BT/WG185/PT. Lisateavet saate CEN projektirühma veebilehelt. Kahte projekti koordineeriti koos.

- [CEN projektirühm](#)
- [Euroopa komisjoni volitus e-hõlbustusele \(PDF 46KB\)](#)

## Ühendkuningriik

Disability Discrimination Act of 1995 (DDA) rakendati, et tagada veebisaitide kättesaadavus pimedatele ja puuetega kasutajatele Ühendkuningriigis.

- [W3C UK poliitika](#)

## Austraalia

Austraalia valitsus teatab kavast rakendada veebisisu hõlbustusjuhised [Web Content Accessibility Guidelines 2.0](#).

Kõik Austraalia valitsuse veebisaidid vajavad A-taseme vastavust aastaks 2012 ja topelt A vastavust aastaks 2015. Uus standard asendab standardi WCAG 1.0, mis muudeti kohustuslikuks aastal 2000.

## Üleilmne

- [JTC1 Special Working Group on Accessibility \(SWG-A\)](#)
- [G3ict: Kaasava ICT globaalne algatus](#)
- [Itaalia juurdepääsetavuse seadusandlus](#)
- [W3C Web Accessibility Initiative \(WAI\)](#)

## Kasulikud hõlbustusressursid ja lingid

Järgmised organisatsioonid võivad pakkuda kasulikke teavet puuetega ja vanusega seotud piirangute kohta.



**MÄRKUS.** See loend pole täielik. Need organisatsioonid on esitatud vaid teabe eesmärgil. HP ei vastuta Internetis sisalduva teabe ega kontaktide eest. Sellel lehel toodud loend ei tähenda HP heakskiitu.

## Organisatsioonid

- American Association of People with Disabilities (AAPD)
- The Association of Assistive Technology Act Programs (ATAP)
- Hearing Loss Association of America (HLAA)
- Information Technology Technical Assistance and Training Center (ITTATC)
- Lighthouse International
- National Association of the Deaf
- National Federation of the Blind
- Rehabilitation Engineering & Assistive Technology Society of North America (RESNA)
- Telecommunications for the Deaf and Hard of Hearing, Inc. (TDI)
- W3C Web Accessibility Initiative (WAI)

## Õppeasutused

- California State University, Northridge, Center on Disabilities (CSUN)
- University of Wisconsin - Madison, Trace Center
- University of Minnesota arvutikasutusprogramm

## Muud puudeallikad

- ADA (Americans with Disabilities Act) Technical Assistance Program
- Business & Disability võrk
- EnableMart
- Euroopa puuetega inimeste foorum
- Job Accommodation Network
- Microsoft Enable
- U.S. justiitsministeerium - A Guide to disability rights Laws

## HP lingid

[Meie kontaktid](#)

[HP mugavus- ja ohutusjuhend](#)

[HP avaliku sektori müügid](#)

## Toega ühenduse võtmine



**MÄRKUS.** Tuge pakutakse ainult inglise keeles.

- Kurdid või kuulmishäirega kliendid saavad HP toodete tehnilise toe ja hõlbustuse kohta abi järgmiselt:
  - kasutage TRS/VRS/WebCapTel ja helistage numbril (877) 656-7058 esmaspäevast reedeni, kella 6-st kuni 21-ni.
- Muu puude või vanusega seotud probleemi korral valige HP toodete tehnilise toe ja hõlbustuse kohta abi saamiseks üks järgmistest valikutest.
  - Helistage esmaspäevast reedeni kella 6-st kuni 21-ni numbril (888) 259-5707.
  - Täitke [Kontaktvorm puudega või vanusega seotud piirangutega inimestele](#).

# Tähestikuline register

- A**
- abitehnoloogiad (AT)
    - eesmärk 74
    - otsimine 75
  - aku
    - aku tühjenemine 41
    - mitte-eemaldatav 42
    - teabe otsimine 41
    - tegutsemine aku tühjenemise korral 42
    - toite säästmine 41
    - tühjenemine 41
  - aku laetus 40
  - aku märgutuli 5
  - akutoide 40
  - andmeedastus 36
  - andmete edastamiseks 36
  - arvutiga reisimine 17, 58
  - arvuti hooldamine 57
  - arvuti puhastamine 57
  - arvuti transportimine 58
  - arvuti väljalülitamine 39
  - AT (abitehnoloogia)
    - eesmärk 74
    - otsimine 75
  - Automaatne DriveLock 48
    - keelamine 49
    - sisselülitamine 48
  - Automaatne DriveLocki parool
    - sisestamine 50
  - avalik WLAN-ühendus 20
- B**
- BIOS
    - versiooni tuvastamine 63
    - värskendamine 63
    - värskenduse allalaadimine 63
  - Bluetoothi märgis 17
  - Bluetooth-seade 18, 21
  - buutimisjärjestus
    - muutmise klahviga f9 64
  - buutimisjärjestus, muutmise 61
- C**
- Computer Setup 62
    - BIOS-i halduriparool 46
    - käivitamine 62
    - navigeerimine ja valimine 62
    - tehasesätete taastamine 62
  - C-tüüpi USB-port, ühendamine 31, 37
  - C-tüüpi USB SuperSpeedi port, tuvastamine 4
- D**
- DisplayPort, C-tüüpi USB tuvastamine 4
  - dokkimisliides, tuvastamine 5
  - draivi märgutuli, tuvastamine 4
  - DriveLock
    - keelamine 52
    - kirjeldus 50
    - sisselülitamine 51
  - DriveLocki parool
    - muutmise 53
    - määramine 51
    - sisestamine 52
  - DriveLocki ülemparool
    - muutmise 53
- E**
- ekraani heleduse toiminguklahvid 13
  - ekraani komponendid 7
  - ekraanikujutise kuvamiskoha vahetamise toiminguklahv 14
  - elektrostaatiline lahendus 73
  - eriklahvid, kasutamine 12
  - esitamise toiminguklahv 13
  - ettevõtte WLAN-ühendus 20
- F**
- fn-luku märgutuli, tuvastamine 9, 15
- G**
- GPS 21
- H**
- halduriparool 45
  - HDMI heli, konfigureerimine 34
  - HDMI-port
    - ühendamine 33
  - HDMI-port, tuvastamine 4
  - heli
    - HDMI 34
    - helisätted 31
    - helitugevuse reguleerimine 14
    - kõlarid 30
    - kõrvaklapid 30
    - peakomplektid 30
  - helisätted, kasutamine 31
  - helitugevus
    - helivaigistus 14
    - reguleerimine 14
  - heli vaigistamise toiminguklahv 14
  - helivaigistuse märgutuli, tuvastamine 9
  - heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi (mikrofon) ühendpesa, tuvastamine 4, 6
  - hooldus
    - Ketta defragmentor 56
    - kettapuhastus 56
    - programmide ja draiverite värskendamine 57
  - hooldussildid, leidmine 16
  - HP 3D DriveGuard 56
  - HP abistav poliitika 74
  - HP Fast Charge 40
  - HP LAN-Wireless Protection 23
  - HP MAC Address Pass Through 24
  - HP PC Hardware Diagnostics UEFI
    - allalaadimine 68
    - kasutamine 67
    - käivitamine 68
  - HP PC Hardware Diagnostics Windows
    - allalaadimine 67
    - installimine 67
    - kasutamine 66
  - HP Recovery Manager
    - buutimisprobleemide parandamine 61

HP ressursid 2  
 HP seade teenusena (HP DaaS) 55  
 HP Sure Start  
     kasutamine 65  
 HP taastekandja  
     taastamine 61  
 HP Touchpoint Manager 55  
 HP unerežiimis laadimise  
     funktsiooniga USB SuperSpeedi  
     port, tuvastamine 4  
 hõlbustus 74  
 Hõlbustus vajab hindamist 75  
 häälestusutiliit  
     navigeerimine ja valimine 62  
     tehasesätete taastamine 62

**I**

installitud tarkvara, tuvastamine 3  
 integreeritud numbriklahvistik,  
     tuvastamine 13  
 International Association of  
     Accessibility Professionals 74

**J**

järgmise pala toiminguklahv 14

**K**

kaamera 7  
     kasutamine 30  
     tuvastamine 7  
 kaamerakaane lüliti, tuvastamine 7  
 kaamera tuli, tuvastamine 7  
 kahe sõrmega koputus,  
     puuteplaadist 26  
 kahe sõrmega libistamine,  
     puuteplaadist 26  
 kasutajaparool 45  
 Ketta defragmentori tarkvara 56  
 kettapuhastustarkvara 56  
 kiipkaardipesa, tuvastamine 6  
 kiirklahvid  
     kasutamine 15  
     katkestus 15  
     kerimislukk 15  
     mikrofoni vaigistamine 14  
     paus 15  
     programmeerimise päring 15  
     sisestus 15  
 klahv esc, tuvastamine 12  
 klahv fn, tuvastamine 12

klahvid  
     esc 12  
     fn 12  
     numbrilukk 12  
     toiming 13  
     Windows 12  
     Windowsi rakendus 12  
 klahvistik  
     integreeritud numbriklahvistik  
         13  
     sisseehitatud, numbriklahvistik  
         12  
 klaviatuuri ja valikulise hiire  
     kasutamine 29  
 klaviatuuri taustvalgustus  
     toiminguklahv 13  
 klaviatuur ja valikuline hiir  
     kasutamine 29  
 klienditugi, hõlbustus 79  
 Klienditurbesüsteem HP Client  
     Security 54  
 kolme sõrmega koputamine,  
     puuteplaadist 26  
 kolme sõrmega nipsamine,  
     puuteplaadist 27, 28  
 komponendid  
     ekraan 7  
     klaviatuurla 8  
     parempoolne külg 4  
     põhi 16  
     vasak külg 6  
 kõlarid  
     ühendamine 30  
 kõlarid, tuvastamine 10  
 kõlari helitugevuse  
     toiminguklahvid 14  
 kõrglahutusega seadmed,  
     ühendamine 33, 36  
 kõrvaklapid, ühendamine 30

**L**

laetuse kriitiline tase 41  
 laetuse madal tase 41  
 lennurežiimi klahv 18  
 Lõigu 508 hõlbustusstandardid 76,  
     77

**M**

MicroSD mälukaartilugeja,  
     tuvastamine 5

mikrofoni vaigistuse klahv,  
     tuvastamine 14  
 mikrofoni vaigistuse märgutuli,  
     tuvastamine 9  
 Miracast 36  
 mitte-eemaldatav aku 42  
 mittereageeriv süsteem 39  
 mälukaartilugeja, tuvastamine 5  
 märgised  
     Bluetooth 17  
     hooldus 16  
     seerianumber 16  
     traadita ühenduse seadmete  
         sertifitseerimine 17  
     vastavus 17  
     WLAN 17  
 märgutuled  
     aku 5  
     fn-lukk 9  
     helivaigistus 9  
     kaamera 7  
     kõvaketas 4  
     mikrofoni vaigistamine 9  
     numbrilukk 9  
     optiline draiv 6  
     RJ-45 (võrk) 4  
     suurtähelukk 9  
     toide 9  
     traadita ühendus 9  
     vahelduvvooluadapter ja aku 5

**N**

nelja sõrmega koputus,  
     puuteplaadist 27  
 NFC 21  
 NFC-koputusala, tuvastamine 8  
 normatiivteave  
     traadita ühenduse seadmete  
         sertifitseerimismärgised 17  
     vastavusmärgis 17  
 numbriluku märgutuli 9  
 nupud  
     optilise draivi väljutus 6  
     puuteplaadi parempoolne nupp  
         8  
     puuteplaadi vasakpoolne nupp  
         8  
     toide 10

- O**
- optiline draiv, tuvastamine 6
  - optilise draivi märgutuli, tuvastamine 6
  - optilise draivi väljutusnupp, tuvastamine 6
  - osutushoob, tuvastamine 8
- P**
- paremal küljel olevad komponendid 4
  - paroolid
    - BIOS-i haldur 46
    - haldur 45
    - kasutaja 45
  - pausi toiminguklahv 13
  - peakomplekt, ühendamine 30
  - pesad
    - kiipkaart 6
    - turvakaabel 6
  - pistikupesad
    - heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi (mikrofon) ühendpesa 4, 6
    - RJ-45 (võrk) 4
    - võrk 4
  - pordid
    - C-tüüpi USB 37
    - C-tüüpi USB SuperSpeed 4
    - C-tüüpi ülikiire USB-port ja DisplayPort 31
    - HDMI 4, 33
    - HP unerežiimis laadimise funktsiooniga USB SuperSpeedi port 4
    - USB SuperSpeed 4, 6
    - VGA 4, 32
  - privaatsusekraani toiminguklahv, tuvastamine 13
  - programmide ja draiverite värskendamine 57
  - puutekraanižestid
    - ühe sõrmega libistamine 28
  - puuteplaadiala
    - tuvastamine 8
  - puuteplaadi ja puutekraani kahe sõrmega kokkusurumise/ suumimise žest 25
  - Puuteplaadi ja puutekraani koputusžest 25
- Puuteplaadi ja puutekraanižestid**
- kahe sõrme kokkusurumine ja laialiigutamine suuruse muutmiseks 25
  - koputamine 25
  - puuteplaadi kasutamine 25
  - puuteplaadižestid
    - kahe sõrmega koputus 26
    - kahe sõrmega libistamine 26
    - kolme sõrmega koputamine 26
    - kolme sõrmega nipsamine 27, 28
    - nelja sõrmega koputus 27
  - Puuteplaat
    - kasutamine 25
    - nupud 8
  - põhi 17
- R**
- Remote HP PC Hardware Diagnosticsi UEFI sätted
    - kasutamine 69
    - kohandamine 69
  - ressursid, hõlbustus 78
  - riistvara, tuvastamine 3
  - RJ-45-märgutuled (võrk), tuvastamine 4
  - RJ-45-pistikupesa (võrk), tuvastamine 4
- S**
- seerianumber, arvuti 16
  - seiskamise toiminguklahv 14
  - sisemised mikrofonid, tuvastamine 7
  - sisseehitatud numbriklahvistik, tuvastamine 12
  - standardid ja seadusandlus, hõlbustus 76
  - SuperSpeedi port ja DisplayPorti pistik, C-tüüpi USB ühendamine 31
  - suurtäheluku märgutuli, tuvastamine 9
  - sõrmejäljed, registreerimine 53
  - sõrmejäljelugeja 55
  - sõrmejäljelugeja, tuvastamine 10
  - süsteemi taastepunkt, loomine 60
- T**
- taastamine 60
    - HP taastesektsioon 61
    - kandja 61
    - kettad 61
    - USB-mäluseade 61
  - taaste 60
  - taastekandja
    - rakenduse HP Cloud Recovery Download Tool kasutamine 60
    - Windowsi tööriistade abil loomine 60
  - talveunerežiim
    - käivitamine 39
    - käivitatud aku laetuse kriitilise taseme korral 41
    - väljumine 39
  - tarkvara
    - Ketta defragmentor 56
    - kettapuhastus 56
    - tulemüür 54
    - viirusetõrje 53
  - tarkvaravärskendused, installimine 54
  - teave aku kohta, otsimine 41
  - toide
    - aku 40
    - väline 42
  - toiminguklahvid 13
    - ekraani heledus 13
    - ekraanikujutise kuvamiskoha vahetamine 14
    - esitus 13
    - helivaigistus 14
    - järgmine 14
    - kasutamine 13
    - klaviatuuri taustvalgustus 13
    - kõlari helitugevus 14
    - paus 13
    - privaatsusekraan 13
    - seiskamine 14
    - traadita ühendus 14
    - tuvastamine 12, 13
  - toitehaldus 38
  - toiteikoon, kasutamine 40
  - toitejuhtme ühenduspesa
    - tuvastamine 5
  - toite märgutuled 9
  - toitenupp, tuvastamine 10
  - toitesätted, kasutamine 40

toitevool 71  
toote nimi ja -number, arvuti 16  
TPM-i sätted 64  
traadita võrk (WLAN)  
    avalik WLAN-ühendus 20  
    ettevõtte WLAN-ühendus 20  
    tööpiirkond 20  
    ühendamine 20  
traadita ühenduse antennid,  
    tuvastamine 7  
traadita ühenduse juhtelemendid  
    nupp 18  
    operatsioonisüsteem 18  
traadita ühenduse klahv 18  
traadita ühenduse märgutuli 18  
traadita ühenduse märgutuli,  
    tuvastamine 9  
traadita ühenduse nupp 18  
traadita ühenduse seadme  
    sertifitseerimismärgis 17  
traadita ühenduse toiminguklahv  
    14  
tulemüüritarkvara 54  
turvakaabli pesa, tuvastamine 6  
Täpne puuteplaat  
    kasutamine 25  
Täpse puuteplaadi žestid  
    kahe sõrmega koputus 26  
    kahe sõrmega libistamine 26  
    kolme sõrmega koputamine 26  
    kolme sõrmega nipsamine 27,  
        28  
    nelja sõrmega koputus 27  
töökeskkond 72

## U

Unerežiim  
    käivitamine 38  
    väljumine 38  
Une- või talveunerežiim,  
    käivitamine 38  
une- või talveunerežiimi  
    käivitamine 38  
USB SuperSpeedi port,  
    tuvastamine 4, 6

## V

varundus 60  
varundus, loomine 60

vasakul küljel olevad komponendid  
    6  
ventilatsioonivad, tuvastamine 6,  
    16  
VGA-port  
    tuvastamine 4  
    ühendamine 32  
video 31  
    C-tüüpi USB 31  
    DisplayPort-seade 31  
    HDMI-port 33  
    traadita ühendusega ekraanid  
        36  
    VGA-port 32  
viirusetõrjetarkvara 53  
võrgu pistikupesa, tuvastamine 4  
välistoide, kasutamine 42  
väljalülitamine 39

## W

Windows  
    süsteemi taastepunkt 60  
    taastekandja 60  
    varundamine 60  
Windows Hello  
    kasutamine 53  
Windowsi klahv, tuvastamine 12  
Windowsi rakendusklahv,  
    tuvastamine 12  
Windowsi tööriistad, kasutamine 60  
WLAN-i antennid, tuvastamine 7  
WLAN-i märgis 17  
WLAN-seade 17  
WWAN-i antennid, tuvastamine 7  
WWAN-seade 18, 20

## Ü

ühenduse loomine WLAN-iga 20  
ühenduspesa, toide 5  
ühe sõrmega libistamise žest (ainult  
    puuteekraanidel) 28